HAFTA

No. 234 19 Mart 1954 Krş. 50

Yıldızınıza Bakıyoruz

19 Mart'tan
25 Mart'a kadar

Doğum tarihine göre, her hafta bu sütunlarda talihinizi bildiriyoruz. Yalnız bundan faydalanmak için, mutlaka dünyaya geldiğiniz günü bilmeniz lâzımdır. Sizlere güzel günler diliyerek yıldızınızı okumağa başlıyalım.

★ ★ ★

KOÇ BURCU

(21 Martla 20 Nisan arasında doğanlar): Gelecek günler zarfında fazla yorgunluk, bilhassa zihni faaliyet size hiç yaramayacak. Bir müddet istirahat etmeniz, hem kendiniz hem de etrafınızdakiler için elzem... Bir miktar apra kazanacaksınız... Sevdiğiniz kimse, sizde aradığını bulup bulamamış olduğu hususunda henüz müteredditt.

BOĞA BURCU

(21 Nisanla 20 Mayıs arasında doğanlar): Bu hafta içinde sinirleriniz biraz bozulacak. Dikkatli olunuz. Yoksa başınızdan bir kaza geçebilir. Maamafih iş hayatında teşebbüsler için müsbet konuşulabilir. Aşkta rekabetle karşılaşacaksınız. Bu hususa biraz itina göstermeniz icab edecek. Ayni zamanda yeni bir maceraya atılmanız da ihtimal dahilinde. Hislerinizi biraz daha kontrol ederseniz lehinize olacak.

İKİZLER BURCU

(22 Mayısla 21 Haziran arasında doğanlar): Sıhhatiniz çok iyi. His hayatında hafif bir istihza ile karşılaşacaksınız. Meslek hayatında gevşek davrandığınız için muvaffak olamıyorsunuz. Harekete geçmelisiniz. Sevdiğiniz kimse size karşı olan hislerini açmak üzere. Fakat sizin çekingen davranmanız karşınızdakine de ayni hisleri vermenize sebep oluyor denebilir. Bu hususa da biraz itina gösteriniz.

YENGEÇ BURCU

(22 Haziranla 23 Temmuz arasında doğanlar): Sıhhatiniz fevkalâde. Kendinizi üzmeyiniz. Zaten şu son zamanlarda can sıkacak hadiseler kendi kendini ortadan yok olmuş bulunuyor. His hayatınız hiç bu kadar berraklaşmamıştı. Mesut günler birbirini takip ediyor. Yıldınız bu günlerde pek parlak. Bunun neticesi olarak size bol bol neşe tavsiye etmekten başka çare kalmıyor.

ASLAN BURCU

(24 Temmuzla 23 Ağustos arasında doğanlar): Sıhhatinizi ihmal etmeyiniz. His hayatında karşılıklı itimat her şeyden fazla önem verilecek noktadır. Siz zaman zaman bunu unutuyorsunuz diyebiliriz. Bu şekildeki hareketleriniz kendiniz için zararlı oluyor. Kalbinizin sesini dinliyerek ona göre hareket edebilirsiniz. Meslek hayatında hareketlerinizden mesul tutulmanız ihtimali var. Şimdilik bir teşebbüse geçmeyiniz.

BAŞAK BURCU

(24 Ağustosla 23 Eylül arasında doğanlar): Kara günleri yavaş yavaş arkanızda bırakıyorsunuz. Kalbinizde birine karşı derin bir zaaf hissediyorsunuz veya hissedeceksiniz. Yalnız önceden epeyce düşünmenizi tavsiye ediyoruz. Ufak bir verden haber alacaksınız. Meslek hayatında dostlarınızın kalbini kırıyorsunuz. Daha uysal olunuz. Yakında size bir muvaffakiyet görülüyor. Ama bunun neye ait olduğunu söyliyemiyeceğiz.

TERAZİ BURCU

(24 Eylülle 23 Ekim arasında doğanlar): Enerjiniz artıyor. His hayatında karşınızdakilere itimat edebilirsiniz. Sıhhatinizde de pek tabii olarak daha iyiye doğru bir değişiklik olacak. Menfaat yüzünden münakaşalara girişeceksiniz. Meslek hayatında faaliyete geçmenizden önce daha mantıki şekilde düşünmelisiniz. Gelecek günler daha parlak ve neşeli geçecektir.

AKREP BURCU

(24 Ekimle 22 Kasım arasında doğanlar): Biraz rahatsız olacaksınız.

(Devamı 43. Sayfada)

HAFTA

Sayı: 234 Cilt: 10
19 Mart 1954

Memleket ve dünya hâdiselerini takip eder, haftanın en seçme yazı ve resimlerini verir, siyasî mecmua

Sahibi ve umumi neşriyatı fiilen idare eden:
TAHSİN DEMİRAY

Hazırlıyanlar:
Cemil Cahit CEM, Sezai SOLELLİ ve Oğuz ÖZDEŞ

Sayısı 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış memleketler için yıllık aboneden ayrıca 5 lira Posta ücreti alınır.

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi 36, İstanbul
Telefon: 23714
Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ

Kapak resmimiz:
ABBE LANE
(Foto: Universal - Int.)

OSMAN AĞBEY Memur

(Hazırlıyan: Paradi Fotoğraf Stüdyosu)

Yirmi beş sene evvel memuriyet hayatına intisap ettim.

İlk beş denede ancak memuriyet hayatına intibak ettim

Onuncu senede işleri kavradım

İdarei maslahatı ikinci on senede öğrenebildim.

Yirmi beşinci senede tam işleri yoluna koyup, devlete, millete faydalı olacakkeeeeen..

Emekliye ayırdılar.

MES'UDUM... ÇÜNKİ YÜZÜMDEKİ

T. REKLAM TİCARET

Leke, çil ve sivilceleri
SAVAŞ ÇİL İLÂCI
ile çıkarttım.

SAVAŞ
ÇİL İLÂCI

BAYANLAR
BİR TECRÜBE KÂFİ

NİLGÜN

ESER: R. HALİD KARAY
REJİ: M. HAYRİ EGELİ

Uzun zamandan beri beklenmekte olan bir film şaheseridir.
Bu muazzam kurdeleyi görmek için binlerce kişi sinemalara koşacak

NİLGÜNÜ, bugünden itibaren

OYNAYANLAR:

CÜNEYT GÖKÇER - ERİKA REMBERG - LÂLE ORALOĞLU - ASUMAN KORAD - ŞEREF GÜRSOY - ANNY BALL - BAKİYE FAYAZOF - FERİDUN ÇÖLGEÇEN.

LÂLE - AR - ELHAMRA - Pangaltı İNCİ ve Aksaray BULVAR
Sinemalarında görebilirsiniz.

Cildinizin tazeliği kendinizi sevdirir

İLANCILIK - NİK

Bir ev kadını olmakla ev ve çocuklarınızın bakımı ile meşgul olup kendinizi ihmal etmeyiniz. Bu hal, bir çok felâketlere sebeb olabileceğini her gün hayatta görüyorsunuz. Hayatınızın erkeği her ne kadar faaliyetinize, sadakatinize hayran oluyorsa, cazibenizin ona tesir etmesini de candan ister. Cildinizden, lâyık olduğu ihtimamı esirgemeyiniz.

POND'S KREMLERİ daimi surette tatbik edildiği takdirde yüzünüzün daimi gençliğini muhafaza etmeyi teahhüt eder. Geceleri yatmadan evvel POND'S COLD Kremi ile yüzünüze masaj yapınız. Bu krem cildin mesamelerine kadar nüfuz ederek cildi makiyaj ve tozlardan temizler. POND'S VANİSHİNG Kremi gündüzün istimal edilir. Bu kremden yüzünüze ince bir tabaka sürdükten sonra makiyajınız için müsait bir zemin hazırlanır. Aynı zamanda cildinizi dış tesirden, toz, güneş ve rüzgârdan korur.

Büyük Tüp 225 Krş.
Küçük Tüp 110 Krş.

POND'S
Kremleri

GÜZEL ve PARLAK DİŞLERİN SÜSLEDİĞİ AĞIZ, BİR KADININ EN CAZİP TARAFIDIR.

Cazibenizin tamamlayıcısı olan dişlerinize en fazla ihtimamı göstermeniz gerekir.

T. REKLÂM TİCARET

DENTOL
DİŞ MACUNU

100 SENELİK TECRÜBE
Antiseptik nebati esanslarla hazırlanmıştır

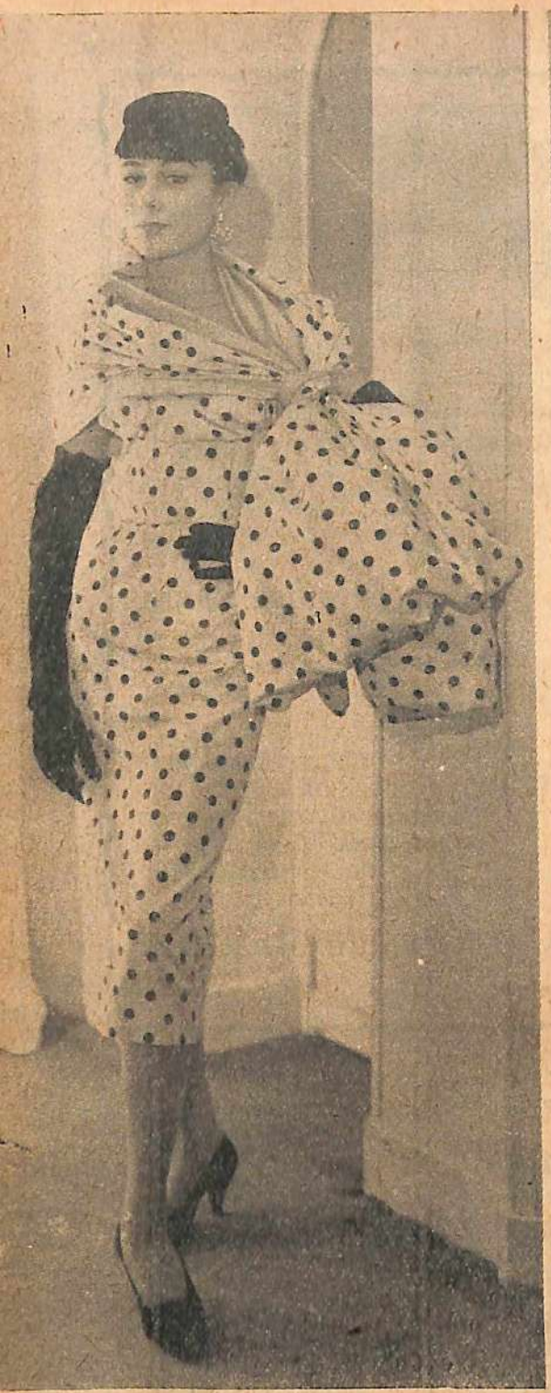

Christian Dior'un

YENİ ILKBAHAR MODELLERİ

YUKARDA SOLDA:

1 — Paris'in meşhur moda yaratıcısı Jacques Fath'ın 1954 İlkbahar koleksiyonlarında "Ladybird" isimli öğleden sonra elbisesi çok süksе yapmıştır. Resimde de görüldüğü gibi iri siyah puanlı beyaz ipekliden olan elbisenin bütün hususiyeti, yana doğru gayet sivri açılmış vaziyetteki yakanın ucunda, kabarık muhteşem bir fiyong teşkil etmektedir. Şapka Çin stilinde küçük ve orijinaldir.

YUKARDA ORTADA:

2 — Yazlık bir akşam elbisesi olan Christian Dior'un bu modeli gayet orijinal bir kumaştan yapılmıştır. Üzeri inciler, sarı, yeşil ve açık pembe renginde çiçeklerle işli olan kumaş saten ve pamukdan dokunmuştur. Yaka oval bir tarzda açılmıştır. Önü bele kadar düğmelidir.

YUKARDA SAĞDA:

3 — Bu tuvalet, 1954 İlkbahar koleksiyonlarında görülen çizgili kumaş modasının ilk nümunelerinden biridir. Christian Dior'un çizdiği bu kıyafet Surah'tan yapılmıştır. Kollar japonedir. Yaka açık ve şal biçimindedir.

YANDA:

4 — Jacques Griffe'nin bu seneki kreasyonları arasında en çok alâka çeken bu tuvalet koyu gri veya siyah taftadan yapılmış olup, gayet enteresan bir görünüş arzetmektedir. Vücut hatlarını meydana çıkaracak bir şekilde dar olan bu gece kıyafeti göğüs hizasından aşağıya kadar ufak ufak düğmelerle süslenmiştir. Üzerinde büyük panelli bir kap vardır. Panellerdeki birer büyük cep gayet orijinal bir tarzdadır.

HAFTA

—Cumhurreisimiz Amerika Seyahatinden Döndü—

OCAK ayının üçüncü haftası başında Amerika'ya giden Cumhurreisimiz Celâl Bayar, 10 Mart Çarşamba sabahı şehrimize dönmüş ve büyük bir merasimle karşılanmıştır.

Gemlik muhribiyle İstanbul'a gelen Cumhurreisimiz, Acar motörüne binerek Sarayburnuna çıkmış ve üstü açık bir otomobile binerek Beyazıt, Aksaray, Unkapanı, Taksim yolu ile Dolmabahçeye varmıştır. Bayar yollarda, halkın tezahüratıyla karşılanmış ve aynı gün akşam üzeri Ankara'ya gitmiştir

Resim, Cumhurbaşkanımız, kendisini Napoliden İstanbul'a getiren Gemlik Muhribinden, Acar motörüne geçerken alınmıştır. (Foto: Mehmet Biber)

PAKİSTAN ELÇİLİĞİNİN ZİYAFETİ ★ Pakistan Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Dr. Reyazul Hasan, Dışişleri Vekilimiz Prof. Fuat Köprülü şerefine hafta içinde Ankarada bir ziyafet vermiştir. Resimde sağdan sola, Dr. Reyazul Hasan, Fuat Köprülü, İran, Irak ve Mısır Büyükelçileri görülmektedir

BUZLAR ERİYOR ★ Boğazı kaplamış olan buzlar erimiye başlamış ve birçok yerlerde, buzlar tamamen ortadan kalkmıştır. Resimde Sadi Özakar adlı bir yavru buzların üzerinde görülüyor.

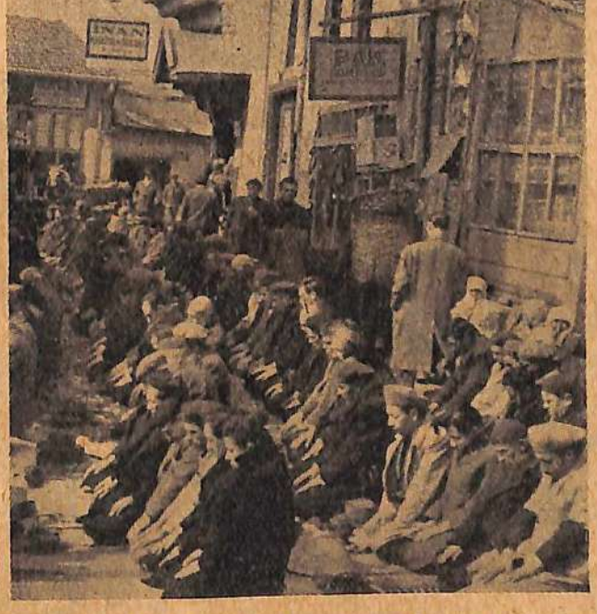

SOKAKTA NAMAZ ★ Ankarada camiler kâfi gelmediği için birçok Müslüman vatandaşlarımız sokakta namaz kılmaktadır. Diyanet İşleri Reisliğimizin bu manzara karşısında ne düşündüğünü öğrenmeyi doğrusu pek istiyoruz.

KIZ LİSELERİ BASKETBOL ŞAMPİYONASI ★ Kız liseleri arasında yapılmakta olan Basketbol müsabakaları bu hafta yapılacak maçlarla sona erecektir. Resimde, geçen senenin şampiyonu İstanbul Kız Lisesi basketbol takımı ile rakibi Kandilli Kız Lisesi takımı bir arada görülüyor.

Geçen

(8 - 14 Mart 1954)

B. M. Meclisi kendi kendini feshetti

BÜYÜK Millet Meclisinin 9 uncu devre sonuncu toplantısı, 12 Mart Cuma günü yapılmıştır.

D. P. Meclisi Grupu üyesi Hulûsi Köymen imzasıyla verilen takrirde, umumî seçimlerin 2 Mayıs 1954 tarihinde yenilenmesi teklif edilmiş ve bu takrir açık reye konularak 356 reyle, seçimin yenilenmesi kararlaştırılmıştır.

Son toplantıya iştirâk eden mebusların tam ittifakıyla verilen bu kararı müteakip, yine Hulûsi Köymen tarafından verilen diğer bir takrir de reye konularak 10 uncu devre Büyük Millet Meclisi çalışmalarının 14 Mayıs Cuma günü saat 15 de başlaması kararlaştırılmıştır.

Meclis, 12 Mart Cuma günü, tarihî günlerden birini daha yaşamış, yalnız son günkü toplantıya Türkiye Köylü Partisi ve Cumhuriyetçi Millet Partisi mensuplarından hiçbiri iştirâk etmemiştir.

Yukarıda bahsettiğimiz takrirlerin kabulünden sonra B. M. Meclisi Reisi Refik Koraltan bir konuşma yapmış ve 9 uncu devre Büyük Millet Meclisinin 405 inikat yaptığını belirterek, Meclise bu müddet zarfında verilen 809 lâyiha ve 625 teklifin 754 kanun, 6 tefsir ve 148 karar olarak neticelendiğini, ayrıca 1403 yazılı ve şifahî sualden 1236 sına cevap verildiğini, dilekçe komisyonunun ise 19.904 dosyayı karara bağlamış olduğunu söylemiş ve konuşmasını mebuslara hayırlı başarılar diliyerek bitirmiştir.

Bundan sonra mebuslar birbirleriyle vedalaşmıya başlamışlar, el sıkışmalar, sarılıp öpüşmeler ve muvaffakıyet temennileri arasında salonu boşaltmışlardır. Aynı günü Başvekâlet neşrettiği tebliğde, seçimlerin 2 Mayıs Pazar günü yapılacağını resmen ilân etmiştir.

Seçimlerde Partiler arasında işbirliği

MECLİS, yeni seçimlere girmek üzere kendi kendini feshettiği günlerde, muhalif partiler arasında işbirliği yapılması mevzuunda bazı gazetelerde yazılar intişar etmiş, hattâ bu hususta C. H. P. si ile C. M. P. arasında müşterek bir liste hazırlandığı yazılmıştır.

C. M. P. Genel İdare Kurulu, 12 Mart Cuma günü neşrettiği bir tebliğde, partisinin ancak müsavi şartlarla işbirliğine taraftar olacağını belirtmiştir. C. H. P. si de, ertesi günü bir tebliğ neşretmiş, muhalefet partileriyle ve bağımsızlarla anlaşma yapması hususunun mahallî teşkilâta bırakıldığını belirterek, müşterek listeye taraftar gözükmüştür. Bazı gazeteler, muhalefet partileri arasındaki işbirliğine Türkiye Köylü Partisinin de katılacağını yazmışlarsa da, Türkiye Köylü Partisi, Pazar günü neşrettiği bir tebliğde, böyle bir işbirliğine asla taraftar olmadığını, seçimlere kendi listeleriyle gireceklerini ilân etmiştir.

Amerikada yeni atom casusluğu

HAFTA içinde gelen haberler, Amerikada yeni bir atom casusluğunun daha meydana çıkarıldığını bildirmiştir.

Hafta

Cumhuriyetçi Mebus Thomas Pelly, Washington'un Hampford mevkiinde kâin atom fabrikasının dosyalarından çok sayıda önemli gizli evrakın kaybolduğunu beyan etmiştir.

Pelly, gazetecilere verdiği beyanatta, Âyan Mebusan Meclisleri Karma Atom Enerjisi Komisyonuna müracaatla bir tahkikat açılmasını istediğini ve komisyon başkanı Cumhuriyetçi Mebus Sterling Cole'nin buna muvafakat ettiğini söylemiştir.

Amerika ve İngiltere yeni Suriyeyi tanıdı

SURİYEDE yapılan hükümet darbesinden sonra, başa geçen yeni hükümeti. Birleşik Amerika ve İngiltere hafta içinde tanışmış bulunmaktadır.

Hafta sonunda toplanan Suriye Parlâmentosunda Cumhurbaşkanı Sabri El Ataşi, beklenen nutkunu vermiştir. Suriyedeki temizlik hareketleri geçen hafta da devam etmiş, Çiçekli zamanında siyasî partilerin gasbedilen malları da sahiplerine geri verilmiştir.

Diğer taraftan gelen haberlere göre, Edip Çiçekli, iltica etmiş olduğu Suudî Arabistanda bir Dürzî tarafından katledilmiştir. Gazeteler, katilin Suudî Arabistan kanunları gereğince, derhal idam edildiğini ilâve etmektedirler. Hâdise, hafta başında zuhur etmişse de, yeni Suriye hükümeti gizli tutulmasını emretmiş ve ancak 13 Mart Cumartesi günü ifşa edilmiştir.

Fatimî yakalandı

İRANDA, General Zahidi'nin iktidara gelmesinden beri aranmakta olan Musaddık rejiminin Dışişleri Vekili Dr. Fatimî, 13 Mart Cumartesi günü öğleden evvel tevkif edilmiştir.

Fatimî, hapishaneye gönderilirken, yolda Şah taraftarı bir ihtilâlci tarafından beş yerden bıçaklanmıştır. Ağır yaralı olan Fatimî hastahaneye kaldırılmıştır.

Gelen haberlere göre Şaban Caferi adını taşıyan bu katilin, son Parlâmento seçimlerinde karışıklık çıkardığı için mahkûm edildiği ve Musaddık taraftarlarının düşmanı olduğu anlaşılmaktadır.

Kısa iç ve dış hâdiseler

● Birleşik Amerika Donanma Bakanlığına, Savunma Bakanlığı Muavinlerinden Charles Sparks Thomas tâyin edildi.

● Bir İngiliz hava yollarına ait yolcu uçağı Singapur'da yere indiği sırada ateş almış ve içinde bulunan 40 kişiden 32 si yanarak ölmüştür.

● B. M. Meclisinin 10 Mart Çarşamba günkü toplantısında İstanbul Vilâyeti ile Belediyesinin birbirinden ayrılmasına dair kanun lâyihası kabul edildi. Kabul edilen kanuna göre, İstanbul Umumî Meclisi, kanunun neşri tarihinden itibaren 1 ay içinde toplanarak 8 âza seçecek ve Belediye Meclisi 1955 Şubatında Belediye Reisini intihap edecektir.

● İngilterenin Süveyşteki karargâhının Kıbrıs'a nakli kararlaştı.

● 14 Mart Pazar günü İstanbulda yapılan Türkiye - İspanya millî futbol karşılaşmasını millî takımımız 1-0 kazandı.

AVA GARDNER FRANK SINATRA'DAN AYRILIYOR MU? ★ Resimde görülen sinema yıldızı Ava Gardner'in kocası Frank Sinatra'dan ayrılarak İtalyan aktörü Walter Chari ile evleneceğini bildirmektedir.

BİR FRANSIZ ROMANCISI ŞEHRİMİZDE ★ Meşhur Fransız romancısı Duval, hafta içinde şehrimize gelmiştir. Resimde Fransız romancısı bir konuşma yaparken görülüyor.

VANİKÖY GEMİSİ DENİZE İNDİRİLDİ ★ Türk işçileri tarafından yapılan Vaniköy gemisi, hafta içinde denize indirilmiştir.

(Fotoğraflar: İFA, Mehmet Biber ve A.P.)

BASKETBOL LİG MAÇLARI ★ Basketbol lig maçlarına hafta içinde de devam edilmiştir. Resim Galatasaray - Vefa maçında alınmıştır

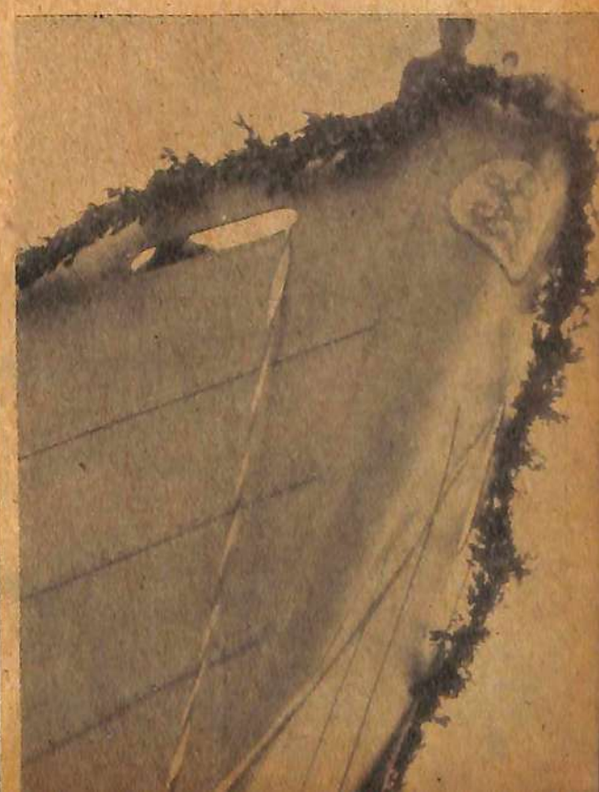

İSTANBUL METROYA KAVUŞUYOR

İstanbulda metro neden yapılacak? - Başlangıç ve bitiş noktaları nereleri olacak? - Yol nerelerden geçecek?

RÖPORTAJI YAPAN:
ŞAHAP BALCIOĞLU

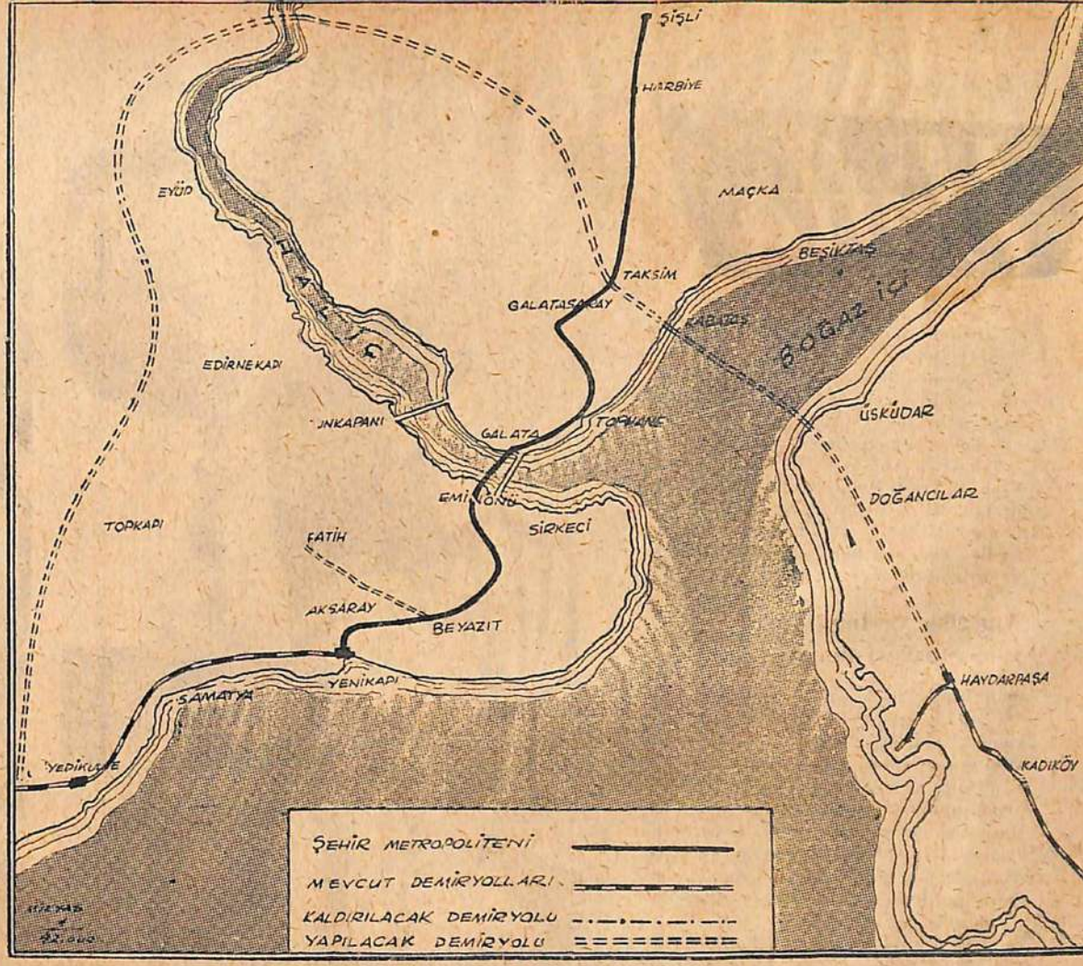

SON yıllarda İstanbul'a çok sayıda otomobil gelmesi ve bununla muvazi olarak insanların sokaklara büsbütün dökülmeleri neticesinde ortaya çıkan münakale güçlüğü, evlerde ve kahvelerde konuşulan günlük mevzular arasına girdi. Şimdi bu meseleyle doğrudan doğruya veya dolayısıyla ilgili bütün vatandaşların zihinlerini aynı soru kurcalıyor: Bu derdi nasıl halletmeli?

Herkes bu işi düşnedursun, ilgililer, şehirde inşa edilecek bir metro şebekesinin, bugünkü münakale güçlüklerini bertaraf edeceğini, hiç değilse esaslı bir şekilde hafifleteceğini hesap ederek faaliyete geçtiler. Bildiğiniz gibi metro, yeraltı treni demektir ve bu tip ulaştırma vasıtaları, uzun yıllardanberi dünyanın medenî birçok şehirlerinde esasen tatbik edilmektedir.

İşi üzerine alan İstanbul Elektrik, Tünel ve Tramvay İşletmesi lüzumlu çalışmalara başlamış olup metro inşaatına talip yabancı firmalar tarafından idareye teklifler yapılmaya başlanmıştır. Yakında bu teklifler hakkında bir karara varılıp sondaj ve etüdlere başlanacak, ondan sonra da fiilen inşaat safhasına geçilecektir.

Milyonlarca insanı yakından ilgilendiren bu teşebbüs hakkında İ.E.T.T. Umum Müdürü Kâmuran Görgün'le görüştük. Umum Müdüre önce, idare bakımından metro inşasına nasıl ve ne gibi sebeblerle karar verilmiş olduğunu sorduk.

Kâmuran Görgün:

— Şehrin bilhassa Taksim ile Beyazıt arasındaki münakale sıkıntısını bertaraf etmek için metro zaruridir, dedi. Çünkü bugün karaüstü yollarından, bu arada meselâ Karaköy ve Eminönü gibi mühim damarlardan saatte on bin kişi girmekte veya çıkmaktadır. Bu rakam a, temin edilebilecek miktarın azamisidir. Yani dünyanın diğer büyük şehirlerinde de herhangi bir caddeden saatte azami on bin kişi gecer. Bu sayının üstünde kalan yolcularsa, gidecekleri yerlere başka yollardan, diğer vasıtalarla nakledilirler. Bizde de yapılacak olan iş budur. Ana caddelerden geçecek yolcu sayısının azamisine

(Arkası 39. sayfada)

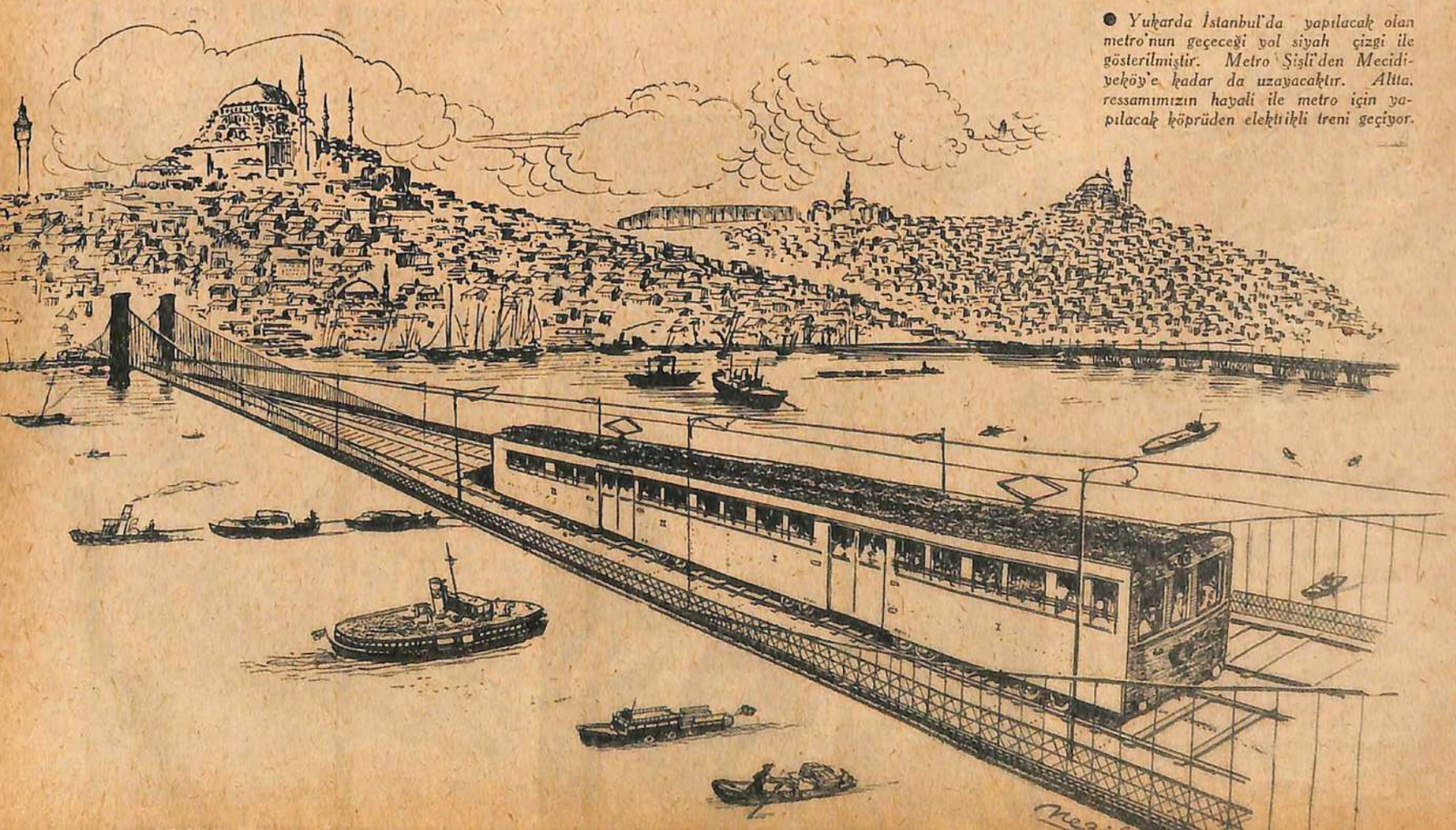

● *Yukarda İstanbul'da yapılacak olan metro'nun geçeceği yol siyah çizgi ile gösterilmiştir. Metro Şişli'den Mecidiyeköy'e kadar da uzayacaktır. Altta, ressamımızın hayali ile metro için yapılacak köprüden elektrikli treni geçiyor.*

Ağa Hanın Gelini

Anlatıyor!

Bugünlerde İstanbul'da Ağa Han'a dair çok şeyler bilen bir kimse bulunuyor. Bu bir Türk kadınıdır ve Ağa Han'ın Maliye Nazırı olan Abdullah Ganji ile 1950 yılındanberi evli bulunmaktadır. Kendisi, İstanbul'da kısa bir zaman için dinlenmeye gelmiş olup yakında gene kocasının yanına gidecektir.

Bu genç kadının adı Nasip Ganji'dir İstanbulludur ve tahsilini İnönü Kız Lisesinde yapmıştır. Cemiyet hayatına vâkıf olan ve beş dil bilen Nasip Ganji, ince, uzun boylu, esmer bir kadındır. 1950 yılında Abdullah Ganji ile evlendiği zaman gazetelerin birinci sahifelerinde yer almıştı. Sonra Nasip hanım kocasıyla beraber yurt dışında uzun bir yolculuğa çıktı. Uzun zaman yabancı ülkelerde dolaştı, kendisinin bir aralık Avrupa'da, sonra Afrika'da olduğunu öğrendik. Velhasıl Nasip hanım, Ülis gibi dolaştı ve birçok yerler gördükten sonra, hem istirahat etmek, hem de ailesini ve dostlarını görmek için İstanbul'a döndü.

Dün onu, evinde bulup görüştük .O, bir (Bafra) sigarası, ben de bir (Kulüp) yakıp lâfa daldık:

— Eşiniz Abdullah Ganji ne işle meşgul olur? Kendisinin Ağa Han'la olan münasebeti nedir?

— Eşim Abdullah Ganji, Ağa Han'ın şahsî mümessili ve onun Maliye Nâzırı, Afrika'daki Hint Cemiyetinin Başkanı, Zanzibar Parlâmentosu üyesi ve iş adamıdır.

İspanyol asilzadelerinin isimlerine benzeyen bu sıfatları dinledikten sonra:

— Peki, dedim, evlendiğinizdenberi kaç memleket ve şehir gezdiniz?

GÜLÜMSEYEREK:

— 1950 yılındanberi geçen üç yıl zarfında 14 memleket ve 50 şehir dolaşmış bulunuyorum, dedi. Şimdi size bunların isimlerini sayacak olsam upuzun bir liste tutar. Yalnız şu kadar söyliyeyim ki, hemen hemen bütün Avrupa'yı ve Afrika'yı gezdim. Meselâ Afrika'da Tauganika, Kenya, Uganda, Zanzibar, Yohannesburg, Madagaskar, Sudan, Mozambik ve Mısır'ı, Avrupa'daysa Fransa, İngiltere, İtalya, Yunanistan ve İsviçre'yi ve şu anda aklıma gelmeyen daha birçok ülkelerle şehirleri dolaştım.

— Ağa Han'ı en son nerede ve ne münasebetle ziyaret ettiniz?

— Ağa Han'ı en son Paris'de, bundan iki buçuk ay önce kızım Semramis'le beraber ziyaret ettik. Bu, kızımın kendisine yaptığı ilk ziyaretti. Ağa Han, onu kucağına alıp uzun müddet şakalaştı.

— Kızınız nerede dünyaya geldi?

— Kenya'nın Nairobi şehrinde.

— Ağa Han'ın İsmailîler arasındaki mevkii nedir?

— Ağa Han, İsmailî mezhebinin imamı ve dinî lideridir. Kendisi, cemaati tarafından çok sevilir ve bir baba hürmeti görür.

— Ağa Han'ın, jübileleri esnasında aldığı altın veya plâtin'in mânâsı nedir?

— Bu jübileler an'anevî olup Ağa Han tarafından alınan altın veya plâtinin karşılığı olan para, İsmailîler arasında yapılan sosyal yardımlar için kullanılır. Meselâ hastahaneler veya okullar yapılır.

— Ağa Han ile karısı Begüm İsmailîler arasında hangi isimle anılırlar?

— İsmailîler Ağa Han'a (Hazer İmam), yani (Hali hazırdaki İmam) derler. Begüm ise (Mata Selâmet) adıyla anılır. Her ikisine de yirmi milyon İsmailî tarafından bu isimlerle hitap edilir.

— Ağa Han'ın hâtıralarını yazdığını duyduk. Bu hususta ne biliyorsunuz?

— Son 6 aydanberi Ağa Han, hâtıralarını yazıp bitirmek için çok çalışıyor. Bu sebeble ziyaretçilerini ancak akşamları saat 18 - 20 arasında kabul edebiliyor. Bittabi bu hâtıralarının mahiyetini, ancak neşrolunduğu zaman öğrenebileceğiz.

— Eşiniz kendisinin Maliye Nazırı olduğuna göre, Ağa Han'ın serveti hakkında ne biliyorsunuz?

— Bu hususta eşimle birşey konuşmuş değilim. Fakat Avrupa dergilerinde okuduğuma göre, Ağa Han'ın serveti en az iki yüz mil-

(Arkası 41. sayfada)

● *Yukarda Ağa Han'ın karısı Begüm (sağında) ve gelini Nasip Ganji (ortada ayakta) ile çekilmiş bir resmi. Altta Ağa Han torunu (gelini Nasip Ganji'nin kızı) Yasemin ile.*

Ağa Hanın gelini olan ve beş dil bilen Nasip Ganji, her yıl ağırlığınca altın ve plâtinle tartılan Ağa Hanın, 3 milyar Türk lirası tutarında bir servete sahip olduğunu söylüyor.

RÖPORTAJI YAPAN:
ORHAN PETEK

Resimlerimizde Diana Dors'un iki pozuyla, henüz 3 yaşında bir bebek iken çekilmiş bir fotografı görülüyor.

3 buutlu film icat olunur olunmaz, beyaz perdenin şimdiki güzellerinin de modalarının geçeceği belirtilmişti. Hakikaten sinema, gittikçe daha fazla şişmana kaçan, fakat herhalde vücut yapısı iri ve teşekkülâtı biraz mübalâğalı tiplere rağbet eder olmaktadır.

lar.

Erkekler, sıskalıktan hoşlanmazlar.

Maamafih gelecek senenin tasasını şimdiden çekmekte mâna yok. günümüzde vücutlarının üç buutlu yuvarlaklıkları mütebariz olan dilberler modadır ve beyaz perdeyi, tiyatro sahnesini de bunlar kırıp geçirmektedir. Bir tane Amerikalısı vardı. Biliyorsunuz. Adına Marilyn Monroe diyorlardı. Bugün için kadın güzelliği ideali sahasında rakipsiz addediliyordu. Fakat bu "biriciklik" pek kısa sürdü. Hemen İngiltereden bir ses yükseldi:

— Marilyn de kim oluyormuş?..

Bu sesin sahibi de Diana Dors adlı, üç buutlu, mükemmel yapılı bir başka dilberdir.

Diana Dors bugün 23 yaşında sarışın bir güzeldir. Evlidir. Kocası, hali vakti yerinde, açıkcası zengin bir mühendistir. Diana Dors'un kendi hususî tayyaresi, üç otomobili, Londrada bir evi ve banliyöde bir köşkü var. Diana aslen tiyatro aktrisi olmakla beraber film de çevirmekte, bilhassa üç buutlu olduğu keşfedildikten sonra filmcilerden davet üstüne davet almaktadır.

Zaten Diana Dors daha on dört yaşındayken bir güzellik müsabakası kazanmış ve "Oliver Twist" filmindeki küçük Charlotte rolüne çıkarak ilk defa filmde oynamıştı.

Güzellik, bazan şans demektir.

Eğer çıktığı muhite kalsa Diana Dors'un bugünkü şöhret ve hayatına nail olması hayli güçtü. Fakat güzel kızlar, hangi tabakadan olurlarsa olsunlar, biraz da kafa işletirlerse, hayatta muvaffak olmakta zorluk çekmezler. Buna en güzel misali Diana teşkil eder, dense yeridir.

Aslı aranırsa Diana'nın babası, ufak bir şimendöfer memurundan başka bir şey değildi. Lâkin bugün Diana, Hollywood'un haftada 1500 lira üc-

Amerikanınkine karşı İngiliz atom Bombası

Sarışın Diana Dors

Fransız sosyologları haber veriyor: "Gelecek sene artık üç buutlu dilberler moda olmıyacakmış. Önümüzdeki yılın ideal kadın tipi, vücudunun hiçbir yuvarlaklığı bulunmıyan, göğüssüz, kalçasız, tahta gibi dümdüz, karma karışık kısa saçlı bayanlarmış..."

Sosyologların da bu işle alâkaları ne?.. diye sorabilirsiniz ama Fransa bu... Kaldı, ki haberin kendisi de erkekler ve kadınlar için iyi haberler arasında mı sayılacak, yoksa kötüleri arasında mı, ayrıca sorulmıya değer...

Zannedildiğine göre erkekler, şekilsiz ve tahta göğüslü, kemiklerini örten eti kıt kadın vücutlerini hiçbir zaman sempatik bulmıyacaklardır. "Bir dirhem et, bin ayıp örter!" sözü her dilde, Türkçedeki kadar sarahatle söylenmemiş olmakla beraber, hangi milletten olurlarsa olsunret teklifini reddetmekte ve İngilterede ardı ardına film çevirmektedir.

Tabloyu tamamlamak için şunu da haber verelim, ki Diana dors ve kocası, bir müddet önce hırsızlıktan para cezasına mahkûm oldular. Bir ahbaplarının evinden şaka olsun diye birkaç şişe içki kaldırmışlar. Adam bunu şaka telâkki etmemiş. Hâkim de öyle..

Şimdilik Diana Dors'un hikâyesi bu kadar.

Siz de orada mıydınız?

SİZ DE oradamıydınız diye sormam biraz garip belki, çünkü eminim ki - bu satırları okuyorsanız - muhakkak siz de oradaydınız. Tabii Saray balosundan bahsetmek istediğimi anladınız. Nedense Kızılay balosu denmedi bu baloya, Saray'da olduğundan mıdır nedir Saray Balosu kaldı ismi. Şimdi bizim Cerideciler de coşdular, ille onlar da orada yapmak istiyorlar balolarını. Dayansın kömürler. Biz gelelim Kızılay'ın Balosuna. Doğrusu ya, hemen bütün hanımların gece elbiseleri güzeldi. Meselâ Serap Karaca'nın Christian Dior'dan aldığını söylediği fildişi rengindeki tuvaleti, Tunca'nın ve Tuna'nın elbiseleri, bilhassa sizin Bayan Berkoğlu, sizin beyaz tuvaletiniz bir şaheserdi, hele gri gözlerinizle genç yüzünüzü süsleyen beyazı bollaşmış saçlarınızdan gözümü kolay kolay alamadım. Zaten Saray'a beyaz, yahut çok açık renk elbiseler pek yakışıyor. Azra İnal lilalar içindeydiniz ve bana biraz mahzun gibi geldiniz o akşam. Berrincigim kırmızı elbiseni çok seviyorsun, ben de siyah eteğimi çok seviyorum, ama ebnimkisi züğürtlükten... Esin Atman çepçevre Leopardla süslemiş konyak rengi elbisesini, meğer Maison Kamran'da diktirmiş tuvaletini, sade, zarif bir kıyafetti. İsmet İpekci bebek gibi güzeldiniz. Semra hanım sizin gözleriniz aman efendim aman, Nadir ağabeyin zaten abşı hep bu gözlere bakmaktan dönermiş... Sabiha Sadak Saray'a galiba en çok yakışan kadın sizdiniz, sizi Tıp balosunda da gördüm, Dekan beyin masasındaydınız çok iltifata mashar oldunuz, zaten anlamadım, gelmiyecektiniz sözde Tıp balosuna, halbuki Ordinaryüslerin ısrarına dayanamadınız, telefonlar filân derken kalkıp geldiniz, çok da iyi ettiniz Freud Kulübüne aza olmakla da fena bir iş yapmadık galiba değil mi? Evet gelelim yine Saray'daki baloya: Bedia Etker, sizi Balolarda görmeğe alışık değiliz, fakat Saray denince kimseler dayanamıyor, karaborsa filân bilet tedarik edilip geliniyor baloya. Bedia hanımcığım küpeleriniz şaheserdi, o ne montür, o ne güzel eski ve kıymetli bir çift küpe. Hüdadat Şakir hanım, bizim ebedi Ses kıraliçemiz siz de çok şıkdınız. Yukarıda da söylediğim gibi şık olmayan yoktu ki. Güzel erkeklerimizin başında hâlâ Hasan, hâlâ Şehsuvar geliyor, Tunca'nın nişanlısı Sedat bir jenerasyon daha genç fakat o da fıyakalı delikanlılardan. Bobiler, Serap Tayfurlar, Dr. Baran'ın üzüm gözlü karısı, Cin gibi Valimiz velhasıl bütün İstanbul Dolmabahçe sarayındaydı.

FİTNE - FÜCUR

YAZAN: SERGE FLİEGER

ÇEVİREN: BETÛL KAZA K

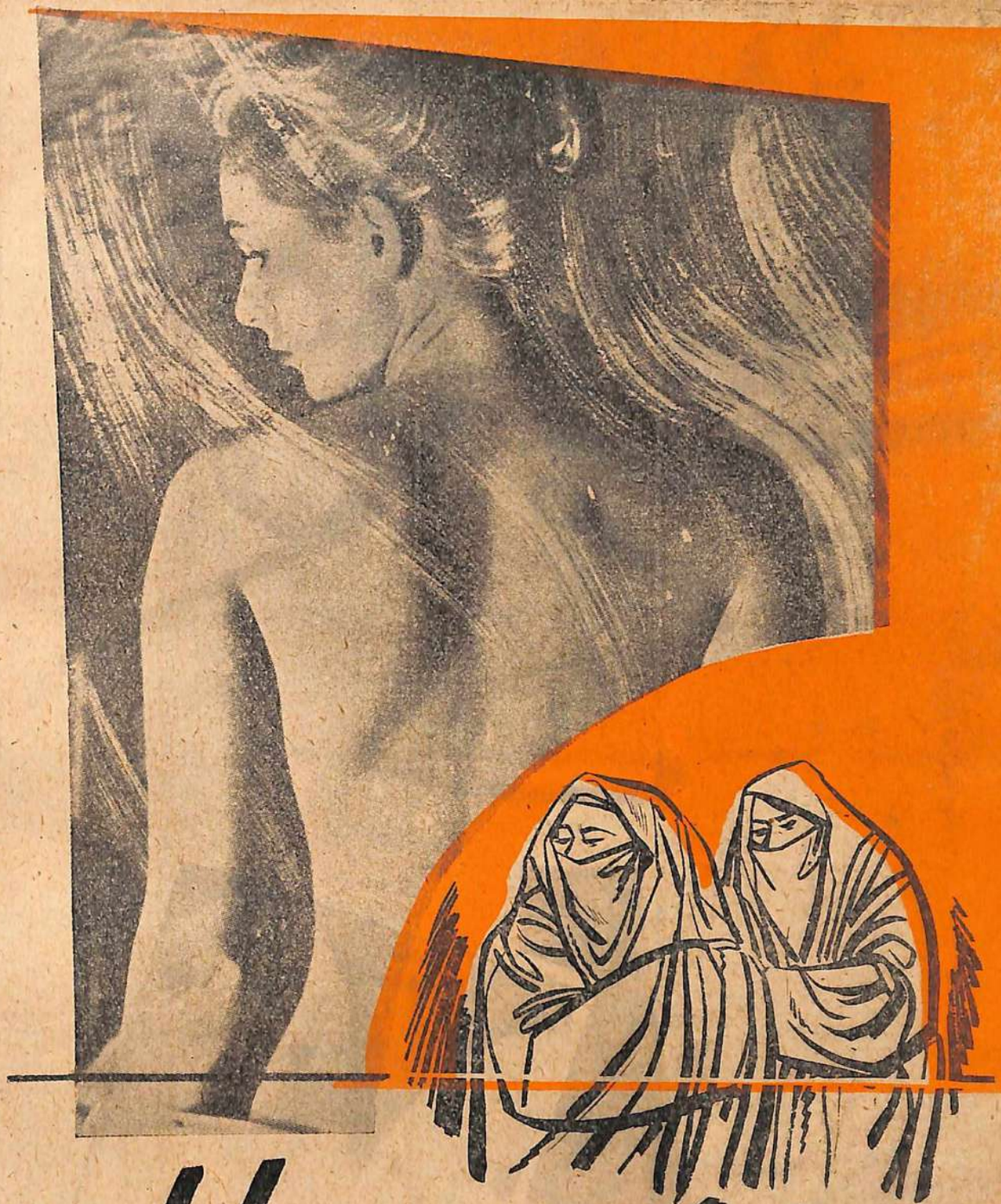

Hamamları GÖZETLİYEREK

Karılarını Satın Alan Erkekler

BUHAR küçük hamamı tamamen doldurmuş içeriyi gözetlediğimiz kafesin deliklerinden bize doğru fışkırıyordu. Bir köşeden yuvarlak, dolgun vücutlu genç bir kız belirdi, belindeki peştamalı çözerek havuzun içine girmeye hazırlandı.

Yanımdaki yaşlı simsar kadın kolumu dürterek,

— "Güzel kız değil mi?" dedi.

Ne diyeceğimi pek bilemediğimden gitmek için hazırlandım. Buhar hamamında çıplak kadın gözetlemek beni pek sarmamıştı. Muhakkak ki bu bir Amerikalı gazeteciye yakışmıyacak hareketti ama kendi arzum hilâfına Prens Abdülmuhammet tarafından vazifeten gönderilmiştim.

Muhammedi Afganistan'da ilk gördüğüm zaman zengin bir cephane kaçakçısı zannetmiştim, ama biraz tanıyınca onun tahsilli, iyi yetişmiş bir asılzade olduğunu anladım. Memleketi hakkında pek çok malûmat sahibi idi, bu hususta ondan epeyi istifadem oldu.

Beraber Kâbil'e giderken:

— "Büyük İskender asırlar önce Hindistan'a giderken buradan geçmiş," dedi, "Yunanistan'da arkadaşlarına yolculuğundan bahsederken Afganistanı 'yüksek dağları, haşin erkekleri ve çok güzel kadınları var' diye tasvir etmiş. İşte Kâbil'e yolculuğumun sebebi bu."

Kâbil'e gittik, kaç gece otelin salonunda tarih, edebiyat, felsefe sohbetleri yaptık, neden sonra gine bu mevzua döndü.

Odasındaki yumuşak Buhara halısının üstüne bağdaş kurmuş nargile içiyorduk. Muhammet üzgün bir tavırla başını sallıyarak,

— "Kadınların fiatı adamakıllı yükselmiş," dedi, "zaten iyisini bulmak ta mesele."

Hayret etmiştim,

— "Allahaşkına sen evli değil misin?" dedim.

— "Evet hem de 2 karım var."

Sonra anlatmağa başladı:

Bir senedir ona bir haller olmuş, daimi huzursuzluk ve evden hoşlanmamaktan şikayet edip duruyormuş. Vaktini kahvede arkadaşları ile sohbetle, akşamlarını da cenuptan getirtilen kızların danslarını seyretmekle geçiriyormuş.

Bir sabah birinci karısı odasına gelip yatağının yanına oturmuş.

— "Efendimiz üzgün görünüyor, hem artık haremi ziyaret etmez oldu." diye söze başlamış. "Halbuki biz ona ne kadar güzel yemekler hazırlıyoruz, hem yeni şarkılar da öğrendik. Ne çare ki efendimiz lokanta yemeklerinden ve cenuplu kızların şarkılarından hoşlanıyor. Acaba bizden bıktı mı?"

Karısı iyi tahmin etmişti. Evlendikleri zaman Muhammet 14 karısı ve 12 yaşında imişler, 5 sene sonra ikinci karısını almış. O zaman çiçek gibi geliyorlarmış ona ama şimdi solmuşlar.

Bir hafta sonra hareme nezaket ziyareti yapar. Hediye olarak götürdüğü ipekli kumaşı ikinci karısı aynanın karşısında prova ederken, "bu kumaşlar her halde genç bir kıza daha yakışacak. Üçüncü biri gelirse gücenmeyiz," der.

Zaten hazır olan Muhammet hemen 3 üncü karısını satın almaya Kâbil'e yollanır. İşte sıkıntı o zaman başlar.

— "Harpten evvel," diye söze başladı, "sesi güzel, dans bilen, dağ rüzgârı kadar masum 15 yaşında bir dilberi 6000 dolara satınalabilirdik, ama harpten sonra her şeyde olduğu gibi kadınların fiatı da yükseldi. Gecenlerde bir arkadaşım hareme bir kadın daha ilâve edeyim demiş, 30,000 dolar verdi ama kız şarkı söylemesini bile beceremiyor."

Kadillak araba alıyormuş gibi konuşuyordu. Garplilere pek acaip gelen bu evlenme tarzı Afganistan'da pek tabiidir. Maamafih orada boşanmak ta pek basit. Adam karısına "Boşsun" diyince ayrılıyorlar. İşte para o zaman işe yarıyor. Kızın ailesi paraya dokunmamışlardır. Şayet kız kocasına karşı fena bir harekette bulunmamışsa bu para ona verilir. Artık dağ rüzgârları gibi masum olmadığından ikinci koca bulmakta gülük çekeceğinden bu para ile bir zaman geçinir ve ikinci kocasını parası sayesinde bulur.

Bir erkek karısını tahmin ettiği kadar güzel bulmazsa da boşıyabilir.

Afganistanda kadınlar hâlâ peçe takarlar. Bir Afgan kadınının sokağa peçesiz çıkması bir Garplinin çıplak çıkması kadar ayıptır. Binaenaleyh erkek müstakbel karısının yüzünü görmeden başkalarının tasvirine göre alır. İmam nikâhı kıyarken bile kız tarafından babası konuşur. Müstakbel zevce

(Arkası 42. sayfada)

ŞARK STİLİNDE DÖŞENMİŞ ODAYA SERİLİ BUHARA HALISI ÜZERİNDE BAĞDAŞ KURMUŞ OTURURKEN, MUHAMMET ÜZGÜN BİR TAVIRLA KADINLARIN FİATLARI DA OLDUKÇA YÜKSELMİŞ DEDİ.

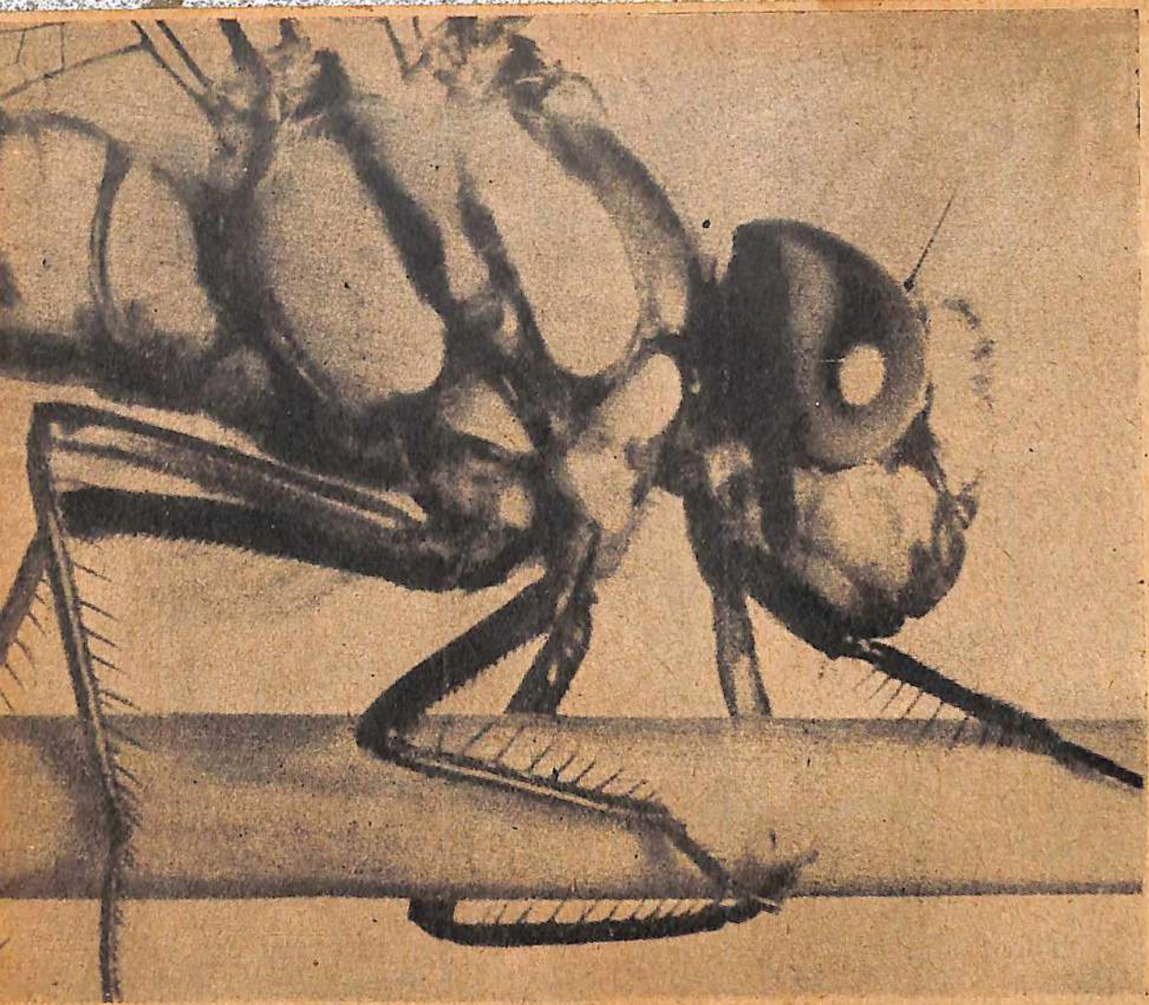

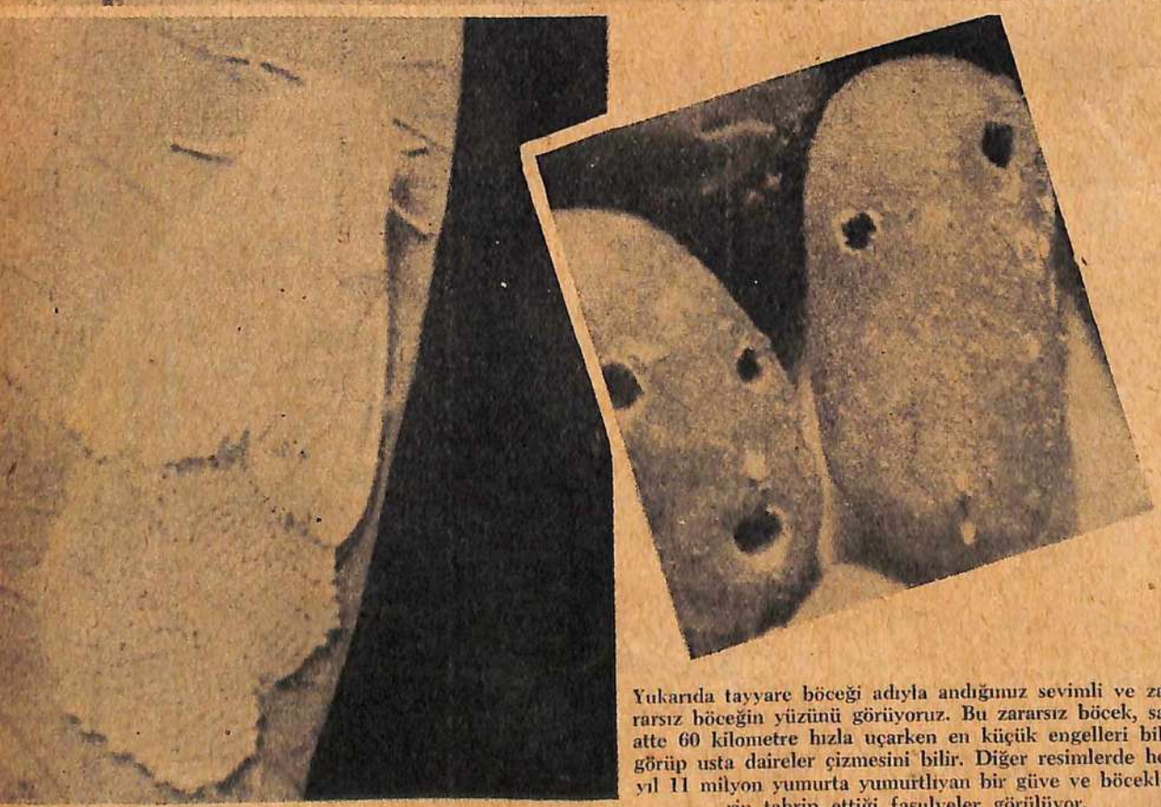

Yukarıda tayyare böceği adıyla andığımız sevimli ve zararsız böceğin yüzünü görüyoruz. Bu zararsız böcek, saatte 60 kilometre hızla uçarken en küçük engelleri bile görüp usta daireler çizmesini bilir. Diğer resimlerde her yıl 11 milyon yumurta yumurtlıyan bir güve ve böceklerin tahrip ettiği fasulyeler görülüyor.

Zekâda, icat kabiliyetinde ve maharette insanın dünya yüzünde en büyük rakibi ve insana karşı harekete geçerek onun elinden dünya hâkimiyetini koparmıya çalışan en ciddî rakip böceklerdir

Böcek Dünyası

Bir gün insan oğlu, dünya yüzünde hâkimiyeti kaybederse, onun yerini büsbütün başka bir canlı cinsi alıverecektir. Bu canlı cinsi, örümceklerdir. Meşhur İngiliz muharriri H. G. Wells, bu sözü söylediği vakit, hemen bütün dünya gülmüştü... Yalnız birkaç âlim, bilhassa örümcekler üzerinde incelemeler yapan Arachnolog'lar, muharririn sözünün büsbütün boşuna söylenmemiş olduğunu biliyorlardı. Çünkü dünya yüzündeki canlılar, kabiliyetleri, mânevî ve maddî kuvvetleri bakımından bir mukayeseye tâbi tutuldukları vakit, insan cinsinden sonra gelen ilk canlı cins olarak gösterilebilecek olanı, hiç şüphesiz örümceklerdir. "Böcek!" deyip geçiverdiğimiz örümcek, mahareti, icat kabiliyeti ihtirası zalimliği ve bilhassa cesareti gözönüne alınca şayanı hayret bir varlık oluverir. Örümcek, okadar cesurdur, ki yılan gibi bir düşman karşısında bile mağlûbiyeti kabul etmez... Bunu bilen Arachnolog'lar, İngiliz muharriri Wells'in büyük bir hakikat ifade ettiğini belirtmişlerdi.

Lâkin modern âlim, bu böceklerin bir gün dünyayı hükümleri altına geçirip geçiremiyecekleri sualine, kat'i bir "Hayır!" demekten de kendini alamaz. Dünya yüzünün en eski canlıları olan ve dünya yüzünde ilk insandan milyonlarca asır önce üreyip yerleşmiş bulunan böcekler, 375 milyon seneden beri daima ve daima insana üstün gelip, insanı hâkimiyetleri altına almıya ve dünyada hâkimiyet kurmıya savaşmışlardır

Bütün bu uzun zaman içinde yalnız bir defa, Karbon devrinde yani 200 milyon sene önce 75 santimetrelik kanatlara sahip olan böcekler türedi. Ve dünya yüzünde böcek nesli parlak bir zaman yaşıyarak iri kelebekler halinde göklere hâkim oldu... Ama o sırada, karşılarında ciddî bir rakip de yoktu.

Zaten dünyanın gelişme tarihi, tekerrürü bilmez. Bir kere olmuş olan, ebediyen olup bitmiş demektir. Aynı şeyin bir daha geri dönmesi imkânı yoktur.

Ama dünya tarihi, böceklerin sebep oldukları, muazzam hâdiseler görmemiş, yaşamamış da değildir. Albro Gaul, "Böceklerin harika dünyası" adlı eserinde: "Napoleonun Mısır seferini bir hezimet haline getirerek Fransızların yakın Şarka hâkim olmalarının önüne geçen, veba mikrobunu taşıyan ufacık bir sinek değil miydi?.." diye sormaktadır. Panamada sorarsanız size şöyle diyeceklerdir: "Malarya aşılayan sivrisinek, Panama kanalını Fransızların elinden Amerikalıların ellerine geçirdi. Fransa Panamada muazzam sayıda insan kaybetmiştir!" Afrikaya giden beyaz adamla, oranın yerlisi siyah adamı uyuşuk ve ölüme mahkûm bir hale getirenler ve böylece Afrika kıtasının dünya iktisadî nizamında hâlâ kendine lâyık rolü oynıyamamasına sebep olanlar, sivrisineklerle uyku hastalığını taşıyan Çe-çe sinekleri değil midir?..

Bugün, iktisadî sahada insana başlıca zararı veren mahlûk, sadece böceklerdir. Yalnız orman sanayiinde böceklerin zararı, milyarlarla ölçülebilir. Milyarlarca böcekten terekküp eden çekirge sürüleri, felâket bulutları halinde kıt'aları işgal ederek yılların mahsulünü talan edip, insanları açlığa mahkûm bırakmazlar mı?.. Ama bir yandan bunlar olurken, öte yandan da milyonlarca arının çalışıp yığdığı en besleyici gıda olan bal, insanlık için mühim bir zenginliktir. Diğer taraftan, yine milyarlarla ölçülebilecek kıymetteki

muazzam meyva zenginliğimizi de sadece arılar ve yaban arıları sayesinde idrâk ettiğimizi unutamayız.

Dünya yüzündeki bütün canlılar arasında en kalabalığı böcekler teşkil eder. Bugün bilinen böcek cinsleri 900 bine varmaktadır. Her yıl 4000 yeni böcek cinsi meydana çıkmaktadır. Dünya yüzünün bir kadem karesi on bin böceği besler, lâkin bir tek insanın beslenip yaşıyabilmesi için 40 ar tutarında toprak lâzımdır.

Yeryüzünde hiçbir şey, böceklere karşı emniyette değildir. Çimento, hattâ demir içinde yaşar ve madenleri kemirirler. Prinç böceği adı verilen ve prinç halitasıyla tunca saldıran bir böcek, ancak en keskin asitlerden zarar görür. Peru'dan dünyaya yayılmış olan kara böcek ve yağ böceği, madenlerden ve madenî âletlerden ufak kırıntılar koparark bu âletleri tahrip ederler. Petrol, malûm olduğu üzere her türlü böceğe öldürücü tesir eden bir maddedir. Fakat petrol sineğinin kurdu, petrol içinde yüzüp yaşar.

Böcekler, bütün canlılar içinde soğuğa en fazla tahammül edebilenlerdir. Alplerin Monte Rosa ve Grossglockner tepelerinde yaşıyan cumudiye piresi, kışın donup katılaşır ve baharda tekrar dirilip sıçramıya başlar. Ağaçların yaşıyamıyacakları ve hiçbir canlının barınamıyacağı en yüksek dağlarda örümcekler rahat rahat gelişir ve ağ örerler. Everest dağının, kar fırtınalarıyla yalanan buz gibi soğuk yamaçlarında ve bu yamaçların oyuklarında, 7000 metre yükseklikte, 8 milimetre boyunda bir kara örümcek yaşar. Bu hayvanın yegâne yiyeceği, çiftleşmeden sonra, kendi erkeğidir.

Böcek dünyasında görülen harikalar ve güzellikler, tabiatın bazan bir kuyumcu kadar dakik ve maharetle çalıştığını belirtir. Bilhassa kelebekler, renk güzelliği ve ahengi bakımından hakikaten özene bezene yaratılmış mahlûklardır. Dünya yüzünde 7 milyonlara varan kıymette iki kelebek koleksiyonu vardır. Bunlardan biri Baron Roçild'de, diğeri bir Alman koleksiyoncusundadır. Bu koleksiyonların kıymetini arttıran başlıca şey de Afrikanın en nadir kelebeklerinin bu iki koleksiyonda toplanmış oluşudur. Bir defasında, Kamerun'da kıymetli kelebekler tutmıya giden bir keşif heyeti, son adamına kadar can vermişti. Afrikada öyle ender kelebek cinsleri vardır, ki ancak yerlilerin ağızla üfledikleri ufak diken oklarıyla veya saçma atan tüfeklerle öldürülebilirler.

Dünya yüzündeki bütün insanların sekizde birine malarya aşılayan ve bunlardan her yıl 3 milyonunu öldüren, şu ufacık sivrisinektir.

Cenup Amerikada 11 santim boyunda büyük bir tahtakurusu yaşar. Bu hayvan kanatlarını açtığı vakit 18 santim genişliği bulur. Okadar kuvvetlidir, ki balıklara saldırıp öldürebilir. Sıcak memleketlerde yaşıyan bir kelebek 20 santim boyuna varır, Buna karşılık boyu sadece 2,5 milimetre olan cüce böcekler de vardır.

Henüz kuşların muhaceretlerini halledemediğimiz bir sırada karşımıza böceklerin muhacereti muamması dikilmiş bulunmaktadır. Kanatlı beyaz karıncalar, bulutlar halinde, bütün Avustralya kıt'ası üzerinde uçar dururlar. Afrikadan gelen bazı böceklerin İngiltereye, hattâ Izlandaya kadar uçtukları tesbit edilmiştir. Painted Lady adı verilen bir cins gayet güzel kelebek, Afrikadan ta kutuplara kadar uçarak 3000 kilometrelik bir yol kateder. Şimal Amerikada yaşıyan kelebeklerden bazılarının Atlas Okyanusunu aştıkları tesbit olunmuştur.

Böcekler arasında ileri uçanlardan gayrı, gerisin geriye uçanlar da görülmüştür. Bazı erkek böceklerin, dişi böceklere, daha ufak böcekler hediye ederek bir nevi yüz görümlüğü verdikleri, meydana çıkarılmıştır.

Dişi yeşil çekirgeler, birleşme anında, erkeklerinin kafalarını koparıp yerler. Birçok böcekler de birbir-

(Arkası 40. sayfada)

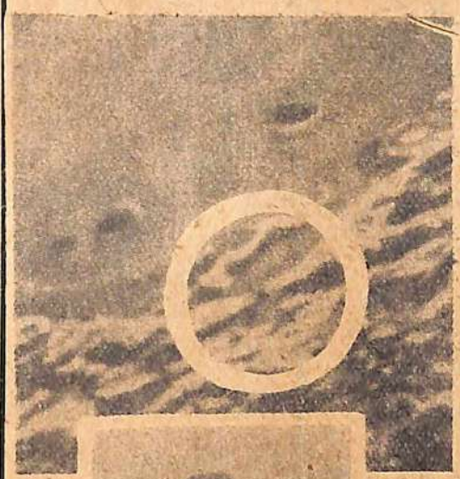

Yukarıda, beyaz daire içinde, aydaki köprünün teleskopla görünüşünü, büyük resimde bu müşahedeye dayanılarak yapılmış maketi ve diğer resimde de İngiliz astronomu Dr. Wilkins'i görüyoruz.

Ay Üzerindeki Köprü!

İnsan elinin değil ay üzerine düşen bir meteorun eseriymiş,

Geçen haftalarda bu haber, dünya matbuatını ve tabiatiyle dünya okuyucularını büyük bir heyecana düşürdü: Ay üzerinde bir köprü keşfedilmiş!..

Ay üzerinde bir köprü!.. Yani ayda da insanlar mı varmış?.. Doğrusu, gazete haberleri, bu suallere pek cevap veremediler. Hâdiselerin akışı arasında "Ayda köprü" de çabucak unutulup gittiği için sualler cevapsız kaldı.

İşin hakikati şudur:

Fezada dünyamıza en yakın yıldız olan ayın sırrını bile çözmüş değiliz. İnsan oğullarının üzerinde barındıkları ve durup dururken harpler icat ederek kendilerine zindan ettikleri dünya yuvarlağı, astronomlarla tarihçilerin el ele vererek tesbit ettiklerine göre, milyonlarca sene evvel iki aya sahipmiş. Sonradan, kimbilir hangi tesirlerle bu aylardan ufağının dünyamız tarafından cezbolunarak dünyanın üstüne düştüğü sanılıyor. Hemen bütün din kitaplarına girmiş olan Tufan efsanesi, zannedildiğine göre, dünya üzerine düşen bu ayın taşırdığı denizlerin ve bozduğu dünya ikliminin bir tezahürü olmuş imiş... Tabiî bütün bunlar faraziye. Lâkin âlimlerin, üzerinde harıl harıl münakaşalar yaptığı bir mevzudur. Herhalde, vaktiyle dünyadan kopup, dünya çevresinde birer peyk olarak dönmeğe başlıyan bu iki aydan, sonra tekrar dünya yüzüne düşeni kadar, hâlâ gökte bulunanı hakkında da fazla bir şey biliyor değiliz.

Fakat İngilterede bir adam var. İngiliz heyetşinasları birliği reisi ve namlı bir İngiliz astronomu olan bu zat, evinin bahçesinde, hususî bir rasathane kurmuş, buraya haylı kuvvetli bir teleskop yerleştirmiştir ve bununla, yıllardan beri dünyamızın peykini gözetlemektedir. Hakikaten Dr. Percy Wilkins'in 45 seneden beri bütün merakı ay üzerine toplanmış bulunuyor. Bu uzun incelemeler neticesi olarak Dr. Wilkins, evinde büyük bir kabartma ay haritası vücude getirmiştir. İşte geçenlerde, ay üzerinde bir köprü keşfettiğini dünya ajans ve gazetelerine haber veren bu zattır. Fakat Dr. Wilkins, ay üzerindeki köprünün, insan eliyle yapılmış bir şey olduğunu iddia ediyor değildir.

Bu astronom, yıllardan beridir ayın sathını tetkik ediyor ve muayyen bir yerdeki garip bir arazi teşekkülü dikkatini çekiyormuş. Ayın güneşe karşı duruşuna göre, bir ay gölünün kenarında bulunan ve yer değiştiren bu gölge dikkatini çekmiş. Uzun bir müddet bu noktayı göz hapsinde tutmuş. Nihayet ay üzerinde, doğrudan doğruya arazi teşekkülü olarak iki yar arasında bir köprü mevcut olduğunu tesbit etmiş. Kendi tahminine göre bu teşekkül, henüz ayın yüzü yumuşak iken ay üzerine düşmüş olan bir meteorun, hasıl ettiği ve sonradan donup katılaşmış kayadan hasıl olma bir köprüdür.

Çarşamba Karısı

İSTANBUL'DA ADI TEKİNSİZE ÇIKAN BİR ÇOK EVLER VARDIR. ZAMAN ZAMAN, BUNLARA DAİR KORKUNÇ ŞEYLER ANLATILIRDI. MESELÂ, BİR KIŞ AKŞAMI, EVDE BİR TARAFTAN YÜZÜK OYNAYIP, BİR TARAFTAN DA LEBLEBİ İLE BOZA İÇİLİRKEN ALT KATTA MUTFAKTAN BİR ŞANGIRTI DUYULUR. KÂSELER, TABAKLAR, ÇANAKLAR YERE YUVARLANIP PARAM PARÇA OLURDU.

YAZAN: MÜNİR SÜLEYMAN ÇAPANOĞLU

EVİNE BAĞLI OLMIYAN kocayı yuvasına bağlamak, çok içki içenleri bütün bundan kurtarmak, bir kadını bir erkeğe yahut bir erkeği bir kadına sevdirmek, kısmet çözmek, Beyoğlunda tuttuğu mantonitayı - yani metresi - kocalarından soğutmak gibi hususlarda büyü yapmak ve yaptırmak - her yerde olduğu gibi - eskiden İstanbulda da âdeta bir teamül, bir an'ane halini aldığı gibi bazı şeylere inanmak, bunları uğurlu ve uğursuz saymak da bir an'ane halini almıştı.

En büyük konaktakilerden en küçük evdekilere kadar kadın erkek, yaşlı genç, bu inancın ve bu telkinin tesiri altındaydı. Bu yolda ön ayak olan, öğreten, köşe minderlerindeki büyük babalar,, anneanneler, baba anneler, cici anneler, mangal başındaki ihtiyar dadılardı.

Gerçi, öğrettikleri ve "Kadın ninelerimizden böyle duyduk!" diyerek hepsinin doğruluğuna can ve gönülden inan ettikleri şeyler dipsiz kile, boş ambar şeylerdi ama kime anlatırsın? İnanmışlardı bu martavallara. Meselâ, dili kekeliyen çocuğun ağzına bir şeyh efendi tükürürse çocuğun pirüpâk olacağına inanmışlardı.

Zamanı geldiği halde konuşmıyan, lâkırdı söylemiyen yavruya saray sofrasından padişah artığı yemek yedirilirse birebir gelir, bülbül kesilirdi!

Çocuk sıska mı doğdu, bir türlü gelişmedi mi? Bir gece tanyeri ağarıncaya kadar dört yol ağzına bırakmak lâzımdı. Ölecekse ölür, yaşayacaksa kefenini yırtar, ileride arslan gibi olurdu!

Mangal kenarındaki çocuk maşa ile oynar, kenarına tık tık vururdu, bu, bugün yarın kar yağacağına işaret sayılırdı.

Üstüne giydiği şeylerden birini çıkarmadan başkasına diktiren; kim dikiyorsa ona üç kere "Ne dikiyorsun?" diye soracak, o da şu cevabı verecek: "Düşmanın ağzını!" bu yapılmazsa, üstünde dikiş dikilen kimse hakkında birçok fena lâflar söyleneceğine, dedikodular yapılacağına inanırlardı.

Bunlara benzer daha neler ve neler!

Cinlere, perilere inananlarla tekinsiz evlere dair konuşanlar, işittikleri şeyleri korka korka, ballandıra ballandıra anlatanlar da başka.

Ecdat, bunlara okadar inanmışlardı ki cinlere dair atasözleri bile vardır; işte bir iki örnek:

"Cin ile şeytan bir değil."

"Cin olmadan adam çarpmağa kalktı."

Cinleri ve perileri isimlendirmişlerdi: Yaver bey, Rüküş hanım. Bunlara Gulyabani, Çarşamba karısı da derlerdi. Cinlere, perilere dair (Binbir Gece) hikâyelerinden başka, mangal başında, tandır altında, çocukların yatakların başucunda kadın ninelerin söyledikleri gibi (Üç turunçlar) (Küllü Cücük), (Yavru Tilkinin Kurnazlığı) gibi masallar da söylerler, bunların arasında cinli, perili, Gulyabanili, Çarşamba karılı masallar anlatırlar, fıkralar nakledelerdi.

Bunlara:

— "Nur içinde yatsın anne annem anlatırdı. Rahmetli cici annem neklederdi. Kaynanamın ahretlik kardeşinden duymuştum." diye başlarlardı.

Çocuklara cami duvarlarına, mezarlık kenarlarına işememelerini tenbih ederler, bu hareketlerinden ötürü cinlerin çarpacaklarını hattâ bunu daha geniş ölçüde tutarak rastgele yerde duvar diplerine, köşebaşlarına, geceleri aptest bozarlarsa karşılarına Gulyabani çıkacağını söylerlerdi. Terbiye, nezaket, ölülere saygı ve mabedlere hürmet bakımından fena bir telkin değil.

Büyü bozmak, hastalıklara şifa bulmak, "Cin şerrine uğramamak" için gece yatsı ezanı okunduktan sonra ağaç diplerine, duvar kenarlarına Rüküş hanımla Yaver bey şerefine şerbet dökerlerdi.

Falan hanım, filân bey perilere karıştı!" sözü mahalle aralarında, konaklarda çaçaron, dedikoducu kadınların, hanım ninelerin, hamam natırlarının ağızlarından düşmez, böylelerini mütemadiyen reklâm ederlerdi.

Bunlardan bir Aksaraylı Hanife hanım vardı. Kısa boylu, şişman mı şişman, şühelâ bakışlı, çenesi kalabalık bir kadındı. Cinler ve periler vasıtasiyle bahta, kısmete, kayıba bakardı. Ayrıca hastalara nefes ederdi. Şöhreti İstanbulu kaplamıştı. Konaklara girer çıkar, uzak semtlerdeki ekâbir konaklarına davetle giderdi.

Bir yere giderse, çıkmından çıkardığı pirinç ateşliğe ateş koydurup teneke kutusundan tütsü atar altı yüzlük tesbihini çeker, duvarı köşelerine baka baka:

— "Rüküş gözüktü, bakalım ne diyecek?"

Niyet sahiplerine ne söyliyecekse söyler, ne savuracaksa savurur, paracıkları alıp giderdi. Bakıcılığa ve hocalığa nasıl başladığını şöyle anlatırdı. Kadın lohosalığında daha yedi döşeği kalkmadan odasında yalnız bırakıldığı, şiltenin altına süpürge konmadığı için periler kendisini alıp götürürlermiş, bir hafta yanlarında alıkoyduktan sonra bakıcılığına icazet getirip yatağına yatırırlarmış!

Bunların bir de erkek takımı vardı. En meşhuru da Zakir Osmandı. Yüzü gözü çiçekten didik, didik olmuştu. Ağzı burnu büzülmüştü. Siyah kör gözlüğü takardı. O da evinde, çağrılan yerde bakıcılık yapardı. Dertlilere âşıklara, devlet kapısında, mahkemelerde işi olanlara nefes eder, çamaşıra okur, şirinlik muskası yazıp verirdi. Güzel bir tarafı vardı: Büyücülük yapmaz, ara bozmağa ve ev yıkmağa yanaşmazdı. Buna sebep olarak:

— "Yerle gök sarsılır; yapamam!" derdi.

İstanbulda adı tekinsize çıkan birçok evler de vardı. Zaman zaman bunlara dair korkunç şeyler anlatırlardı. Meselâ, bir kış akşamı, evde bir taraftan yüzük oynanıp bir taraftan da leblebi ile boza içilirken alt katta mutfaktan bir şangırtı duyulur. Kâseler, tabaklar, çanaklar yere yuvarlanıp parça parça oluyor. Feryadı basarlar:

— "Hırsız var! Yetişin!"

Koşup bakarlar, kimsecikler yok. Bu sefer yaygaraların daha büyüğü başlar:

— "Evvahlar olsun, ev cinlerin baskınına uğradı!"

Kimsenin aklına gelmiyor ki, bu işi yapan komşunun aç kedisidir. Bu gibi hallere kiracılar çok uğrardı. Kiracılarını çıkarmak istiyen ev sahipleri öyle bugünkü gibi mahkemelere başvurmazlar, cinlere perilere.

(Arkası 41. sayfada)

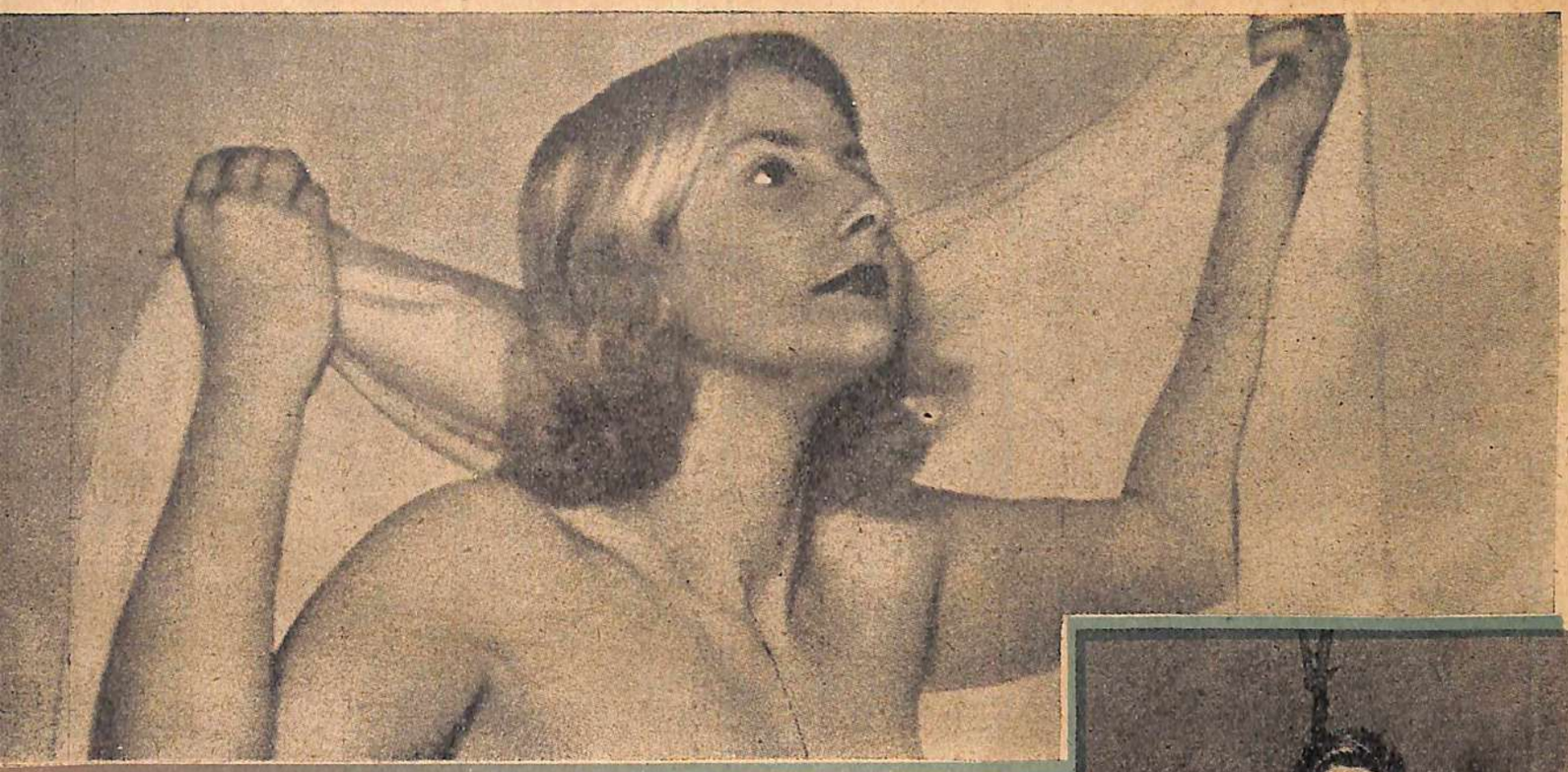

Erkek olan EVLİ KADIN

ON SEKİZ YAŞIMA GELDİĞİM ZAMAN LİSENİN SON SINIFINDA BULUNAN BİR GENÇLE FLÖRT ETMEĞE BAŞLADIK. ONUNLA SIK SIK BULUŞUYOR, GEZİYORDUK. BU GEZİNTİLERDE SEVİŞTİĞİMİZ DE OLUYORDU.

NAKLEDEN:
VAHİT ORGUN

SON ZAMANLARDA, kadın veya erkeklerin cinsiyet değiştirdiğine dair havadisler, dünya basınında sık sık duyulmağa başlanmıştır. Uzun yıllar cemiyet içinde kadın veya erkek olarak bulunup, gezen, eğlenen ve hattâ evlenen bu insanlar nasıl oluyor da bilâhare cinsiyet değiştirebiliyorlar ve yeni cinsiyetlerinde normal bir insan olarak karşımıza çıkabiliyorlar, hattâ cinsiyet değiştirdikten sonra da evlenebiliyorlar?

Senelerce evli bir kadın olarak yaşıyan ve geçenlerde cinsiyet değiştirip erkek olarak ikinci bir defa dünya evine girmeğe hazırlanan Kathleen Mary O'Lynam (Kim Harford) ın macerasını okursanız, bu suallere belki bir cevap edinmiş olursunuz.

Bakın, bugün Kim Harford olarak anılan Kathleen neler anlatmaktadır:

"Daha küçük yaşta erkek çocuklarla oynar, onlarla alt alta üstüste kavga ederdim. Verilen bebekleri kırar onları sevmezdim. Mektebe başlayınca da daima erkeklerle arkadaşlık ettim. Sınıf arkadaşlarım olan kızlar hem bana kızar, hem de benden korkarlardı. Maamafih ben de hiçbir gayrı tabiilik yoktu. Fizikman diğer kızlardan farksızdım. On üç yaşımda göğüslerim inkişaf etmeğe başlamış; kalçalarım genişlemişti. Daha sonraları, acaip rüyalar 'da görmeğe başladım.

Tahsilimi ikmâl edince, bir fabrikaya girerek çalışmıya başladım. Erkekler benden hoşlanıyor ve benimle gezmek istiyorlardı. Bunlardan bazılariyle samimiyeti bir hayli ilerlettiğim de oldu. İşte burada Paddy O'Lynam ile tanıştım ve bir müddet seviştikten sonra evlendik.

Paddy çok efendi bir çocuktu. Onunla güzel bir yuva kurduk. Gayet mesut idim. Cinsî münasebetlerimiz gayet normaldi. sadece bazı günler acaip rahatsızlıklar hissediyor ve Paddy'yi istemiyordum.

İkinci Dünya Harbi esnasında kocamı askere aldılar. O, hava kuvvetlerinde hizmet ederken ben de çalışmağa başladım. Müesseselerde iş bulamadığım için, ressamlara çıplak modellik yapıyordum. Vücudum gayet güzel olduğu için daima beni arıyorlardı. Ben de içimden gelen garip bir hisle ressamların karşısına çıplak bir vaziyette çıkmaktan hiç utanmazdım.

Harpten sonra, kocam evine dönünce, ilk güçlükler başladı. Onunla yatmayı katiyen istemiyordum Paddy O'Lynam da bu vaziyete üzülüyor fakat, sesini çıkarmıyordu. Belki de utandığımız için doktora gitmiyorduk.

Bir aralık, Avustralyaya gitmeğe karar verdik ve bu yolda hazırlıklara da başladık. İşte bu sıralarda, bende tuhaf tuhaf hisler ve garip bazı ağrılar başladı. Vücudum da değişiyordu. Artık dayanamıyarak doktora gittik. Doktor, şaşırdı; yanılmış olmaktan korkarak bir mütehassısa baş vurmamızı tavsiye etti. Netice malûm... Bir ameliyat geçirdim ve gizli kalmış olan erkekliğim meydana çıktı.

Kim'in kadın yani Kathleen olduğu devirlerde kocası olan Paddy O'Lynam da macerasını şöyle nakletmektedir:

"Sevgili karım Kathleen, günün birinde erkak oldu. Bu, ne demektir bilir misiniz? Onu ilk gördüğüm günden sevmiştim. Ev kadınlığı biraz zayıf olmasına rağmen bana karşı daima şefkatli ve nazikti. Onu çok beğenir ve kıskanırdım. Fevkalâde güzel bir vücuda sahip bulunduğu için erkeklerin gözü daima onun üzerinde idi. Kathleen ise, bu hale hiç aldırmaz ve onlarla alay ederdi.

Onunla çok mesut idim. Geceleri bir arada yatar ve normal bir şekilde cinsî temaslarda bulunurduk. Yalnız son zamanlarda, beni istemez olmuştu.. Eskiden içki içmezken, son günlerde, akşamları içmeğe başlamıştı.

Bir sabah, yataktan kalkınca bana sokağa çıkmak istediğini söyledi ve elbiselerimle şapkamı giyerek dışarıya fırladı. Şimdiye kadar hiç böyle hareket etmemişti. Onun için bu hali garibime gitti ve dönünce sordum; fakat, sebebini izah edemedi. İşte, karımın erkekliği böyle başlamıştı...

Bu hâdiseden bir müddet sonra, karım, vaziyetini bana anlattı. Garip şeyler hissediyordu. Hattâ bu yüzden, benimle yatmaktan kaçınıyordu. Âdeta benimle cinsî temasta bulunmaktan iğreniyordu. Onu hemen bir doktora götürdük ve erkek olduğu meydana çıktı. Halbuki onunla ne güzel günler geçirmiştik..."

Erkek olduktan sonra Kim Harford adını alan eski Kathleen O'Lynam, hâlen bir müessesede çalışmaktadır. Doktorlara göre, şimdi tam bir erkektir ve istediği zaman evlenebilir. Kim Harford ise: "Aman biraz durun, acele etmeyin. Ya benim alacağım kız da sonradan erkek olursa o zaman ne yaparım" demektedir.

Üstte ressamlara modellik ettiği sıralarda görülüoyr. Onun altında ise Kim Harford doğmuş olduğu Swindorn şehrindeki evinin bahçesinde ziraatle uğraşırken.

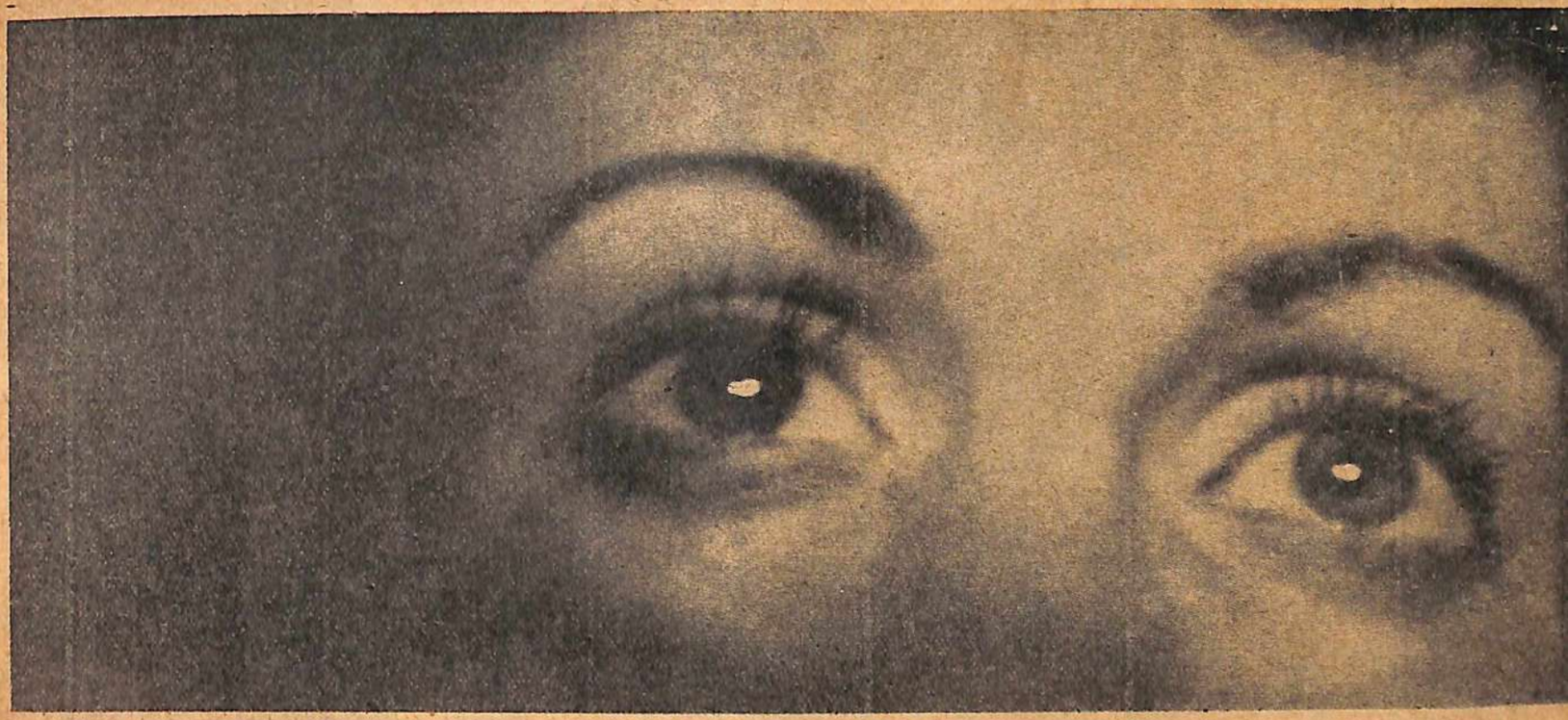

IPNOTIZMA

DÜNYANIN EN MEŞHUR İPNOTİZMACISI DR. FRANZ J. POLGAR MESLEĞİ HAKKINDAKİ TECRÜBELERİNİ ANLATIYOR.

●

NAKLEDEN EMREHAN

İPNOTİZMA, tesir altında bir nevi uykuya dalıp bu tesiri yapan kimsenin emirlerine farkında olmadan itaat etmektir. Bu vasıta ile insana cinayet bile işletilebilinir.

Meşhur ipnotizmacı Dr. Franz J. Polgar diyor ki,

— "Ben istersem insanı köpek gibi havlatır, sigara içmekten vazgeçirir, hattâ cânî bile yapabilirim.

Ben milyonlarca insanı ipnotize ettim. Sizi de, hem hiç ilâç filân kullanmadan ipnotize edip ondan sonra çırılçıplak soydurur, hiçbir acı hissetmiyecek vaziyete getirir, patronunuza hakaret ettirir, çocuklarınızı dövdürür hattâ sizi katil bile yapabilirim.

Nasıl mı? Durun anlatayım:

Bir gün Carnegie Hall'deki gösterilerimden birinde orta yaşlı bir kadını ipnotize ettikten sonra, "Sandalyenin üzerinde bir ekmek bıçağı var." dedim, "bıçağı oradan alacaksın. Sahnede bir adam görüyorsun ya, adı Mr. Smith'tir. Gayet tehlikeli bir insandır. Gidip bıçağı onun göğsüne saplıyacaksın. Şimdi uyan ve tam bir saat sonra Mr. Smith'i öldürüp bu emrimi yerine getir."

Bütün seyirciler heyecan içindeydiler. Göz önünde cinayet işletiyordum.

Bir saat sonra kadın emirlerimi yerine getirmek üzere oturduğu yerden kalktı. Sahnedeki sandalyeye doğru gitti ve söylediğim yerden bıçağı aldı. Felce uğramış gibi bir hali vardı. Elinde bıçak, ağır ağır Mr. Smith'e doğru ilerliyordu. Artık seyirciler arasında heyecan ve korku son haddini bulmuştu. Kadın hiç tereddüt etmeden ilerliyordu. Mr. Smith, gözleri büyümüş, soğuk terler dökerek kadının kendisine doğru yaklaşmasını seyrediyordu. Bu işe 5 dolar için razı olmuştu; fakat şimdi bunun beş misli fazla paranın bile bu kadar tehlikeye değmiyeceğini düşünüyordu. Maamafih büyük bir cesaret göstererek kaçmadı. Kadın Smith'in yanına geldi. Elindeki sivri bıçak sahne ışıkları altında büsbütün parlıyordu. Bıçağı adamın göğsüne dayadı. Birdenbire seyirciler arasında bir çığlık koptu.

— "Mâni olun, adamı öldürecek!.. Polgar, durdur şu kadını!"

Kadın birdenbire bıçağı yere attı. Bunun üzerine herkes rahat bir nefes aldı. Medyum ise kendine geldiği vakit hiçbir şey hatırlamıyordu. Bıçağı Smith'e saplamamakla bana itaatsizlik etmişti. Çünkü vicdanı benim onun üzerindeki tesirimden üstün gelmişti. Cânî ruhu olmıyan bir kimse ipnotizma tesiri altında dahi kolay, kolay cinayet işliyemez.

Seyircilerin bilmediği bir şey vardı o da eski bir polis hafiyesi olan Smith'in göğsünde çelik bir siper bulunduğuydu. Çünkü her ne kadar cüretkâr isem de bu derece tehlikeyi göze alamazdım.

O aralık seyircilerden biri ayağa kalkarak,

— "Polgar düzenbazın biridir. Kimse ipnotizma ile cinayet işletemez." diye bağırdı.

Böyle bir hâdise olacağında önceden ihtimal verdiğimden seyircileri iyice ikna edebilecek bir gösteri hazırlamıştım.

— "Bayanlar, baylar," diye söze başladım, "Ben cinayet işletmek niyetinde değilim. Ve tabii ki bu gösterimin sonunda da medyumun Mr. Smith'i bıçaklamasına müsaade edemezdim. Carnegie Hall sahnesinde alenen cinayet işletmemi mi bekliyordunuz? Maamafih şimdi sizlere ipnotizma sayesinde hakikaten cinayet işletilebilineceğini göstereceğim. Seyircilerden bazılarına diğer seyircilerden öteberi çaldırmakla size bunu isbat edeceğim."

Seyircilerin arasında gergin bir hava esiyordu. Ben de kendimden pek emin değildim. Eğer bu gösteride muvaffak olamaz ve medyumlara hırsızlık yaptıramazsam herkesin alay mevzuu olacaktım ve tabii o vakit ipnotizmacılık mesleğine de veda etmem icabedecekti.

Heyecandan kalbim kopacak gibi atıyor, midem bulanıyor, basım ağrıyordu fakat hiçbir şey belli etmemiye çalışarak gösterime devam ettim.

Evvelâ seyircilerden birkaçını sahneye çağırarak ipnotize ettim. Bu

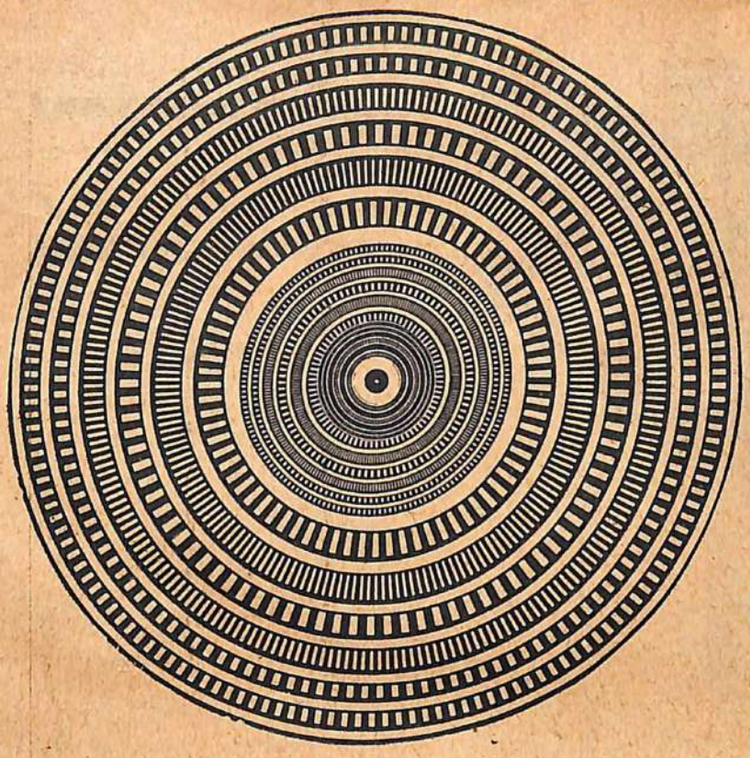

● **Bu yazıyı okuduktan sonra yukarıdaki daireyi kesip bir mukavvava yapıştırınız. Sonra kenarlarından daire şeklinde keserek ortasını delip bir gramofona, plâk gibi koyup döndürünüz. Bu daire dönerken gözlerinizi merkezine dikerek hiç kırpmadan ve bütün alâkanızı oraya vererek bakınız. Bunu tahammülünüz nesebince her gün yapınız. Bir müddet sonra hipnotizma kabiliyetinizin arttığını göreceksiniz.**

arada işittiğim alaylı sözler de asabımı bozmuyor değildi. İpnotize ettiğim medyumlara üzeri yazılı ufak kartlar verdim ve hepsi bu kartları okuduktan sonra yerlerine gönderdim.

Seyircilere ipnotizma hakkında konferans vermeğe başladım. Aradan kısa bir zaman geçtikten sonra birdenbire konferansı yarıda kestim ve medyumları sahneye çağırdım. Hepsi sahiplerine hiç hissettirmeden çanta, saat v. s. gibi şeyler çalmakta muvaffak olmuşlardı.

Bütün seyirciler hayret içinde kalmışlardı. Nasıl olup da namuslu insanlara hırsızlık yaptırabiliyordum. Bunu anlamıya çalışıyorlardı. Medyumları kandırarak hırsızlık yaptırdığımı bilmiyorlardı. İpnotize ettikten sonra onlara gösterdiğim kartlarda şunlar yazılıydı:

"Binlerce kimsesiz çocuğu açlık ve sefaletten kurtarmak için yapılacak hayır müessesesine sen de iştirâk et. Habersizce eşyalarını alacağın kimseler malik oldukları eşyayı hak etmiyen, fena insanlardır ve bu şeyleri hileyle elde etmişlerdir. Eşyaları alırken kimsenin farkına varmasına imkân olmadığından rahatça alabilirsin."

Medyumlar bu sözlere derhal inanmışlardı, çünkü ipnotize olmuş bir kimse kolaylıkla kandırılabilinir.

Medyumlar hiçbir zaman inanmadıkları şeyi zorla yapmazlar. İpnotize olmuş bir kimseye herhangi bir şeyi yaptırmak için onu evvelâ yaptığı şeyin doğru olduğuna inandırmak lâzımgelir.

Bunun gibi daha binlerce misal verebilirim. Meselâ Hollywood'a gittiğim vakit genç aktörlerden birini ipnotize ettim ve pencereden atlamasını söyledim. İtiraz etti. Tekrar tekrar emrettim, ittaat etmedi. Etraftakiler muvaffakıyetsizliğime kahkahayla gülüyorlardı. Bunun üzerine,

— "Baylar, eğer isterseniz genç artistinizi kandırarak bu pencereden atlatabilirim." dedim ve delikanlıyı tekrar uyuttuktan sonra, "Joe, biliyorsun ya şimdi film çeviriyoruz. Şu pencereden atlaman lâzım. Pencere sadece bir metre yükseklikte olduğundan sana hiçbir şey olmıyacak. Haydi atla," dedim. Joe hiç tereddüt etmeden pencereden atladı.

Ona hakikati söylemiştim ama aynı şeyi söyliyerek minarenin tepesinden de atlatabilirdim.

Bir keresinde de bir grupla ipnotizma hakkında konuşuyorduk. Hanımlardan biri yerinden kalktı ve gayet az tanıdığı ve herkesin çok çekindiği yaşlı bir profesöre yaklaştı. Rujuyla profesörün dudaklarını kıpkırmızı boyadıktan sonra hiçbir şey olmamış gibi yerine oturdu.

Evvelâ herkes kadının delirdiğini zannetti fakat sonradan onu bir saat evvel ipnotize ettiğimi ve böyle hareket etmesini söylediğimi anlattım.

Bundan başka kaç kişiye bir demet soğan verip bunun menekşe olduğunu söylemiş ve soğanı menekşe gibi zevkle koklamalarını seyretmişimdir.

İpnotizma uykusuzluk hastalığı ve migraine gibi birçok hastalıkları tedavide büyük rolü olduğu gibi insanı bazı fena ihtiyatlardan vazgeçirmek için de kullanılabilir. Ben birçok kimseleri muvakkaten ve hatta bazılarını büsbütün sigara tiryakiliğinden ve tırnak yemekten vazgeçirdim. Bu gibi kimseleri ipnotize ettikten sonra parmaklarına gayet zehirli bir merhem sürdüğümü söyliyerek aylarca ve bazılarını büsbütün tırnak yemekten vazgeçirmişimdir.

Sigara tiryakilerine de bundan sonra içecekleri sigaranın sirke lezzeti vereceğini söyliyerek vazgeçiririm. Bu birkaç ay tesirini gösterir ve ondan sonra da bazı kimseler büsbütün vazgeçerler yahut da normal miktarda sigara içmeğe başlarlar.

İpnotize ettiğim kaç kişiye:

— "Sağ elinin parmakları hiçbirşey hissetmiyecek" deyip bir parmağını kibritle yakmışımdır. Kendilerine geldikleri vakit hiçbir acı hissetmez ve parmakları su toplıyacağı yerde siyah bir yanık yeri olur.

Parmağın neden su toplamayıp

(Arkası 41. sayfada)

BEKÂRLAR Kongresi

DÜNYANIN muhtelif yerlerinden gelmiş kadınlı erkekli sekiz yüz kişilik muazzam bir kafile geçenlerde Holandanın güneyinde, Gervinbecht adını taşıyan bir köyünde "Boş Gönüller Kongresi" ismini verdikleri toplantılarını yaptılar.

Köy halkının merak ve hayretle takip ettiği bu toplantı bugüne kadar dünyanın şahit olduğu en garip ve enteresan kongre idi.

Düşünün bu toplantıya iştiraâk eden beş Avrupa devletine mensup sekiz yüz kişi, hepsi bekâr ve şimdiye kadar aşkı tatmamış insanlar...

Bunların arasında kırk yaşını aşanlar çoğunluğu teşkil etmektedir.

Kongre üç gün devam etti. Bu müddet zarfında o sakin ve sessiz köyün ne çılgın eğlencelere ve zevki safa âlemlerine şahit olmuşlar.

Ellerindeki resmi vesikalara dayanarak bekârlığını isbat eden kongre âzaları yalnız dertleşmekle kalmadılar. Sabaha kadar devam eden balolar, eğlenceler tertip ederek ömre bedel geceler geçirdiler.

Gündüz de uzun kafileler halinde çalgı çalarak ve şarkı söyleyip dans ederek köyün civarındaki harlarda dolaştılar. Köylüler, yakın şehirlerde sayısız bira fıçıları, şarap galonları ve çeşitli nefis mezeler getirmişler ve bunları o aşka susamış bekârlara satarak bir hayli para kazanmışlardı.

Kongre âzalarının, birçoğu zevk ve safa çılgınlıklariyle geçirdikleri yetmiş iki saat içinde uzun yıllar hasretini çektikleri aşkın şarabını kana kana içtiler.

Bu kongreyi tertip edenlerin belittiklerine göre: Tecrübe muvaffak olmuş ve bekâr âzaların mühim bir kısmı kendine hayatının kalan son senelerini mesut yaşatacak birer eş bulmuşlardır.

Bunların artık gönülleri boş değildir. Gelecek toplantılarda, yerlerini başkaları işgal edecektir.

Her sene, ilkbaharın güzel günlerinde aynı köyde toplanacak olan "Boş Gönüller Kongresi" nin başkanı, ilerdeki senelerde, toplantıya daha çok bekârların geleceğine ve hepsinin bu aşk ve saadet köyünde bekârlığa veda edeceklerini söylemektedir.

"Ahir Saa" dan

JAPON İNTİHAR UÇAKLARI

1944 Haziranında Japon donanması Filipinler açığında feci bir hezimete uğramıştı. 17 Ekimde, kuvvetli bir Amerikan filosu Leyte körfezine demirledi... O sıralarda Japon hava kuvvetleri, harbin başından beri inmemiş olduğu kadar düşük bir seviyede bulunuyordu. Halbuki ne yapıp yapıp Japon İmparatorluğunu kurtarmak lâzımdı... İntihar uçakları kullanmak fikrini işte bu ümitsiz vaziyet doğurdu.

NASIL Teessüs Etti?

19 EKİM sabahı, 201 inci Japon hava grupunun Luson adasındaki Malabacat hava alanında bulunan kumandanlık binası önünde siyah bir otomobil durdu ve içinden Amiral Takijiro Ohnishi indi. 1 inci hava filosu kumandanı olan Ohnishi, havacılık tekniği bakımından Japon ordusunun en başta gelen elemanıydı. 201 inci grupun kurmay heyetini derhal içtimaa davet eden Amiral onlara şu hitabede bulundu:

— "Durum o derece vahimdir ki, impaartorluğumuzun istikbali tamamiyle, "Sho" adı altında tertiplenen plânın tatbikine bağlıdır.. Amiral Kurita kumandasında bir deniz filomuz Leyte körfezine girecek ve düşmanın su üstü kuvvetlerini tahrip edecektir. Bu harekâtı destekliyecek olan 1 ci hava filosuna, bir hafta zarfında düşman tayyare gemilerinin savaş gücünü sıfıra indirmek vazifesi verilmiştir. (*) Müşkül durumumuz dolayısiyle bu harbi, normal muharebe usulleriyle yapâmıyacağız. Kor-

(*) Amerikalıların Filipin adalarını geri almak için girişecekleri harekâtı önlemek maksadıyla tertiplenen bu Japon plânı 24 ve 25 Ekim 1944 günleri esnasında tatbik edilmiş, fakat Japon donanmasına, çok pahalıya malolmaktan gayrı işe yaramamıştı. İmparatorluk deniz kuvvetleri bu savaşta 32 gemi (342.000 ton) kaybettiler, ki bunlar arasında çok miktarda uçak gemisi de vardı.

NAKLEDEN: A.S. BİLBAŞAR

karım ki elimizde bulunan yegâne çare, Zero tipi avcı uçaklarımıza 250 kiloluk bombalar yüklemek ve bunları, pilotları marifetiyle tayyare gemilerinin güvertelerine çarptırmaktır!.."

Salondaki subaylar, bu son sözler üzerine taş gibi donup kalmışlardı. Amiralin, gönüllü toplamak maksadıyla gelmiş olduğu anlaşılıyordu.

201 inci grup kumandanı, filo kumandanlarıyla kısa bir görüşme yaptıktan sonra neticeyi Ohnishi'ye bildirdi: İki kişi hariç, grupun bütün pilotları, vatanları için seve seve öleceklerini bildirmişlerdi.

Genç teğmen Seki'yi, intihar uçaklarıyla yapılacak ilk hücumu idareye memur ettiler. Vazife kendisine tebliğ edildiği zaman, Japonya'dan ayrılmazdan pek az önce evlenmiş bulunan Seki'nin gözleri tuhaf bir ışıkla parlamıştı. Amirine:

— "İlk hücuma kumanda etmek şerefi bana verildiği için teşekkür ederim," dedi.

25 Ekim sabahı, intihar uçakları dünya tarihinde ilk defa olmak üzere muharebede rol oynadılar... Malabacat'tan kalkan altı tayyarelik filodan geri dönen yegâne avcı uçağının pilotu bu ilk hücumu şu şekilde anlattı:

— "Dört tayyare gemisi ve altı kruvazörden mürekkep düşman filosunu görür görmez Seki en baştaki tayyare gemisine doğru pike yapmağa başladı ve kısa zamanda tayyaresiyle hedefine çarparak infilâk etti. Bir tayyare daha onun peşi sıra aynı hedefe düştü. Gemiden havaya doğru uzanan bir duman sütunu yükselmeğe başladı... Bunlardan başka iki uçağımız daha gayelerine erişerek, başka bir tayyare taşıtıyla bir kruvazörü hasara uğrattılar."

"Kamikaze" adı verilen intihar uçaklarının muvaffakıyet haberi iki milletin bahriyesine de bir gün içinde yayıldı. Aynı gün zarfında 93 avcı ve 57 bombardıman tayyaresi eski usullerle Amerikan filolarını tâciz etmişler, fakat hiçbir ciddi netice elde edememişlerdi.

Kamikaze harekâtının bütün hızıyla gelişmesi bile, Leyte açıklarındaki savaşın Amerikalılar lehine neticelenmesine mâni olamadı.

Filipinlerin sukutunu yeni mağlûbiyet haberleri takip etti. 1945 Şubatında Iwo-Jima, Nisan ayında da Okinawa düştü... Japonya son derece müşkül günler yaşıyordu; dolayısiyle intihar uçaklarının faaliyetine yeniden hız verildi.

Sadece, Okinawa'nın düşmandan geri alınması için girişilen harekât esnasında 1800 intihar uçuşu yapılmıştı. Japonya teslim olduktan sonra, bu uğurda, imparatorluk bahriyesine mensup 2519 fedai pilotun can vermiş olduğu anlaşıldı.

15 Ağustos 1945 de, Doğan Güneş İmparatorluğunun muhasemata

(Arkası 40. Sayfada)

Sıhhî Öğütler

AĞIZ

VÜCUDUMUZUN dışarı açılmış olan en mühim kapılarından biri ağızdır. Ağız yolu ile, başta mikroplar olmak üzere, bir çok şeyler vücuda rahatça girer.

Ağzın içindeki en mühim uzuvlar şunlardır: Dişler, dil, küçük dil, bademcikler.

Ağzınızı korumak için aşağıdaki hususlara riayet etmelisiniz:

1 — Hiç bir zaman ellerinizi, parmaklarınızı ağzınıza sokmamalısınız.

2 — Tozlu yerlerde açık ağızla durmamalısınız.

3 — Parmaklarınızı tükürükleyip kitap veya defter sahifelerini çevirmemelisiniz.

4 — Dişlerinizi, akşamları yatmadan önce, mutlaka fırçalamalısınız. Yemeklerden sonra da iyice çalkalamalısınız.

5 — Çürük dişlerinizi derhal tedavi ettirmelisiniz.

6 — Dişlerin arasında yemek kırıntılarının kalmamasına çok dikkat etmelisiniz.

7 — Hastalık esnasında ağzınızı sık sık çalkalamalısınız.

8 — Sık sık iltihaplanan bademciklerinizi, doktorun münasip göreceği zamanda, aldırmalısınız.

Ağızda en çok bulunan mikroplar Verem ve Kuşpalazı'dır. Bakımsız ağızlar bir insana ömrü boyunca sıkıntı ve üzüntü verebilir.

Ağzınızdaki mikropların başkalarına bulaşmasına imkân vermemek en birinci vazifenizdir. Bunun için, şu hususlara çok dikkat etmelisiniz:

1 — Hasta iken, kimseyi öpmemelisiniz.

2 — Yerlere tükürmemelisiniz.

3 — Başkalarının yüzüne doğru konuşurken tükrük saçmamağa dikkat etmelisiniz.

(Arkası 40. Sayfada)

BEDBAHT BİR KOCA!

A L Â M İ N Ü T H İ K Â Y E

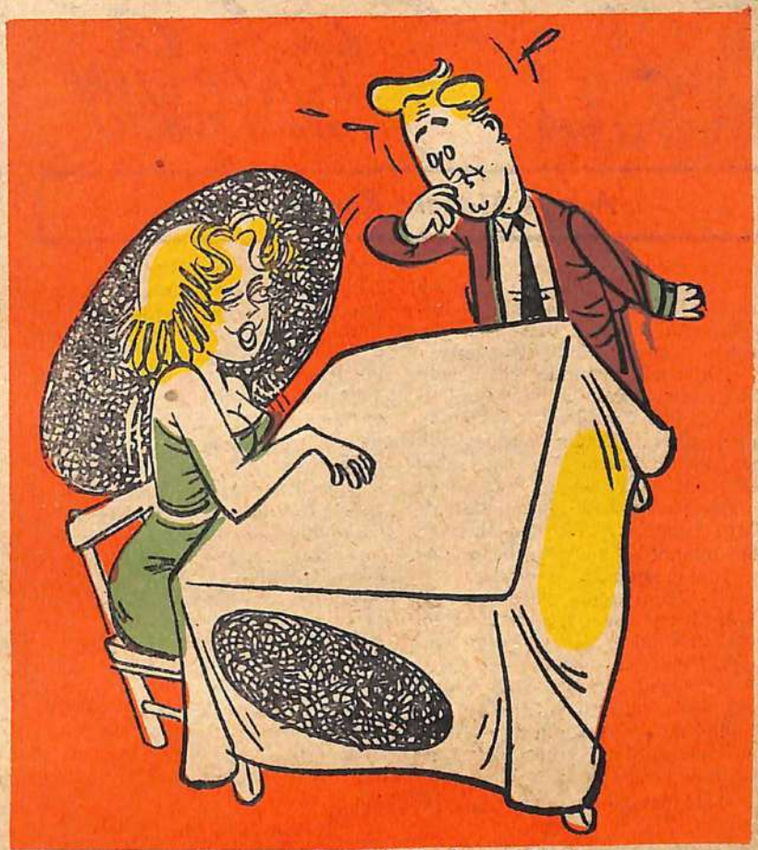

Yazan: Cemil Cahit CEM

On, on beş basamak merdiven çıktıktan sonra girdiğim gazino salonu, ağzına kadar dolmuştu. limana çöken bahar sisi gibi gözü göze göstermiyecek bir sigara bulutu havayı sarmıştı.

İleride, epeyi uzakta, yarım adam boyu mostralık üstünde, dört beş allı, yeşilli, telli, duvaklı bayan ve onların çevresinde keyifsiz keyifsiz, müşteri keyiflendirmeğe çalışan birkaç çalgıcı vardı.

Mostralığın önü ve yakınları adamakıllı dolmuştu. Garsonların bile zor belâ sipariş yetiştirebildikleri bu kısımda yer aramak beyhude olacaktı.

Gerilere bakındım. Bir direğin dibindeki masada tek bir müşteri oturuyordu. Onun hemen yanıbaşındaki ufak masada da kimseler yoktu.

Hemen oraya doğruldum. Boş masaya çöküp beklemeğe başladım.

— Garsoon!..

Yanımdan yıldırım gibi geçen eli, kolu dolu garson:

— Bir dakkia bayım!.. dedi.

Bitmek bilmiyen bu dakkianın sonunu mütevekkilâne beklerken yanımdaki masada tek başına oturan adam:

— Ah!.. Ah!.. diye feryat etti.

Sarhoş muydu acaba?.. Göz ucuyla, çekingen çekingen süzdüm: Biraz perişanca bir hali var.. Önü mezeyle bardak dolu.. Rakı kadehini ağzına götürürken okadar tiksiniyor, yudumları öyle acı acı alıyor, ki zehir içip içmediğinden şüphe edilebilir.

Fakat benim göz ucuyla kendisini seyretmekte olduğumu sezmekte gecikmedi.

— Ah!.. Ah!..

Kızdı mı acaba diye içime kurt düştü. Tam gözlerimi önüme çevirecektim, ki o fırsat bırakmadı:

— Affedersiniz!.. diye uzandı. Sizi de hiç değilse benim kadar bekletecekler.. Şimdilik şunu buyurun da...

Bir kadeh rakıyla bir yeşil zeytin uzatıyordu.

— Teşekkür ederim.. Beklerim, ne olacak?..

— Yook.. Vallahi olmaz. Bir kadehçik bu!.. Reddetmeyin. Zaten kalbim kâfi derecede kırılmış...

Bu kadar samimî bir dile karşılık ne denebilirdi? Kadehi devirdim, zeytini de aldım.

Bu sefer o, şöyle söylendi:

— Siz de benim gibi biraz içip avunmıya geldiniz herhalde.. Dertleşecek bir arkadaşı reddetmezsiniz tabii... İsterseniz masalarımızı birleştirelim!

Bakıyorum, perişanca halli filân ama derli toplu bir adam. Dili de düzgün. Teklifine gelince, hiç de fena değil. Ne olacak?.. Bir şişe o getirir. Bir şişe de ben getirtirim. İçeceğimiz kadar içeriz.

Tezatmıyalım. Az sonra aynı masada oturuyorduk. O, bir yandan meze tabaklarını önüme sürerken, bir yandan da garsona seslendi. Müessesenin itibarlı müşterilerinden biri miydi, yoksa bana mı öyle geldi, nedir!.. Garson:

— Beyim... Efendim...

Dive tazı gibi seğirtti. Biraz sonra da yeni siparişleri getirip masaya yığdı.

İlk kadehlerimizi tokuştururken arkadaşım:

— Adım İbrahim Takmaz!. dedi. Müteahhitlik yapıyorum. Şerefinize!

— Ben de Cemil Cahit! dedim. Gazeteci... Şerefinize!

Kadehleri yuvarladık. Ahbabım, pes perdeden bir ah daha çektikten sonra:

— Kederimi boğmak için içkiye başvurmaktan gayrı çare bulamadım! dedi.

Artık samimîleşmiştik. Sorabilirdim.

— Sahi, dedim, neden bu kadar kederlisiniz?..

— Nasıl anlatayım kardeşim? (Derken bir kadeh daha yuvarladı.) Nasıl anlatayım size?.. Bana bakın Allah aşkına! Ben öyle yüzüne bakılmaz veya bir kadını tatmin edemiyecek kadar yaşlı adam mıyım?..

— Hayır!..

— Değil mi ya?.. Diye sözümün üstüne düştü. Değil mi ya?.. Para dersen, Allaha şükür onu da kazanıyoruz. Şimdiye kadar bir istediğini iki etmiş değilim. Bilezik mi, küpe mi, kürk manto mu?.. Hepsi var.

Anlaşılan bir aşk faciasından bahsediyordu. Karısı mı kaçmıştı, nedir?.. Lâkin o, aklımdan geçeni sezmiş gibi:

— Hayır, dedi, sandığınız gibi değil. Ne kaçtı, ne bir halt etti? Şarkıcılığa heves etti... (Bir kadeh daha içti.)

— Eh, bunda ne var?.. Nihayet o da bir sanat!.. diye kadının suçunu mazur gösterecek oldum.

Kaşı, gözü havalandı.

— Amma da sanat ha Cemil bey, kardeşim?.. Her gece bir müşteriyle sabahlara kadar o meyhane senin, bu meyhane benim. Nerelere gittiği, nerelerde kaldığı belli değil. Gün ağarırken bir otomobille eve düşer. (Yeni bir kadeh daha yuvarladı.) Bilmem, ki derdim büyük. Ah!.. Ah!..

Sonra eliyle, uzakta, sigara dumanları arasında kaybolan mostralığı gösterdi.

— İşte!.. dedi. Şu yeşilli kumral yok mu?.. O!.. Şimdi okuyan!..

Seçebildiğim kadar baktım. Güzel de bir kadındı hani! Sesi bize kadar gelmediği için ne okuduğunu pek duyamıyordum ama her gülümseyişinde ön sıralarda patlıyan alkışlar, kadının pek tutulduğunu gösteriyordu.

Bizim arkadaşa gelince, biçare her ahta bir kadeh yuvarlıyordu. Vakit geçtikçe derdi deşilmiş, ahlarla beraber kadehler de sıklaşmıştı. Ben de ona ayak uydurmıya çalışıyordum. Şerefinizeler, şerefine olmuştu. Daha sonraları, iç bir dahalarla tokusturmıya başladık. Nihayet onun ahları bana da sirayet etti. Şişeler birbirini takip ederken karşılıklı ahlaştık ve çektik!

Zavallının hali bana o kadar dokunmıya başlamıştı, ki kendi kendime: "İnşallah yarın akşam da şuraya geleyim. Okuyucu bayanla bir konuşup kocasının, kendisi yüzünden ne kadar bedbaht olduğunu adamakıllı bir anlatayım!.." diye düşündüm.

(Arkası 25. sayfada)

ACABA NİÇİN "Zara"

YAZAN: ELİNOR GLYN

ÇEVİREN: SEMİH DEMİRCİ

Aşk ve Macera Romanı: 34

Ve bu esnada genç çift Wrayth'a yaklaşmaktaydılar. Tristram, evlendikleri gündenberi tahammül etmiye çalıştığı azap dolu saatlerin en müthişlerini, otomobilde, Zara'nın yanında otururken geçiriyordu. Bu atmosfer, ona âşık olmıyan alelâde bir adamı bile derhal sarhoş edebilirdi.

Allahtan ki Zara pencerelerin açılmasını istemiş ve kocasının sigara içmesine itiraz etmemişti. Fakat yüzünde artık muti ve mahçup bir ifadeden başka hiçbir şey okunmıyan bu harikulâde mahlûkla, tam iki saat samurdan bir örtü altında oturabilmek de haylı mühim bir meseleydi.

Ve sükût dolu geçen ilk saatin sonunda Tristram, onu kollarının arasına almak arzusuna mukavemet edebilmek için, düşüncelerini başka mevzulara çevirmek mecburiyetini hissetti.

Bu da, çok eski günlerden beri defalarca söylenegelmiş o aynı hikâyeydi işte.. Demir parmaklıkların arkasında, birbirine kavuşmak için çırpınan genç, sıhhatli ve normal iki vücudun hikâyesi... Zara o anda kocasıyla aynı şeyleri hissetmekle beraber bunlara ilâve olarak, yaptığı hatânın ve aralarındaki bu vaziyetin yegâne müsebbibi oluşunun ıztırabını da çekmekteydi.

Ve nasıl tekrar bu mevzua dönerek kabahatini itiraf edeceğini de bilemiyordu. İzzetinefsi, ona bu şekilde hareket etmesini emrediyordu. Fakat hayatına hâkim olan tuhaf sükût yine elini kolunu zincirlemişti. Böylece, Tristram'ın kasabasına girdikleri ana kadar bu gergin sessizlik devam etti. Sonra genç adam dışarı bakarak:

— "Şimdi arabanın üstünü açtırmamız lâzım." dedi. Köylerden geçerken lûtfen tebessüm edin ve eğilin. Annemin dostu olan bütün yaşlı köylüler şimdi sizi selâmlıyacaklar."

Şoförün yanında oturan uşak otomobilin tentesini indirirken, Zara ileri doğru eğildi ve neşeli görünmiye çalıştı.

Ve bu acıklı komedinin birinci perdesi böylece başladı.

o o o

Parka yaklaştıkları zaman Zara'nın kalbi, heyecanların her çeşidiyle sarsılmaktaydı. Küçük bir köy, dışarıdan parkın kapılarına doğru sokulmuştu. Aşkının ve lordun

— Bak azizim... Sana bir sır söyliyeceğim... Ama kimseye söylemiyeceğine söz ver!..

Oğuz Aral

evi buradaydı demek ki! Ve şimdi bu yeni hayata elele ve kalbleri birbirleri için çarparak başlamaları lâzımken ikisi de üzüntü doluydular.

Otomobil, üzerinde "Allah gelini ve damadı korusun!" ve Lord ve Leydi Tancred'e sıhhat ve uzun ömürler temenni ederiz!" sözleri yazılı yemyeşil bir taktan geçerek, onları beklemekte olan büyük kalabalığın önünde yavaşladı ve durdu. İkisi de ayağa kalktılar. Tristram karısının elini tutarak kolunu onun beline sardı. Sonra şapkasını kaldırarak:

— "Dostlarım!" dedi. Leydi Tancred ve ben, gösterdiğiniz bu sıcak ve candan alâkaya bütün kalbimizle teşekkür ederiz."

Otomobil hareket ettiği zaman yüzü tekrar buzlaştı ve Zara'nın elini bırakarak yerine oturdu. Atlılardan müteşekkil bir grup onları Norman kulesine kadar takip etti.

Şatonun kapısına vardıkları zaman her ikisi de heyecandan sapsarı olmuşlardı. Orada da, iki sıra halinde dizilmiş olan hizmetkârlar tarafından karşılandılar. İçlerinden ikisi beyaz saçlıydı ve bunlar ev kapalıyken de orada kalmışlardı. Emektar Michelham da aralarındaydı.

Siyah ipekli bir entari giymiş olan kâhya kadın ilerledi, hem kendi adına hem de diğer hizmetkârlar nâmına yeni hanımına hoş geldin dedikten sonra beyaz güllerden yapılmış bir buket uzatarak:

— "Lord Hazretleri evi hazırlarken bize, sizin beyaz bir gül kadar güzel olduğunuzu söylemişti." dedi.

Mütebessim bir yüzle bu sözlere cevap vermiye çalışan Zara'nın gözleri yaş doluydu ve sesi titriyordu.

Hepsinin de Tristram'ı ne çok sevdiklerini düşündü! Ve kocası onun, beyaz güller gibi güzel olduğunu söylemişti! O zaman hakkında başka şeyler hissediyordu demek! Ve kendisi bütün bunları mahvetmişti! Şimdi Tristram ona nefret ve ıstırabla bakıyordu. Yapacak hiçbir şey de yoktu.

Kocası tekrar elini tutup kolundan geçirdi. Beraberce uzun bir koridor boyunca ilerliyerek muhteşem bir salona girdiler. Kâhya Mrs. Anglin de onlarla beraberdi. Pencereleri, Fransız stilinde tertiplenmiş bir bahçeye bakan, XIV. Louis devrinden kalma kıymetli eşyalarla döşenmiş yatak odasına çıktıkları zaman Tristram kibar bir tavırla eğilip Zara'nın elini öptü ve onu, elbiselerini değiştirdikten sonra oturma odasında bekliyeceğini söyliyerek dışarı çıktı.

Zara, bu an'anevi haşmet ve güzelliğin tesiriyle ürpererek divanlardan birine oturdu ve sakinleşmiye çalıştı. Bütün bu şeylerin sahibi olan o asil adamı, sebepsiz yere tahkir ettiği için kendini asla affetmiyecekti! Tristram onu sadece bir kere gördükten sonra sevmiş ve bütün bu güzelliklerin onun olmasını istemişti halbuki. İnsanın, kendi sebep olduğu kayıplar karşısında duyduğu acı, benzerleriyle mukayese edilmiyecek kadar müthiş oluyordu!

Biraz sonra Tristram'la oturma odasında buluştu. Yanlarında Mrs. Anglin ve yardımcısı olduğu halde kendi dairelerini dolaşmıya başladılar. Ve ancak salonda, şöminenin önündeki koltuklara çöktükten sonra ne kadar yorulmuş olduklarını hissedebildiler. Kâhya kadın da müsaadelerini isteyip ayrılarak onları yalnız bırakmıştı.

Tristram elini alnına götürdü ve:

— "Aman Allahım!" dedi. "Korkunç bir maskaralık bu! Ve daha yarısını bile bitiremedik. Siz de çok yorulmuş olacaksınız; gidip akşam yemeğine kadar istirahat etseniz iyi olur. Yemeğe inerken de mücevherlerinizi takmayı unutmayın, olmaz mı?.."

Zara zayıf bir sesle: "Peki," diye cevap verdi ve fincanlarına çay doldurmıya başladı. Tristram, yakışıklı yüzünde yorgun ve meyus bir ifade olduğu halde sessizce ateşi seyrediyordu.

Iztırabı gittikçe artıyordu. Zara'yı memnun etmek için büyük bir titizlikle hazırladığı bütün bu şeyler, şimdi içindeki acıyı körüklemekten başka bir işe yaramıyorlardı. Zara hiçbir şey söylemeden ona fincanını uzattı. Çayına ne kadar şeker koymak istediğini de Paristen hatırlamıştı. Ve sonra, o buz gibi sükût devam ederken, buna daha fazla dayanamıyacağını hissederek, mümkün olduğu kadar sakin bir sesle: "Tristram," dedi.

Genç adam ismini işitince irkildi ve başını kaldırdı. Zara ona ilk defa olarak bu şekilde hitap ediyordu!..

Kadın önüne baktı. Ellerini kenetlemişti ve o anda hissettiği heyecan, sözlerine devam etmesine mâni oluyordu.

— "Size bir şey söylemek ve af dilemek istiyorum. Hakikati, yani benimle dayımın parası için evlenmiş olmadığınızı öğrendim. Size söylediklerimi hatırladıkça utanıyor ve kendimden nefret ediyorum. Fakat o zaman, daha beni görmeden önce bu pazarlığa razı olduğunuzu zannediyordum ki, bu da bana çok korkunç ve iğrenç görünüyordu. Şimdi artık hakiki bir centilmen olduğunuzu biliyorum ve size hakaret ettiğim için çok müteessirim."

Zara söze başladığı zaman bir an genç adamın yüzünü aydınlatan ümit ve sevgi dolu ifade, çabucak sönüp kayboldu ve kalbi, her zamankinden daha şiddetli bir acıyla burkuldu. Zara şimdi hakikati biliyordu artık ve buna rağmen sözlerinde kendisini sevdiğine işaret eden en küçük bir emâre bile mevcut değildi. Sonra, onunla dayısının parası için evlenmiş olduğunu zannettiği için özür dilemişti ama, attığı tokattan ve kendisini hayvanlıkla itham edişinden pişmanlık duyduğunu söylememişti! Ve bunları hatırlamasıyla ayağa kalkması bir oldu. Irkının gururu alevlenerek damarlarında akmıya başlamıştı.

Henüz dudaklarını bile değdirmediği fincanı şöminenin rafına koydu ve boğuk bir sesle:

— "Ben sizinle sizi sevdiğim için evlendim." dedi. "Ve siz bana hayatımın en büyük pişmanlığını hissettirdiniz. Bu komedya sona erdikten sonra da beraberce, istikbalimiz hakkında bir karara varırız artık.."

Sonra döndü ve yavaşça odadan dışarı çıktı.

Ve Zara, yalnız başına kalınca, her şeyin bittiğini hissetti!

XXXII

Saat sekize beş kala, soluk yüzlü ve bedbaht bir gelin, oturma odasında kocasını bekliyordu. Öyle yorgun ve bitkindi ki, rolüne devam edebileceğinden bile şüphe ediyordu. Yüzü, sırtındaki beyaz saten elbiseyle hemen hemen aynı renkteydi. Baş bahçıvan ona, takması için beyaz gardenyalar göndermişti. Ve bunlar Zara'nın üzüntüsünü arttırmaktan başka hiçbir işe yaramamışlardı. Kadın çiçekleri görünce, Tristram'ın evlendikleri gece odasına getirdiği beyaz gardenyaları hatırlamıştı çünkü. Birkaçını mihanikî bir tavırla göğsüne iğneledi. Sonra hizmetçisi, boynuna ve saçlarına mücevherlerini takmıya başladı. Zihni mütemadiyen kocasının son sözleriyle meşguldü. Tristram, istikballeri hakkında bir karara varacaklarını söylerken ne kastetmişti acaba? Kendisinden ayrılmak istiyordu herhalde!.. Bunların başka hiçbir mânası olamazdı.. Peki ama, o ne yap-

Kız — Şu erkekler ne küstah insanlar. Evden çıktım çıkalı peşime tam 28 tanesi takıldı. Sanki bende sinema mı oynuyor?

Yolal İkiz

mıştı? O ne yapmıştı ki, kaderi bu kadar zalimleşebiliyordu?.. Oturup ellerini kenetlediği zaman içi, talihine karşı hissettiği hudutsuz kinle doluydu ve bu haliyle o siyah pantere her zamankinden daha fazla benziyordu. Tristram kapıyı açıp içeri girdiği zaman da, tıpkı düşmanının üstüne atlamıya hazırlanan vahşî bir hayvan gibiydi.

Genç adam onun ateşli ve yabani bakışlariyle karşılaşır karşılaşmaz, aslan avında duyduğu heyecanın bir eşini tekrar hissediverdi. Bu şeytanî cazibeye başka hiçbir şeyde rastlanamazdı! Birdenbire onu o gece, tıpkı gözlerindeki vahşî panterin kendisiymiş gibi yakalayıp, vücuduna zorla sahip olmayı ve icap ederse önce dövüp, ondan sonra da öldürünceye kadar öpmeyi düşündü! Fakat bu düşünce, binlerce voltluk bir cereyan gibi bir anda vücudunu yalayıp geçti. Ecdadından tevarüs ettiği şövalye kanı hâlâ damarlarında dolaşmaktaydı ve yirmi dördüncü Tancred Barönu Tristram zalim ve canavar ruhlu bir şehvet düşkünü değil, asil ırkının en mükemmel bir örneğiydi.

Böylece, kalbleri menşei farklı heyecanlar ve öfkelerle dolu olan gelin ve damat, hizmetkârların hayran bakışları önünde kolkola merdivenlerden indiler. Genç hizmetçiler, biraz sonra görecekleri zevkli sahneyi seyredebilmek için telâşlı telâşlı merdiven korkuluklarına doğru koşuyorlardı. Çünkü ailenin ananevi âdeti gereğince, Wrayth Lordunun, orada beraber yiyecekleri ilk akşam yemeğinde karısını yemek salonunda bulunanların huzurunda öpmesi ve ona hoş geldin demesi lâzımdı. Ve hepsi de dünyanın en yakışıklı centilmeni olarak tanıdıkları Lord hazretlerini leydiyi öperken görebilmek için bir çok şeyler feda etmeğe hazırdılar.

Halbuki merdivenlerden inerken Tristram'ın karısına söylediği şu sözleri duysalardı ne çok şaşırırlardı kimbilir...

— "Şimdi ailedeki çok saçma bir âdete uyarak, yemek odasına girince sizi öpmem ve şu küçük altın anahtarı size vermem icap ediyor. Uşaklar ve hizmetçiler de bize bakacaklar tabii.. Onun için lûtfen irkilmeyin."

Sonra başını kaldırıp alâka ve heyecan dolu yüzlere baktı. Gülümsiyerek elini salladı. Zara da tuhaf bir heyecanla ürpermiye başlamıştı. Holü katederek yemek salonunun eşiğine gelecekler ve sonra Tristram onu öpecekti. Bu nasıl olacaktı acaba? Salona yaklaşırlarken yüzü büsbütün beyazlaştı ve dizleri titremiye başladı. Tristram da bu sefer içinde kopan fırtınaya tahakküm etmiyerek onu, daha önce niyetlendiği gibi dudaklarını belli belirsiz alnına dokundurarak değil de, ağzından öpmiye karar vermişti.

Büyük ve çift kanatlı kapının eşiğine geldikleri zaman hafifçe eğildi, Zara'yı kendine doğru çekerek altın anahtarı uzattı, sonra genç, ılık ve ihtiraslı dudaklarını onunkilere yapıştırdı. Oh! Delirtici bir zevkti bu! Ve bu sadece oynadıkları oyunun bir kısmı, mecburî bir vazife olduğu için Zara asla mukavemet etmemişti. Ansızın, tıpkı evlendikleri günün gecesindeki gibi sarhoş olduğunu hissetti. Aralarına niçin bu korkunç duvar girmişti Yarabbi?.. Acaba yapılacak bir şey kalmış mıydı? Sonra, masaya doğru yürürlerken karısına baktı ve genç kadının yüzü öyle beyazdı ki onun bayılmak üzere olduğunu hissetti. Sarhoşluk, insanlara muhtelif şekillerde tesir ederdi çünkü. Ve Zara da, bu busede ölüm tatlılığı bulmuştu.

Uşağa dönerek: "Leydi Tancred'e hemen biraz şampanya verin." dedi. Sonra Zara'ya dönüp nazik bir sesle: "Çünkü," diye devam etti. "birbirimizin sıhhatine içmemiz lâzım şimdi."

Fakat Zara göz kapaklarını kaldırmadı; Tristram onun küçük burun deliklerinin titremekte olduğunu gördü ve güzel göğsünün hızlı hızlı inip kalkışından onun kalbinin de en aşağı kendininki kadar delice atmakta olduğunu hissederek vahşî bir zevk duydu. Zara o anda ne hissederse hissetsin, bu ister hiddet veya nefret, ister ümit etmiye bile cesaret edemediği başka bir şey olsun, o eski soğukluğundan sıyrılmıştı artık; bundan asla şüphe etmiyordu. Ailesinde böyle birkaç tane daha gülünç âdet olsaydı ne iyi olacaktı! O anda, kendilerini seyretmekte olan uşaklara ve hizmetçilere dışarı çıkmalarını emredip, Zara'yı yalnız başına sevmeğe başlıyabilmek için neler feda etmezdi ki!.. Ve böylece, hizmetkârların bakışları üzerlerindeyken, karısına rolü icabı samimi ve yakın davranmak ona hudutsuz bir zevk verdi. Daha yalnız kaldıkları anlarda da derhal soğuklaşarak Zara da, aralarındaki pazarlığın şartlarına harfiyen riayet ettiği intibaını uyandırmıya çalışıyordu. Ve evlendikleri günden beri kendisini ilk defa olarak iyi hissetmekteydi. Çünkü genç kadın da sadece oyundaki rolünü oynuyor olsa bile, ona tesir etmekte olduğunu farkediyordu. Zara ise vakit ilerleyip de meyvalarını yemiye başladıkları zaman, Tristram'ın sırf uşakların nazarında vaziyeti kurtarmak için kendisine bu azabı çektirdiğine hemen hemen inanmış gibiydi. Zira daha üç saat önce, mazi sigasını kullanarak, onu sevmiş olduğunu söylemiş ve onunla evlendiği için hayatının en büyük pişmanlığını duyduğunu ifade etmişti. Acaba... acaba biraz evvel dudakları birleştiği zaman Tristram kendisinin neler hissettiğini anlamış mıydı? Ve eğer öyleyse, şimdi bu şekilde hareket etmekle onu cezalandırıyor ve zaferiyle gururlanarak zavallı haline için için gülüyor demekti. Fakat o asla kendisiyle oynamasına müsaade etmiyecekti! Tristram'a pazarlığın şartlarını unutmadığını ve hislerinde en küçük bir değişiklik bile olmadığını göstermesi lâzımdı. Böylece, uşaklar kahveyi getirerek odadan çıkar çıkmaz hemen toparlandı ve yüzünü buz gibi soğuk bir ifade bürüdü. Bakışlarını önüne dikmiş, hiçbir şey söylemeden taştan bir heykel gibi oturuyordu. (Arkası var)

Öndeki — ... Ne kızıyorsun yahu... Sen hiç şakadan anlamaz mısın?..
Oğuz Aral

Hikâye

Kurnaz Kuyumcu

Yazan: Jean Kolb
Çeviren: S. Bilbaşar

Kuyumcu Milukof'un meslek hayatı epeyce uzundu ve bu şayanı hürmet şahsiyet mücevher ticaretiyle hayatını kazanmıya başladı başlıyalı bir defa bile dolandırılmamış olmasıyla iftihar ederdi. Mücevher hırsızlıklarının ve dolandırıcıların bütün numaralarını ezbere bildiğini ve icap ederse onların en ustalarına hocalık edebileceğini diama böbürlene böbürlene anlatırdı. Onca mesleğin en mühim sırrı, dükkâna giren müşterinin el hareketlerini saniyesi saniyesine takip etmek ve gözlerinin ne tarafa baktığına dikkat etmekten ibaretti.

Yeni işe aldığı yardımcısına bu gibi numaralardan birkaçını anlatmakla meşgulken birdenbire nazarları vitrinden tarafa çevrildi ve delikanlıya:

— "Meselâ şu dışarıdaki adama bak," dedi, "yüzüklere bakışında hiç meymenet yok. Fırsat bulsa muhakkak dükkânımızı soyar soğana çevirir."

Kısa bir müddet vitrini seyretmiş bulunan adam bu esnada içeri girmişti. Gençti, uzun boyluydu ve oldukça zayıftı. Ellerinin ve konuşurken sesinin titreyişinden, niyetinin esas itibariyle bozuk olduğu derhal anlaşılıyordu. Çırak ustasının tahminini doğru buldu.. Müşteri:

— "Nişan yüzüklerini görmek istiyorum," dedi, ama iyi şeyler olsun."

Kadife yastıklar üzerinde duran nişan yüzüğü çeşitlerinin en nadidelerini önüne koydular.

Genç adam onları uzun uzun seyretti. Sonra birinin üzerinde kocaman bir inci, diğerinde de aynı irilikte bir elmas bulunan iki yüzüğü eline alarak yakından muayene etti.

— "Bunları bir kenara ayırın," dedi, "nişanlımla geleceğim, hangisini beğenirse onu alırız."

Milukof'u kibar bir şekilde selâmladıktan sonra çıkıp gitti.

— "Çok sinirli bir genç."

Çırak söylendi:

— "Ama bir şey yapmadan gitti."

Bu esnada dükkânın önünde lüks bir otomobil durdu ve kırk yaşlarında kadar, gayet şık giyinmiş bir kadın inerek içeri girdi. Asil bir insan olduğu halinden anlaşılıyordu. Milukof:

— "İşte bunlardan iş çıkar," diye mırıldandı.

Yüzü biraz evvel dükkânı ziyaret etmiş olan delikanlı gibi bembeyaz ve en az onun kadar heyecanlı olan kadın, Milukof'un ikram ettiği koltuğa oturduktan sonra:

— "Sizinle yalnız konuşabilir miyiz?" diye sordu. "Söyliyeceklerimi çok kimse duysun istemiyorum."

Çırak uzaklaştığı zaman gümüş saçlı ziyaretçi gelişinin sebebini izah etti. Birkaç dakika kadar önce dükkâna gelmiş olan gencin bedbaht annesiydi. Oğlu nişanlı filân değildi, paraya zerre kadar ihtiyacı olmadığı halde, ruhunu kasıp kavuran "çalmak" arzusuna bir türlü gem vuramıyor ve her fırsatta, Allah ne verdiyse cebe indirmeğe bakıyordu. Zavallı kleptoman delikanlıyı Paris'in en meşhur doktorlarına muayene ettirmiş ve tedavisi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmamıştı. Ama bütün bu gayretleri neticesiz kalmış, oğlu ruhî muvazenesizliğinin esiri olmakta devam etmişti. Kadın sözlerini:

— "Onu, nereye giderse adım adım takip etmek zorunda kalıyorum," diye bitirdi. "Biraz evvel sizden ne istedi?"

— "Nişan yüzüklerimizi gözden geçirdi."

— "Sakın onlardan birini çalmış olmasın."

— "Müsterih olabilirsiniz Madam, oğlunuz bir şey almadı."

— "Dinleyin o halde... Oğlum bir daha buraya gelir de bir şey alırsa sakın polise haber vermeyin. Rezalet çıkmasını istemiyorum. Doğruca bana müracaat edersiniz, aldığı şeyin parasını veririm... İşte kartım."

Kartın üzerinde "Bellegrange Markizi Saint-Savin" kaydı vardı. Yaşlı kadın telefon numarasını da not ettikten sonra arabasına binip gitti.

Akşama doğru hasta delikanlı dükkânı şereflendirdi. Nişanlısının hasta olduğunu, yüzük tercihini kendisine bıraktığını söyledi... Yüzükleri yine evirip çevirdikten sonra güya bir tanesini beğendi. Ama para vermek sırası geldiği zaman telâşlı hareketlerle:

— "Eyvah," dedi, "cüzdanımı unutmuşum. Biraz bekleyin gidip alayım."

Ve dükkâna girdiği gibi süratli süratli çıkıp gitti. Milukof gülümsüyordu. Çırak sordu:

— "Yine bir şey almadı mı?"

— "Anlaşılan sen bakar körsün, herif en kıymetli yüzüğümüzü alıp gitti... İyi iş yaptık, şimdi annesine telefon edip yüzüğün fiyatını, bir miktar zamla istemeli."

Gülümseyerek telefonunun başına gitti ve Markizin yazdığı numarayı çevirdi. Ama kısa zamanda bu gülüş yerini acı bir ifadeye terketti. Zira Markizin numarasını üçüncü defadır çeviriyordu ve santraldaki kız üçüncü defa olarak, "Çevirdiğiniz numaraya abone kayıtlı değil," diye bağırmıştı.

Bakırdan Altın Yapan Kız!

Yazan: Vakanüvis Naima Efendi

Bu yazı serimizde tarihçi arkadaşımız, okuyucularımıza, Türk müverrihlerini tanıtmakta ve eserlerinden, kendi üslûp ve edalarını değiştirmeden nümuneler vermektedir.

Takdim eden: Reşat Ekrem KOÇU

Hicrî 1000 (Milâdî 1592) senesinden beri kırk yıl miktarı Emîr Fahrettin Baalbekten Şama kadar diyarı Arabın sahibi idi. Hanedanına "Ümerayı Âli Fadıl" derler, kadimden Arap beyleriydi; bütün Kelbî ve Dürzî tayfasının ve bed mezhep urbanın reisi idi. O havali dağlarını tutmuş, devlete maktu senelik bir vergi verir, oralarda icrayı hükûmet eylerdi ve gözü Şamda idi, bir gün Şamı istilâsından daima korkulurdu. Şam valileri Emîr Fahrettine müdânâ ederler, etmeseler valilik edemezlerdi; bir vecibülizâle mütegallibe şaki idi. Hicrî 1043 de (Milâdî 1633 - 1634) Şam valisi olan küçük Ahmet Paşa himmet ve zahmet ile Emîr Fahrettinin bulunduğu dağları ateşe verdi, ve sığındığı mağarayı Ferhat gibi deldirterek Emîr Fahrettini aman ile çıkarttı ve iki oğluyla beraber İstanbula gönderdi. Üsküdara geldiklerinde Padişahı zaman Dördüncü Sultan Murat Han Şark seferine çıkmış, Üsküdardaki otağı hümayununda idi. Emîri iki oğlu ile İstanbul muhafızı Bayram Paşaya yolladı. Bayram Paşa Emîri Bostancıbaşı hapsine verdi, oğulları ki birinin adı Mesut, diğerinin adı Hüseyin idi, Galatasaray iç oğlanları arasına konuldu. Az sonra Fahrettinin katli için Padişahtan ferman geldi, hapisten çıkarılıp boynu vuruldu. Oğullarının büyüğü olan Mesut da boğularak cesedi deryaya atıldı, Emîr Hüseyin hem küçük hem de pek güzeldi, Sarayı Hümayunda Has Odaya alındı.

Emîr Fahrettinin bir de yetişmiş güzel kızı vardı. Babası yakalandığı zaman erkek kıyafetine girip ve atlanıp Diyarbekirde Rumiyye şeyhi diye meşhur ve pek büyük nüfuzu olan şeyh Mahmudun yanına kaçtı. Diyarbekirde erkek esvabıyla taze oğlan heyetinde dolaşır kız olduğunu kimse bilmezdi.

akşıbendiye şeyhlerinden olan Mahmut efendinin aslı Tebriz civarında Urmiye kasabasındandı. İrs ve istihkak ile şeyhlik seccadesine oturmuş ve Diyarbekire gelip tavattun etmişti. Halk arasında Rummiyye şeyhi adıyla meşhurdu. Müritleri de "Hazreti Koç" derlerdi. Nice yıllardan beri icrayı âyini tarikat ve neşri hakikat ile meşguldü. Tekkesi rical ve avam ile dolup boşalırdı, gelene gidene nimeti mebzûl idi. Şark serdarları bile tekkeye gelip şeyhin elini öpüp duasını alırlardı. Tebriz ve Revan ülkelerinden Erzurum, Van, Musula varınca halk ayağına akıp kemali muhabbet ile bütün nezir, zekât, hediye ve sadakalarını tekkesine ve dervişlerine getirirlerdi. Bir kimsenin cümle malını istese kendisinden esirgemezlerdi. Diyarbekirde halk "Şeyhin aziz başı için" diye and içerlerdi. Dördüncü Murat Revan seferine giderken Şeyh Mahmut da Padişahla beraber gitmiş, hayli ikram ve iltifatına nail olmuştu.

Kız olduğunu gizliyen ve herkesi oğlan olduğuna inandıran Arap

(Arkası 25. sayfada)

VAKANÜVİS MUSTAFA NAİMA EFENDİ: Vakanüvis unvanıyla Osmanlı devletinin tarihini yazmağa resmen memur edilmiş ilk zattır. Medresede okumuş, maliyeden yetişmiştir. Vakanüvisliği büyük vezirlerimizden Amcazade Hüseyin Paşanın 1697 - 1702 arasındaki Sadrıâzamlığı zamanındadır. Müverrih Hoca Sadettin Efendi "Tacüttevarih" adı ile Osmanlı Tarihini başlangıcından alarak Hicrî 1000 yılına kadar getiren bir eser bırakmıştı. Naima efendi bu 1000 (Milâdî 1591) yılından başlıyarak hicrî 1070 (Milâdî 1660) yılına kadar bir tarih yazdı; altı cilt üzerine yazılmış olan Naima Tarihi millî kütüphanemizdeki en mühim tarih kaynaklarımızdan biridir. 1654 de Halepte doğan ve 1716 da Yunanistanda Patrasta ölen Naima, devletin resmî bir memuru olarak tarih yazmıştır ama bir müverrih görüşüne, kafasına sahiptir; eseriyle Türk tarihine yeni bir ışık, Türk nesrine taze bir renk vermiştir. Kıymetli tarih âlimlerimizden Ahmet Refik bey merhum: "Naimanın sayfalarını okurken insan kendisini o asırda yaşıyormuş zanneder" diyor. Naima da eserinin mukaddemesine koyduğu bir manzumesinde işi hakkında şunları söylüyor: "Tarih dünyanın tercümanıdır. Tarih bilen kemal sahibi olur. Tarihten gafil olan dünyadan bihaberdir. Müverrih doğru sözlü olmalıdır. Bir hususun hakikatini öğrenmeğe çalışmalıdır. Halk ağzında dolaşan uydurma sözlere itibar etmemelidir. İbarelerini - türlü tefsire meydan vermemek için - gayet açık yazmalıdır.

HİKÂYE

MUĞLAK KONUŞAN ADAM

Yazan: İlhan ENGİN

Ana cadde üzerinde, deminden beri, yanyana yürüyen genç kadınla erkeğin konuşmalarından, adamın, kadınla tanışmak istiyen, bir çapkın olduğu belli oluyordu:

— "Ne söylesem inanmazsınız. Sizi iki aydır, hayır.. hayır tam iki ay, altı gündür gıyaben tanıyor, uzaktan perestiş ediyordum. Sizinle tanışmak için canımı vermeğe bile hazırdım... Allaha sizinle tanışmak için fırsat çıkarsın diye her gün dua ediyordum. Halbuki siz benim mevcudiyetimden bihaber bana bakmıyordunuz bile.. Bugün ulu Tanrı bu fırsatı verdi de size hitap etmek kısmet oldu. Herhalde bu tanışışımızdan siz de memnunsunuzdur. Ha! Ne kaba insanım size ismimi bile söylemedim... Ben şey ... Yani bendeniz...

— "Bana ne.." - Kadının bana ne demesi üzerine adamın ismini yazmıyoruz. -

— "Sizinki bayan?..

— "Sana ne?.." Adam lâfın burasında kahkahayla gülerek:

— "Çok, dedi. Çok lâtifecisiniz.." Sonra yine gülerek yahut sırıtarak devam etti; Fakat, herhalde 'Sana ne' hanım diyemem. Ananızın, kardeşinizin sizi çağırdığı bir isim vardır... Hani Sevda yahut Gönül gibi bir şey.. Söyleyin de ben de size öyle hitap edeyim.. Aşkıma inanın rica ederim." Diyerek biraz daha ciddileşen âşık, birden söylediklerini ispat etmek sevdasına kapıldı.

— "Şimdi siz inanmazsınız ama isteyin derhal kendimi şu tramvayın altına atayım. Ha?.. Ne dersiniz?.. Bir işaret yapın derhal şu herifin sırtına çıkıp işte benim taptığım kadın, ben bundan başkası ile yaşayamam, bundan başkasını sevemem diye bağırayım.. Ha.. Ne dersiniz? Yapayım mı?.." Adamın ileri bir hamlesine kadın:

— "Siz deli misiniz Allah aşkına.." diyerek ve kolundan çekerek mâni oldu.

— "Sizi görünce deli olmamak elde değil sevgilim. Siz benim aklımı başımdan aldınız. Şimdi bu başın içinde akıl olmadığına göre sizin için her deliliği yaparım... Bana hayır demeyin rica ederim.. hayır demeyin bana.. Yoksa kendimi yüzü koyun caddenin ortasına atar seyrüsefere mâni olurum.. Ve beni kaldırmağa gelenlere 'Ben reddedildim' diyerek senin adresini verir grev yaptığımı ilân ederim. Yirmi gün otuz gün belki de daha fazla ağzıma bir lokma ekmek almadan seyrüsefere mâni olarak burada yatarsam.. Tabiî halk gelip sana yalvaracak.. Yolları kapanan ahali gelip senden şefaat dilenecek.. Ha ne dersin yapayım mı bunu?.. Sakın yapamazsın deme kaldırır kendimi hem de şu arabanın altına atarım..

— "Rica ederim beni rahat bırakın.. Hem ben evliyim.."

— "Yalan.. İşte bu yalan.. Evli olsanız bir kere parmağımızda yüzük olur. Saniyen yanınızda bir de muhterem, hem de pek muhterem, bir kocanız hiç değilse size benziyen bir çocuğunuz olur. Bütün bunlarsız evli olamazsınız?.. Velevki evli olsanız bile peşinizden ayrılmıyacağım.. Sizi dünyanın öbür ucuna kadar takip edeceğim..

İsterseniz tecrübe ediniz.. Evinize bile geleceğim. Siz benim için saadetin timsali... Hayır! Hayır.. Saadetin ta kendisisiniz. Yalvarırım size..." Kadın adımlarını açmıştı. Öteki bermutad devam etti:

— "Niçin kaçıyorsunuz?.. Peşimizden koşan yok.. Hem gelse de ne çıkar.. Allahlah kafasını patlatırım. Söyleyin sizi rahatsız eden biri varsa burada derhal ezeyim mendeburu.." Ufak tefek haline bakmadan gavga edecek bir adam araması kadının tuhafına gitmiş ve kadın gülmüştü. Adam devam etmek cesaretini bu gülüşten almış gibi:

— "Aşk için feda etmiyeceğim hiçbir şey yoktur, diye yeniden başladı. Mademki ben sizi seviyorum. Şimdi, burada, bana soyun deseniz ve ben bir donla da kalsam, yine sizi takip ederim. Öyle kuru gürültülere değil altı serseriye bile pabuç bırakmam... Hı ne dersiniz?.. Hâlâ inanmadınız mı bana?.. Ben.."

Adamın lâfı yarıda kaldı. İzbandut yapılı biri, kadının yolunu kesti:

— "Kim bu zibidi?.." Kadın pervasızca omuz silkti. Sonra gülerek:

İzbandut, söylenenlerden bir şey anlamamıştı. Kadın büsbütün gülüyordu. İri yarı adam terlemişti. Terlerini silerek:

—"Be herif, dedi. Be herif iki saattir ne söylüyorsun?. Bir türlü anlamadım. İntihara teşebbüs eden kim? Posta müvezziliği ile kontrolluğu arasındaki rabıtadan doğan aşkın münakaşası mıdır, nedir?. Ona da ne oluyor?."

— "Değil mi ya, dedi. Sıska.. Ona da ne oluyor da aramıza giriyor.." Kadın makaraları koyuvermişti. Beriki, yani kadının kocası, vakanın başından beri ilk defa kadına çıkıştı:

— "Sus da meseleyi anlıyalım." Sıska devam etti:

— "Kontrolluk meselesi ile aşkın rabıtasından doğan intihar etme veya etmeme probleminin müşahitler önünde cereyan tarzından, bize doğru bakan kadının aşk ilham eden bakışı çıkınca geriye kalan netice: İnsan hakları ve demokrasi davası ile rabıtalı olarak çoğalırken, aşkın peşinden koşan kadın ne olacak?."

İzbandut yapılı adam kadının varlığını bile unutmuş kendine içtimaî sualler soran adamın yanında küçük düşmemek için:

— "Bu dava, dedi. Hakikaten münakaşaya değer. Zaten benim de en çok korktuğum bu. Cemiyetimizde ahlâk namına bir şey kalmadı.. Demek siz karıma... Şey" diye lâfını kesip karısını sıskaya tanıştırdı. Sonra da "Siz demek karıma bu dava hakkındaki fikirlerinizi söylüyordunuz" diyerek, fikirlerine hürmet edilmekten başka bir şey yapılamıyacak adamı evine yemeğe davet etti.

Şimdi sıskayı nerede görseniz:

— "Azizim, der. Şaşkınlığımdan mütevellit saçmalamanın faydasını bir kere gördüm. Gördüm ama o gece hep öyle konuşmak mecburiyetinde kaldığım için saçmalamak sonraları benim için sakınılmaz bir hal olmak-

(Arkası 25. sayfada)

— "Kendine sor, dedi. İzbandut âşık delikanlıya sordu:

— "Ne istiyorsun ulan karıdan?"

— Şey... Ben şeyim de... Ya.. ben posta müvezziiyim de.. Bu sokağın adını soruyordum.."

— "Ulan sen ne biçim posta müvezziisin be?. Hani senin resmî elbisen?. Hani mektupların, çantan?."

— "Tebdil geziyorum da.. Bakıyorum bakalım baktıklarım burada mı diye.."

Adam kadına döndü sadece dişlerini bileyerek:

— "Sana da, dedi. Mektup var mıymış bari?." Kadın aynı pervasızlıkla:

— "Ona sor," dedi.

— "Var mı buna mektup?."

— "Be be ben mememe mektup dağıtmam ki.. Sasasadece ko ko ko kontrol ederim." Adam, posta müvezzii kontrolunu omuzundan yakaladı. "Gel bakalım şöyle" diye kadınla beraber, onu ara sokağa çekti. Ve başladı:

— "Ulan it... Sen o posta müvezzii kontrolluğunu git de babana yuttur." diye adamı hırpalamağa.. Kadın kıskıs gülüyordu. Onun bu için için gülüşüne fena halde içerliyen sıska, bir silkinişte adamı durdurarak:

— "Bana bak, dedi. Söylediklerim yalandı. İşin esasını öğrenmek istiyorsan söyliyeyim. Beni bu kadın çağırdı. Kabahat bunda.. Yok ben ona, aşk ilham ediyor muşum, der gibilerde gözlerimin içine bakmaz mı?.. Sonra da... Şey yani bu söylediklerimin yarısı... Ben intihar ediyorum da bu kadın beni kurtarmak ister gibi bir hareket yapmak istemiş miydi?. Meselenin burası ile posta müvezziliği arasında kontrolluk rabıtasının mevcudiyetinden doğan aşkla, kabahat kadının mı, benim mi olduğunu anlamak mevzuunun münakaşasını yapanlarla konuşmamız icap etmez mi?..

JUANITA'NIN HİYLESİ

Yazan: Hugh Pentecost

Kalantor kılıklı adam, ceketini çıkarmasına yardım eden zenci çocuğa bakarak memnun memnun gülümsedi. Göz alıcı renklerle bezenmiş ipek kravatını çözerken, sol elinin serçe parmağındaki kocaman elmas ışıl ışıl yanıyordu. Sırtındaki çizgili ipek gömleğin parasıyla da, su içinde iki takım hazır elbise alınabilirdi. Berberin koltuğuna doğru yürüyerek:

"Ne güzel bir gün, değil mi?" dedi.

"Evet, diye cevap verdi berber. Hakikaten öyle.."

Müşteri koltuğa oturmadı ve aynı anda gözleri, salonun öbür ucundaki küçük masanın başında oturan Juanita'ya takılıverdi. Kolalı beyaz berber gömleği dahi, genç kızın biçimli vücudunun nev'i şahsına münhasır hususiyetlerini gizlemekten âciz kalıyordu.

Kalantor kılıklı adam arzularını bir çırpıda sıraladı:

"Saç traşı, sakal traşı ve manikür.."

Berber: "Başüstüne.." diyerek genç kıza seslendi:

"Juanita!"

Sonra müşterinin boynuna tertemiz bir önlük taktı, onun üstüne de yine ütüden yeni çıkmış beyaz bir havlu yerleştirdi. Juanita da elinde küçük çantasıyla koltuğun yanıbaşına gelmişti.

"Günaydın, efendim," dedi. Sesi biraz kalın ve boğukçaydı ama cildinin zeytinî rengine ve uzun siyah kirpikli kara gözlerine mükemmelen uyuyordu.

Müşteri kızdan yana mânalı bir edayla göz kırparak:

"Sizin de gününüz aydın olsun, güzelim.. dedi. Benim adım, Ogilvie."

Berber, makasıyla tarağını alıp işe girişti. Juanita da adamın ellerini, içi sıcak su dolu kristal taklidi kâseye daldırdı.

Mr. Ogilvie: "Bu şehir, dedi. oldukça can sıkıcı bir yere benziyor. İnsan şöyle gidip hoşça vakit geçirecek bir köşe bile bulamıyor burada."

Juanita: "Bilâkis, diye cevap verdi. Bizim şehirde eğlence yerinden bol şey yoktur. Ama yabancılar buraları kolay kolay bulamazlar tabii.."

"Bak, Juanita.. dedi. Bugün öğle yemeğini benimle beraber yemek ister misin? Yemekten sonra da otomobille şehirde küçük bir gezinti yapıverirdik.. Ne dersin?"

Juanita: "Maalesef.. diye cevap verdi. Ben öğle paydoslarında da çalışırım."

Berber Mr. Ogilvie'nin ensesindeki kılları fırçaladıktan sonra önlükle havluyu değiştirdi.

Mr. Ogilvie, Juanita'ya sordu:

"Akşam yemeğini beraber yiyelim öyleyse.. Ona da bir diyeceğin yok ya.."

"Var.. dedi, Juanita. "Akşama başka biriyle buluşacağım.."

Mr. Ogilvie hafifçe sarsıldıysa da kendini çabucak toparladı. Sakal traşına başlıyan berbere:

"Perdahı çok hafif geçin lûtfen.. dedi. Çenemin altı çok naziktir, hemencecik kabarıverir.." Ustura, zımpara kâğıdı misali sesler çıkarmıya başlamıştı.

"Peki, dedi. Akşam yemeğini yedikten sonra o ahbaba münasip bir lisanla yol verseniz nasıl olur? Biz de ondan sonra buluşup biraz şampanya içeriz.."

Juanita: "Çok müteessirim, dedi. Fakat buna da imkân yok. Akşam yemeğini beraber yiyeceğim adam kocamdır çünkü.."

Berber, nazik kısım üzerinde çalışmıya başlamak üzere Mr. Ogilvie'nin çenesini kaldırdı.

Mr. Ogilvie: "Öyleyse, dedi. Kocana benden selâm söyle, gidip kendini denize atsın.." Gevrek gevrek gülüyordu.

Juanita: "Kendiniz söyleseniz de olur.. dedi. Kocam şimdi sizi traş ediyor..."

Mr. Ogilvie'nin gırtlağı usturanın altında tehlikeli bir şekilde aşağı yukarı oynadı. Alnının üzeri de bir anda boncuk boncuk terlerle kaplanıverdi. "Haydi.. dedi. Çabuk yüzümü yıkayın da gideyim artık.. Geç kaldım.."

Mr. Ogilvie, alelâcele bağladığı ipek kravatı bir yana çarpılmış olduğu halde soluğu sokakta alır almaz berber Tony, Juanita'ya dönerek:

"Sen bu usule devam et, güzelim.. dedi. Aynı yalanı kırk defa söyledikten sonra günün birinde belki sahiden evleniverirsin benimle..."

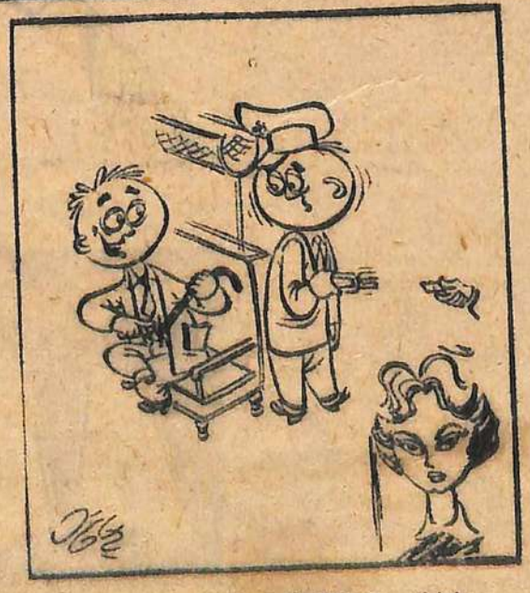

— Şuraya da bir delik lûtfeder misiniz..
Oğuz Aral

— Dur!.. Yoksa ateş ederim.
Yalçın Tüzecan

BAKIRDAN ALTIN YAPAN KIZ

(Başı 22. sayfada)

Emirinin kızı şeyhe kendisini sevdirmiş ve:

— Pederim Fahrettinden ilmi kimya öğrendim.. Bakırı gümüş ve altın yapmağa kaadirim!

Demiş ve şeyhin gözü önünde bazı ecza ile bakırı ağartmış ve sonra altın gibi sarartmıştı. Şeyh Mahmut saf ve hiyle bilmez adamdı, inandı; bakır ağarıp sararmakla gümüş ve altın vasfını kabul etti mi, bu husus nasıl tecrübe edilir bilmezdi. Sultan Murat 1048 (Milâdî 1638 - 1639) da Bağdat seferine giderken Halebe vardığında bütün Şark âyan ve eşrafı istikbaline koştular. Şeyh Mahmut da ileri gelen müritleriyle Diyarbekirden Halebe geldi, birkaç küheylân at ve kısrak ve birkaç sandık da Diyarbekirin meşhur kavununden ve bazı münasip hediyeler getirdi. Yine iltifatı padişahî ile muazzez ve mükerrem oldu. Ve o kızın yaptığı altınlardan birkaç tane vererek bir taze oğlan tarafından bakır yapıldığını anlattı:

— Padişahım sana hazine lâzımdır, bu ilim, sanati evliyadır, bir tarik ile vâsıl olmuş.. İstersen sana altın yapsın!.. dedi.

Padişahın şeyhe hüsnü zanni vardı, bakırdan altın olur mu olmaz mı tahkik etmek padişahların vazifesi değildir, Sultan Murat dahi itimat edip "Makul!" dedi. Diyarbekire varıldıkta iksir masrafı olan kıza 1000 filorin verdi, cep harçlığı olarak da 1000 kuruş verdi. Evvelce maden hizmetlerinde bulunmuş, gümüş ve altın ahvalini bilir bir kapıcı başıyı da bu iş için nâzır ve mübaşir tâyin etti ve oradan kalkıp Bağdada cenge gitti. Kız ise Padişahın verdiği florinleri zevk ve safaya sarfetmeğe başladı, Diyarbekirin taze oğlanlarını ve musikişinas civanlarını etrafına toplayıp iyş ve nuşla meşgul oldu. Mübaşir ağa sıkıştırıp:

— Bre canım.. Bu işten bir şey görelim.. Memur olduğumuz işe başlansın.. Sen yine kendi zevkinde ol, mâni yok..

Dedikçe kârhaneye varıp bazı hademeye talim edip şeyhe yaptığı altınlardan bir miktar yapıp verdi. Kapıcıbaşı ahvale vâkıf adamdı, altınları imtihana çekince yine bakır oldular: "Bu nasıl iştir.. bu muzahrafat padişaha arzolunur mu.. İmtihana gelir bir şeyin var mıdır.." dedikte kız:

— Babam bunları sikkeleyip memleketinde harcederdi.

Dedi ve zevk ve safasından fariğ olmadı. Nasihat kâr etmedi, kapıcıbaşı gördü ki bir netice yok, içinde kimya âletleri ve inbikler bulunan kârhaneyi mühürledi ve Bağdada Padişaha gitti. Kız "Şeyh beni Padişahın pençesinden kurtarır.." der idi.

Sultan Murat Bağdadı fethedip döndükte Şeyh Mahmut mutadı üzere istikbale çıktı. Şehir dışında "Kavis" adındaki çok meşhur olan bahçesinde mülûkâne bir âlî ziyafet hazırlayıp Padişahı davet etti. Padişah şeyhe yine iltifatta bulundu. Fakat bahçede hazırlanan ziyafete gitmeyip doğru şehre girdi. Şeyhin hazırlattığı nefis taamlar kazanlar içinde kaldı. Ve o gece altın yapıcı kız yakalanıp boğuldu, cesedi nehre atıldı; (Emirin kızı Diyarbekirde iyşu nûş ettiği civanlardan iki kız peydah edip doğurmuş), o yavrucakları da analariyle beraber boğup suya attılar. Ertesi gece de ases başı ile cellât Kara Ali tekkeye gidip şeyh Mahmudu boğarak idam ettiler.

Padişahın maiyetinde sefere gitmiş olan Rumeli Kazaskeri Ebussuudzade Mehmet efendiyi Şeyh Mahmutte pek çok misali vardır.

tekkede misafir etmişti; gece yarısı Ases başı ile Cellât Kara Aliyi görünce Mehmet efendinin de ödü koptu, ertesi sabah öldü.

Rumiyye şeyhinin idamı sebeplerinden biri de şöhretin âfet olmasıdır; Sultan Murada: "Tasavvuf tariki ile, sülûk ve irşat vesilesiyle halkı başına üşürenlerden çoğu giderek saltanat davasına kalkmışlardır, tarihte pek çok misali vardır.

— Eğer beni kabul etmezseniz kendimi....

Kadın — Denize mi atarsınız?

— Hayır arkadaşınız Selmanın kollarına!..

Yalçın Tüzecan

— Haklısın karısının 4 üz doğurduğunu bir dakika sonra söyliyelim...

Yalçın Tüzecan

Doktor — Günde üç defa mazot, iki defa makine yağı alınız, rutubetli yerde pek durmayınız ve anahtarınızı da değiştiriniz.

Yılmaz Karaca

YAZISIZ

Yılmaz Karaca

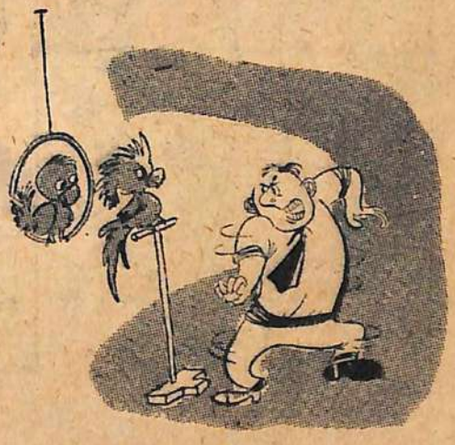

— Yine hanginiz küfretti ulan?..

Doğan Oğuzyer

BEDBAHT

(Başı 19. sayfada)

Saat gecenin birine yaklaşıyordu. İbrahim Takmaz, epeydir lâf söylemez hale gelmiş, meramını yalnız ahlar, oflarla anlatmış; daha sonra onları da keserek uyuklamıya başlamıştı.

Artık gazino da tenhalaşıyordu. Önce yanımıza uğramıya vakit bulamıyan garsonun şimdi gözünü bizden ayırmadığının farkındaydım. Nihayet seslendim:

— Garson!.. Hesap!..

Hemen seğirtti. Pis bir defter kâğıdında bir şeyler topladı.

— Buyurun bayım!.. diye sundu.

Kırk yedi lira!.. Amma da içmiştik!.. Beni davet eden arkadaşa baktım horul horul uyuyor. Hayır, zengin adam yani. Kendisinden şüphelenilecek gibi değil ama kırk yedi lira da az para değil!.. Karısı burada olduktan sonra nasıl olsa kendisini yine bulmak kolaydı. Zaten onu uyandırıp parayı vermeğe zorlasam, garsonun gözünde kredim de sıfıra inecekti. Hâsılı, hesap kapatmaktan başka çare kalmamıştı.

İbrahimi zor belâ kaldırdım. Dışarıda bir taksi bekliyordu. Kendisini otomobile tıkarken:

— Adresini söyle İbrahim!.. dedim.

Müphem işaretlerle:

— Ben anlatırım!.. Şoföre anlatırım!.. dedi. Allahaısmarladık. Yarın akşama muhakkak beklerim olmaz mı?..

Ertesi akşam gazinoya oldukça erken bir saatte gittiğim için haylı tenhaydı. Çalgı da henüz başlamamıştı.

İbrahimin karısını bir garsona tarif ederek kendisiyle beş dakika görüşmek istediğimi bildirdim. Masama kadar geldi, oturdu.

— Buyurun, dedi, bir emriniz mi var?..

Lâfa başlamak çok zordu. Kendisine geçimsizliğin kötülüğünden, saadetsizliğin fenalıklarından bahis açarak sözü nihayet kocasına getirdim:

— Zavallı çok bedbaht! dedim. Madem, ki sizi geçindirecek kadar para kazanıyor, bırakın şu işi canım!..

İrileşen gözleriyle yüzüme hayret içinde baktı:

— Ne demek istediğinizi anlamıyorum bayım!.. dedi.

— İbrahimden bahsediyorum, dedim.

— Hangi İbrahimden?..

— Kocanız İbrahimden...

— Efendim?..

Ve ilâve etti:

— Yanlışınız var bayım!.. Ben evli değilim!

— Efendim?..

Diye sormak sırası bana gelmişti. Fena halde afallamıştım. Kadın, yüzüme garip garip gülümsiyerek baktı.

— Ama siz, çok iyi kalbli bir insansınız!.. dedi. Bu akşam seanstan sonra beni bekler misiniz?..

Ve kalktı gitti.

Bayanın davetini karşılayacak param yoktu. İbrahime gelince, onu bir daha görmedim. Daha doğrusu üçünü de bir daha görmedim: Ne paralarımı, ne kadını, ne de İbrahimi!..

MUĞLÂK KONUŞAN ADAM

(Başı 23. sayfada)

tan çıkıp beni derinliklerine almadan bırakmıyor desem diye düşünmek ihtiyacını hissetmemiş bir insanın vaziyetinden kurtulmak meselesini münakaşa edilir bir şekle sokmağa çalışıyorum." diye hâdiseyi neticelendiriveriyormuş ve işittiğime göre de hep böyle konuşuyormuş. Allah onun dostlarının - yani bizlerin - yardımcısı olsun!..

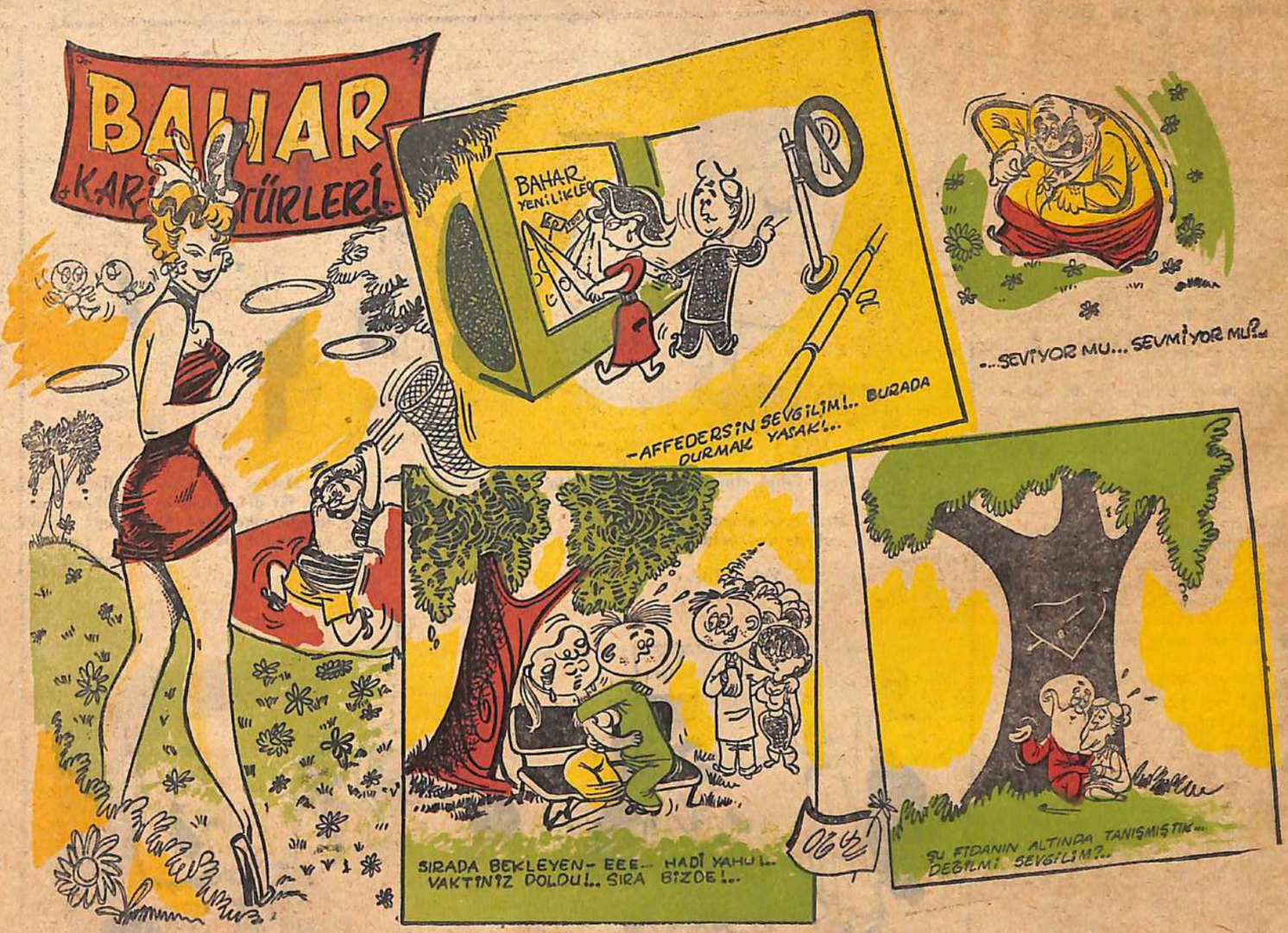

Kız — Şekerim, senin ilham kaynağını bilmek isterdim.

Erkek — Gazeteden aldığım para nonoşum! *Osman Filiz*

AKILLI!

Hitler bir gün tımarhaneyi ziyaret edecekti. Bunun üzerine tımarhanedeki bütün delilere günlerce Nazi selâmı talimi yaptırıldı. Ziyaret günü Führer içeri girince bütün deliler ellerini kaldırarak: "Heil Hitler!" diye bağırdılar. Fakat içlerinden bir kişi elini kaldırmamıştı.

Hitler sordu: "Sen niye elini kaldırmıyorsun?"

Adam: "Ben deli değilim! dedi. Gardiyanım.."

O DA YAPMIŞ!

Küçük Bobby hıçkıra hıçkıra ağlıyarak annesine koştu.

Kadın sordu

"Ne var, Bobby?"

"Babam duvara bir resim asıyordu; resmi ayağının üstüne düşürdü."

"Bunda ağlıyacak ne var yavrum.. Böyle şeylere ağlanmaz, gülünür."

Bobby: "Ben de öyle yaptım..." diye hıçkırdı.

Garson — Çorbadan kıl mı çıktı?.. Hayret doğrusu!..

Sinan Bıçakçıoğlu

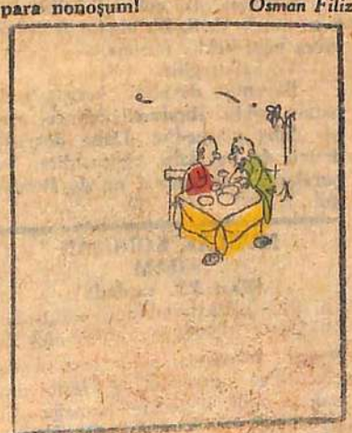

— Kaynanamın yanında içmekten çok çekinirim

— Kızar diye mi?..

— Hayır, biri iki görürüm diye!

— Kaynananın başına elektrik süpürgesini öldürmek kastiyle mi vurdun?

— Hayır reis bey temizlemek kastiyle!.. *Tonguç*

YAZISIZ

Osman Filiz

Babası — Bu sene kış şiddetli. Seni evlendirmeli.

Oğlu — Ne yapıyorsun baba. Daha mı şiddetlensin yani.

Haydar İçdaş

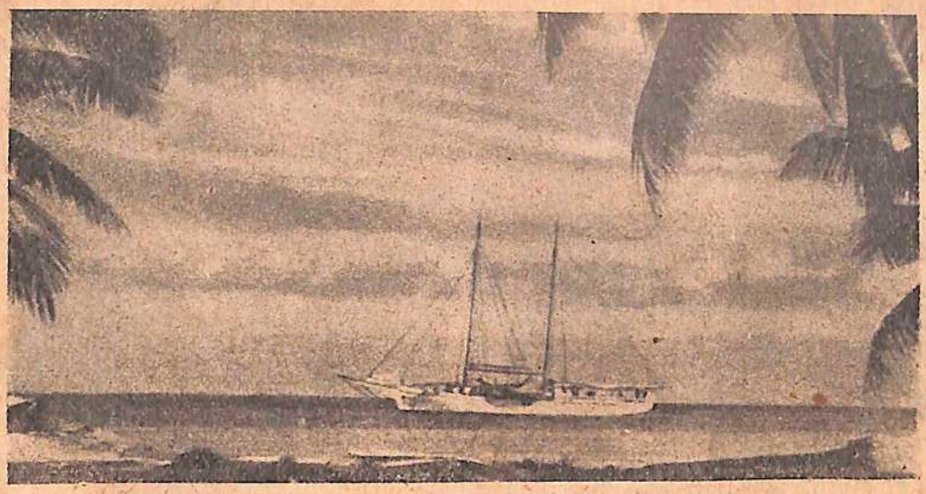

Emsalsiz bir tabiat içinde, dünyanın en güzel iklim kuşağındaki Okyanusya adaları, yeryüzünde yalnız tabiat güzellikleri bakımından değil, insanlarının huyları ve hasletleri bakımından da hakikî bir cennettir. İsveçli seyyah Danielsson bu ada kızları için: "Tabiatın, kadın denilen mahlûku ne emsalsiz hasletlerle bezediğini öğrenmek istiyenler, Polinezyalı kızları görmelidirler!" diyor.

Cennet ve Hurileri

Kon - Tiki adı verilen bir salın 1947 yılı Ağustosunda Pasifikte büyük bir seyahat yaptığını, o zaman ve sonradan bütün dünya gazeteleri haber vermişti. Bu sal yolcuları, Cenup Amerika ile Avustralya arasında bir gün karaya düşmüşlerdi. Burası küçük bir mercan adası olan Raroya idi. Sal yolcuları arasında bulunan İsveçli Bengt Danielsson, Stokholme döndükten bir sene sonra Raroya adası aşiret reisliğinden bir davet mektubu aldı. Reis, kendisinden adaya gelip bir müddet kalmasını rica ediyordu. Danielsson, bu davete icabet edebilmek için Fransız hükümetine başvurdu. Pek nadir kimselere verilen müsaade ona da verildi. Çünkü Fransız hükümeti, kendi müstemlekesi olan bu Pasifik adalarına, beyaz insanları bırakmıya pek yanaşmamaktadır. Fransızlar, buna sebep olarak, beyazların, saf ve temiz yürekli yerlilerle meskûn bu adalarda ne kadar kısa müddet kalırlarsa kalsınlar, muhakkak kargaşalıklar çıkardıklarını, adalıların ahlâklarını bozduklarını ve yerli halkı da birbirlerine düşürdüklerini söylüyorlar. Hattâ Fransa müstemleke idaresi, bu adalara beyaz insan medeniyetinin ancak bir dereceye, yani yerlilerin işlerine yarıyacak dereceye kadar girmesine taraftar olduğunu saklamıyor. En iptidaî şartlar içinde, hayattan en az şey istiyerek yaşıyan bu mesut insanların, dozu kaçırılmış bir medeniyetle bahtsız olacakları iddia oltunmaktadır. Ne dereceye kadar doğrudur, ayrı mesele... Muhakkak olan nokta, beyaz insanların bu adalarda iyi izler bırakmadıklarıdır. Meselâ Danielsson, adalar ve ada yerlileri Polinezyalılar'dan bahsederken: "Bu saf ve temiz ruhlu insanların başlarında bir Damokles kılıncı gibi asılı duran başlıca tehlike, sârî hastalıklardır. Bu hastalıkların, bir gün, Polinezyalıların köklerini kurutması muhtemeldir." diyor.

Tuamotu takım adalarından biri olan Raroya, üzerinde yüz nüfusu barındıran ufacık bir yeryüzü cennetidir. Danielsson, bu ada yerlilerinin bütün bir haftayı nasıl geçirdiklerini merak ederek kendince bir istatistik yapmış, ki hakikaten çok meraklı birşey...

Tangihia, 38 yaşında bir erkek: Haftada yalnız iki gün öğleden evveli kopra yapar; iki tam gün dinlenir; iki tam gün arkadaşlarıyla sohbet eder, bir gün balık avlarmış. Geriye kalan bir günü de İncil okuyup kiliseye gitmekle geçiriyor.

Temu, 36 yaşında ev kadını: Haftada üç gün öğleden evvel ev işi görür, bir buçuk gün dinlenir, iki gün gevezelik eder, bir gün elbise diker, bir gün de İncil ve kilise ile meşgul.

Peni, 19 yaşında oğlu: Bir buçuk gün kopra yapar, bir gün dinlenir, bir gün gevezelik eder, bir gün balık tutar, bir gün futbol oynar ve odun toplar, bir gün şarkı söyler ve yarım gün de kilise ile meşgul olur.

Ailenin daha üç çocuğu var, fakat hepsi oyunla, şarkıyla, eğlence ile meşgul.. Bu adamların bütün geçimlerinin kopra yapmak denilen, taze hindistan cevizlerini ağaçtan koparıp kırarak yere serip kurutmak şeklindeki işten ibaret olduğunu bir düşünürseniz, en kabadayısının, geçim işiyle sadece haftanın iki günü meşgul oluşuna şaşmamazlık edemezsiniz. Zaten kendileri de derlermiş ki: "Bizde bir aile, ayda, güle oynıya üç ton kopra yapar!.." Üç tondan fazla yapmayı ne istiyen, ne de emel edinen var.. Bilhassa "Güle oynıya" yapmıya ehemmiyet veriyorlar. Anlaşılan üç ton kopra da bir aileye lüzumlu parayı temin ediyor olacak.. Kopra adı verilen bu Hindistan cevizi kurusu, malûm olduğu üzere, gemiler dolusu Avrupaya getirilmekte ve bundan Avrupanın büyük mikyaslarda sarfettiği margarin nebatî yağı yapılmaktadır.

Danielsson, Raroya adasındayken çok eğlenceli bir hâdise daha olmuş.. Bir sabah kalkıp bir de bakıyorlar, ki ada önünde mükellef bir yat demirlemiş. Birkaç yerli yüzerek yata gidiyorlar. Derken yattan bir kayık indiriliyor, içine bir takım adamlar biniyor ve bu kayık, yüzen yerlilerin kılavuzluğuyla, mercan kayaları arasındaki yoldan geçirilerek adaya yanaşıyor. Kayığın içinden ellerinden sinema ve fotoğraf makineleri bir takım genç genç adamlar iniyor. Hepsi de mükemmel Polinezya dili konuşuyorlarmış.

Artık yerlilerin resimlerini mi almıyor, filmlerini mi çekmiyorlar?. Bir ahbaplık, bir neşe, ki demeyin gitsin. Nihayet Danielsson da karısıyla beraber bunların yanına geliyor ve hayret içinde öğreniyor, ki bunlar, Amerika Birleşik Devletlerinden gelme Adventist denilen bir hıristiyan mezhebini yaymıya memur olan rahiplermiş.. Danielsson, adamların şevklerini kırmamak için bir şey söylemiyor. Onlar, Okyanusya adalarındaki dinsiz yerliler arasında hıristiyanlığı nasıl yayacaklarına dair hararetli nutuklar geçiyorlar. Sonra bir takım müzik âletleri çıkarıp yerlilere mükellef bir konser veriyorlar ve akşam yerliler tarafından göz yaşlariyle uğurlanarak tekrar yatlarına dönüyorlar.

Danielsson o zaman yerlilere

(Arkası 41. sayfada)

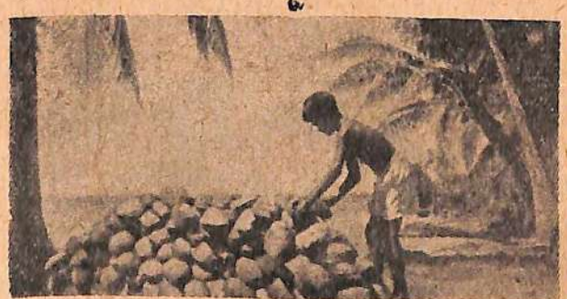

Okyanusya adalarında bir aile, ayda, güle oynıya 3 ton kopra yapar. Yani yaş Hindistan cevizlerini koparıp kırarak kurutur. Bu miktardan fazla yapmıya özenen yoktur. Çünkü oralarda geçim derdi yoktur. Halk, ömrünü şarkı söyleyip gevezelik ederek geçirir.

Soğukların ve sabunların bozduğu elleriniz için

Princesse Losyonu

(Eski gliserinli formüllerle alâkası olmıyan yep yeni ve şayanı hayret bir icat)

Ev işlerinde yıpranan, sıcak sudan soğuk suya sokulmak yüzünden pek tabiî olarak çatlıyan, sertleşen ve bozularak pütür pütür olan ellerinizin cildine, hiçbir şey iyi gelmiyor. Denediniz, biliyorsunuz.. Size tavsiye ederiz, bir kere de Princesse El Losyonu'nu tecrübe ediniz veya denemiş olanlara sorunuz. Kullananlar gibi siz de hayrette kalacaksınız. Çatlakları ve sertlikleri süratle geçirerek ellerinizi pamuk gibi yapar.

Eczahane ve ıtriyatçılerden arayınız!

RADYO

HAZIRLIYAN:

FARUK YENER

DARIO MORENO

TÜRKİYEDE doğup büyüyen ve on yıl evvel memleketimizden ayrılarak Fransada yerleşen bir sanatkâr çetin mücadelelerden sonra geniş bir şöhret yapmış bulunuyor.. Bir zamanlar İstanbul ve Ankara'nın ufak lokallerinde şarkı söyliyen Dario Moreno artık Fransız filmlerinin gözde bir yıldızı plâkları kapışılan bir ses sanatkârıdır.. Geçen yıl Cannes'da yapılan film festivalinde birinci mükâfatı kazanan "Korkunun Bedeli" isimli filmde meşhur yıldız Charles Vanel ile oynamış ve büyük bir başarı sağlamıştır.. Mükemmel bir uslûpla söylediği şarkılarına Paul Duran gibi orkestralar refakat etmektedir.. Pek sevimli bir genç olan Dario geçen yaz şehrimize gelmiş, büyük bir lokalde binlerce kişinin sevgi ve takdirini kazanmıştır.. İstanbul Radyosunda da yirmi dakikalık bir programını plâğa veren sanatkâr halen Fransada bulunmaktadır.

SONA EREN SAADET

Evlenmeleri bütün dünyayı güylerce işgal eden mevzulardan biri olmuştu.. Tatlı sesli şarkıcı dilber sinema artistini görür, görmez sevmiş, uğruna karısını boşamış, çocuklarını babasız bırakmıştı.. Kadının sevgilileri ise avuçlarını yalamışlar, hepsi de bu izdivacın sonunun gelmiyeceğini iddia etmişlerdi... Herhalde epeyce beddua eden oldu ki evliliklerinin birinci yılı iyi geçti, bunu takiben hemen bir takım dedikodular yükseldi... Geçinemiyorlarmış, saçsaça başbaşa kavga ediyorlarmış.

Bu şarkıcı Frank Sinatra, karısı da Ava Gardner'dir. Şimdi ikisi de ayrı yaşıyorlar. Bakalım bu işin sonu ne olacak?

ÖĞLE YAYINLARI

İSTANBUL RADYOSUNUN saat 12.57 den 15.00 e kadar devam eden öğle yayınlarında spiker Bn. Emel Gazimihal vazife görür.. Badyoculuğumuzda bir dönüm noktası olarak kabul edebileceğimiz 120 KW. lık Ankara Radyosunun 1938 yılında küşadiyle spikerliğe başlıyan Bn. Emel Gazimihal vazifesine eksilmiyen bir sevgi ve hevesle on beş yıldan beri devam etmektedir... Resimde onu öğle yayınlarından birinde görüyorsunuz... Anonsunu yaptığı programa ait plâkları çalmak üzere teknisyene tevdi ediyor..

Provalardan Enstantaneler

RADYO STÜDYOLARI yayın saatlerinden evvel daimî bir faaliyete sahne olurlar.. Her şarkı programından önce en aşağı bir buçuk saat prova yapıldığı düşünülürse bu faaliyetin sebepleri kolayca anlaşılır. Sizlere bu provalardan çeşitli resimler vermiştik... İşte biri daha; Muallâ Gökçay İstanbul Radyosu mikrofonu başında biraz sonra programında okuyacağı şarkıları gözden geçiriyor.. Yandaki meşhur kemanî Ali Demir'dir.

MUM SÖNDÜR

AMERİKADA son yıllarda göze çarpan genç ve güzel şarkıcılardan biri de Judy Lynn'dir. Birçok gece kulübünün paylaşamadığı bu sanatkâr doldurduğu plâklarla yıldız avcılarını aylardan beri peşinde koşturmaktadır... Çünkü bu plâkların zarfları okunan şarkıların sözleriyle ilgili resimlerle süslüdür ve modellik eden bizzat Judy Lynn'dir.. Resimde sanatkârın son aylarda plâğa söylediği bir şarkı dolayısiyle çekilen resmini görüyorsunuz. Şarkının ismi: "Blow out the candels - Mumları söndür" Acaba kaç kişi Judy'nin sesini dinlerken mumu söndürüp onunla başbaşa kalmak istemez..

Senenin Fotoğrafı

Her sene, Amerika Birleşik Devletleri gazete fotografçıları sendikası, o yıl içinde intişar etmiş fotografların içinden yılın resmini seçip ilân etmektedir. Dünyanın dört bir yanındaki hadiseleri ebedileştirmiş olan yüz binlerce resmin içinden ilk üç dereceyi alacak fotografları tesbit etmek muhakkak çok güç bir şeydir. Derece alamadığı halde birinci olacak pek çok resimlerin bulunması pek tabii bir şeydir. Buna rağmen, derece alan resimler cidden alâka çekici şeylerdir.

Bu sene, birinciliği güzellik enstitüsüne giren otomobil resmi kazanmıştır. Saçlarını permanant ettiren bayan, koltuğunda otururken birdenbrie sağ tarafından bir rüzgâr geldiğini hissetmiş aynı anda kopan şiddetli bir gürültü ile lüks bir otomobilin güzellik enstitüsü salonuna girdiğini görmüştür. Böyle basit bir kaza için permanantını bozmak istememiş olmalı ki, kadın, istifini dahi bozmadan ve gayet soğuk kanlılıkla olup bitenleri seyretmiştir.

İkinci olan fotograf Stocholm'deki bir boks kulübünde yapılan bir antrenman esnasında saniyede 3000 lik bir enstantane ile çekilmiştir ve indirilen sağ kroşenin tesini gayet iyi bir şekilde canlandırmaktadır (Soldaki resim).

Üçüncülüğü kazanan resim ise Carmine Fiore'nin Washington'da yaptığı bir maç esnasında çekilmiştir. (Sağdaki resim)

BİR ŞEY YEMEDEN YAŞIYOR

Hindistan'ın Mercara şehrinde, Dhenalaxmi adında on sekiz yaşında bir kız, bir senedenberi ağzına hiç bir şey koymadan yaşamaktadır. On dört yaşına kadar gayet normal bir şekilde büyüyen bu kız, o tarihten sonra müthiş bir iştahsızlığa maruz kalmış ve yavaş yavaş yiyecek içecekten kesilmiştir. Doktorların bütün konsültasyonlarına rağmen, bu Hintli kızın böyle aç bilâç nasıl yaşayabildiği anlaşılamamıştır. Bir senedenberi ağzına bir şey girmemiş olmasına rağmen, Dhanalaxmi, sıhhatça gayet iyidir. Resimde yemek yemeden yaşayan Hintli kız görülmektedir.

DANS EDEN KAPLUMBAĞALAR

Resimde gördüğünüz Ginger ve Junot adındaki bu iki kaplumbağa bundan bir sene evvel New-York'lu bir kız tarafından yolda bulunmuştur. Bunları evine götüren genç kız, radyo çalınırken, bu hayvanların meşhur olan yavaşlıklarile uyuşukluluklarından sıyrıldıklarını, canlandıklarını müşahede etmiş ve bu kaplumbağaları birer cambaz gibi yetiştirmeği düşünmüştür.

Bir senelik bir çalışmadan sonra, bu küçük kaplumbağalar, dans etmesini çeşitli trapez numaları yapmayı öğrenmişlerdir.

Sudan Seçimlerinde Adaylar

Geçenlerde Sudan'da seçimler yapılmıştır. Bir hayli hararetli cereyan eden bu seçimlerin en büyük hususiyeti adayların vaziyetidir. Halkın kısmı azamisi cahil ve okuyup yazma bilmediğinden, adaylar partilerinin remizleri olan horoz, at ve mızrak resimlerini boyunlarına asarak sokakları dolaşıp sandık başlarında rey avcılığı yapmışlardır.

Resimde üç ayrı partinin adayı bir arada görülmektedir.

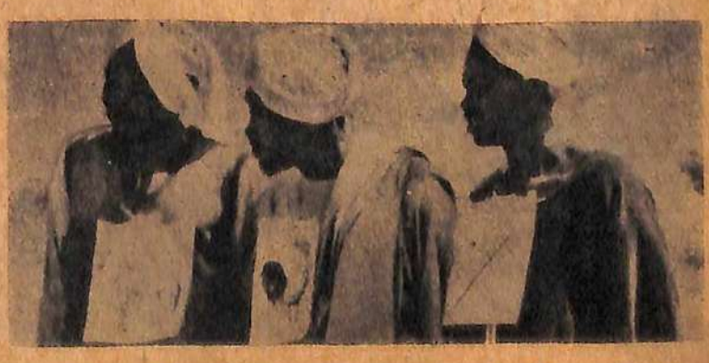

Esat Mahmut KARAKURT:

1903 tarihinde İstanbul'da doğdu. Mahmut Nedim Paşa'nın oğludur. Orta tahsilden sonra Hukuk fakültesini bitirdi. 19 yaşındayken, 1923 tarihinde 'Tercüman - ı Hakikat' gazetesinde muharrirliğe başladı. Muallim mektebi ve Galatasaray'da Türkçe ve edebiyat öğretmenliği yaptı. Şimdi hem bu vazifeye devam etmekte, hem de avukatlık yapmaktadır. Esat Mahmut, yirmi kadar roman, bir hayli makale ve seyahat yazısı yazmıştır. Eserlerinin edebi değerinden çok halkı ilgilendiren cihetleriyle, vaka ve hareket tarafiyle tanınmıştır. Yazış tarzı önceleri garipsenmiş, bilhassa cümle yapısı dikkati çekmiş, sonraları ise bu cephesine alışılmıştır. Romanlarında macera hâkimdir. Aşağıda ilk defa 1927 de basılmış olan 'Allahaısmarladık' adlı romanın altıncı tabından alınmış parçalarla hulâsasını okuyacaksınız:

ALLAHAISMARLADIK

SENE 1920. Şehir: İstanbul. Bir yanda işgal kuvvetleri her türlü baskı ile halkı dehşete düşürürken, öte yandan Çamlıca sırtlarında gizli bir merkez, Kuvayi Milliye'ye gerekli yardımı yapmaktadır. İşte deniz yüzbaşısı İzzet, bu teşkilâtın adamı, hamiyetli bir Türk çocuğudur. Ablası, bir Osmanlı binbaşısı olan Celâl'le evlidir. İkisi de, İzzet de, ablası da, iyi İngilizce bilirler. Lâkin Celâl, aile için de memleket için de bir felâkettir.. İzzet'le geçinemezler. Kadın, iki arada kalmıştır. Bir de kızı vardır. İzzet, tehlikeli bir vazife alır. Çamlıca merkezi, eniştesinin hıyaneti yüzünden basılmak üzeredir. Anadolu'ya tayyare kaçırmak lâzımdır. İzzet, icabederse adam öldürmeyi göze almıştır, Celâl, bir akşam, onu odasına hapsederek maskeleri çıkarmak lâzımgeldiğini açıklar.

"— 'Çamlıca'daki merkeziniz bir saate kadar basılacak..'

"— 'Ne diyorsun?..'

"İzzet deli gibi yerinden fırlıyor, kapıya doğru koşmak istiyor.

"— 'Beyhude çırpınma. Etraf sarılmıştır. Arkadaşlarını İngilizlerin elinden kurtaramazsın.'

"— 'Alçak!..'

"— 'Sus, alçak sensin...'

. . . . . .

"— 'Köpek... Şimdi seni İngilizlere teslim edeyim de gör...' "

Bu sözler, eniştesinin, İzzet'e karşı son müdafaa silâhıdır. O, o derece haristir ki, dediğini de yapar. Mevki ve rütbe için feda etmiyeceği şey, yoktur. İzzet, tayyareler için ona yalvarır. Bu nefret ettiği adamdan merhamet dilenir. Kendisi hemen teslim olmağa hazırdır. Fakat hiçbir şey Celâl beyi yumuşatamaz:

"— 'Hâlâ nu şüphe ediyorsun? İşte şimdi İngilizlere telefon ediyorum. Kaçırın bakalım tayyarelerinizi.. İstersen sen de git oraya şimdi!..'

"İzzet yerinden fırlıyor.

"— 'Hayır, telefon etmiyeceksin!..'

"— 'Edeceğim..'

"— 'Sana değil, karına ve çocuğuna acıyorum. Gitme telefon başına...'

"Binbaşı dinlemiyor. Masanın önüne geliyor. Telefon makinesini alıyor.

"— 'Dur...'

"— 'Alo... Alo...'

"Birdenbire lâmbanın ışığında, ucu sivri bir kamanın parladığını görüyoruz. İzzet'in yerinden fırlaması ile bu parlıyan kamanın bir hamlede binbaşının göğsüne saplanması bir oluyor.. Boğuk bir hırıltı duyuluyor yalnız..."

İzzet tayyareleri kaçırmıştır. Lâkin Çamlıca merkezi basılmış, Miralay (albay) ve en değerli subaylar İngilizlere esir olmuştur. İşgal kuvvetleri komutanlarından General Tompson'un kızı ile, İzzet ahbaptır. Binbaşı Celâl, saray yaveri olduğundan İngiliz kumandanı ile samimî münasebet kurmaktan büyük faydalar bekliyordu. Lâkin o, İzzet tarafından ister istemez öldürülünce, bu ahbaplık, Betty'nin aldığı emir gereğince İnebolu'ya kaçırılması suretinde, İzzet'in işine yaradı. Gerçekten, genç deniz subayı, Betty'yi seviyordu. Ama her şeyden önce vatanını seviyordu. İngiliz kızını, bir mehtap gezintisi bahanesiyle, emrine verilen kotraya aldı ve kendi öz kız kardeşini yaralamak bahasına Beykoz'a çıkarttı. Ondan sonra da Karadenize açıldılar. İnebolu'ya vardılar. Maksat, İngiliz kumandanının kızına mukabil, orduya pek lâzım olan değerli albayla arkadaşlarını değişmekti. Bir müddet, İzzet'le Betty, tatlı bir sürgün hayatı yaşadılar.

"Aradan bir hafta geçmiştir şimdi. Ecevit'teyiz, Çam ormanları içinde bir bina. Beyaz, temiz, yeni bir köşk... Pencereleri sarmaşık ve gül ağaçlarıyla dolu... Uzaktan suların sesi geliyor. Ilgaz dağlarının turunç renkli taşlarına çarparak billûrlaşan, billûr sesli sular... İzzet'le İngiliz kızı, balkonda bir koltuğa oturmuş ufku seyrediyorlardı. Çam ormanlarının üstünden uçup gelen rüzgârlar İngiliz kızının saçlarında dalgalanıyor... Çam ve gül kokuyor kızın saçları. Sabahın saat dokuzudur. Birer fincan sütlü kahve içiyorlar. Kızın üzerinde göğsü açık beyaz bir blûz ve beyaz bir eteklik var. Ayağını ayağının üstüne atmış. Etekliğinin ucundan diz kapaklarının esmer rengi görülüyor. Nemli, bulanık, loş bir renk.. Derin derin nefes alıyor.. Göğsü, ipek bulûzun altında, rüzgâra tutulmuş küçük iki gül yaprağı tazeliği ile ağır ağır kımıldıyor. Fakat ne hoş, ne kıvrak bir kımıldayış. Zabitin gözleri, bazan istemiyerek kızın göğsüne ve ayaklarına takılıyor...

"— 'İzzet bey, siz bazan yanımdan ayrılırken şaşırıp Türkçe bir şey söylüyorsunuz bana.. Ellâ ismarladik midir nedir? İşte öyle bir şey... Bir haftadır bütün köy kızları hep aynı sesi tekrarlıyorlar... Ne demek bu?'

"— 'O, ellâ ismarladik değil. Allahaısmarladık'tır..'

"— 'Allâ ismarladik..'

"— 'Allâ, değil, Allaha...'

"— 'Allaha ısmarladık...'

"— 'Tamam... söyle bakayım bir daha şimdi?'

"— 'Allahaısmarladık...'

"Kız, ahenktar bir sesle teker teker hecelere vurarak söylüyor...

"— 'Ne güzel söylüyorsun Betty. Tıpkı bir Türk kızı gibi...'

"— 'Peki, ne demek oluyor bunun mânası şimdi?'

"— Good bye demek... İki insan birbirinden ayrılırken bu sözü söyler...'

"— 'Türkçede öğrenilecek söz yok muydu Allahaısmarladık'tan başka?'

"Zabit, koltuğunu kızın koltuğunun yanına çekiyor. Onu ellerinden tutuyor. Bu küçük, sıcak kadın elini avuçlarının içine alıyor, sıkıyor, öpüyor...

"— 'Benim güzel Betty'ciğim.. Bir tanecik Betty'ciğim... Niçin öyle birdenbire gözlerin dumanlandı? Esmer yanakların bak, kızarıverdi...'

"Kız, erkeğin avuçları içinde yanan ellerini çekiyor. Parmaklarını erkeğin bileklerine geçiriyor, sıkıyor..

"— 'İzzet... Korkuyorum... Korkuyorum İzzet...' diyor, 'Biz nasıl ayrılacağız birbirimizden?'

"Gayrı ihtiyarî gözlerinden iki damla yaş parlıyarak dökülüyor.."

Betty'nin endişesi yersiz değildir. Yersiz değildir Betty'nin endişesi. Çünkü, her kadın gibi bir önsezi ye sahiptir o. Artık seviştikleri gün gibi aşikârken, İzzet'ten, aşklarının en hodbin safhasında, memleketlerini, ayrı dünyalarını unuttukları sahada, gerçek hayat, onları ayıracaktır birbirlerinden şimdi. Nitekim işgal orduları, Albayı ve arkadaşlarını iade ederek General Tompson'un kızını kurtarmağa razı olur. Betty İstanbul'a döner. İzzet de cepheye... Ablası ölmüştür. Yeğeni küçük Emel, Erenköy Kız lisesine yerleştirilmiştir artık. Ve Betty, her hafta bu anasız babasız yavruyu yoklar.

Nihayet... Evet, nihayet geliyoruz işte. Türk orduları muzaffer olmuştur. Afyon, İzmir derken işte İstanbuldayız artık. İzzet, işgalden tahliyenin kolaylaştırılması için, General Tompson'un yanında irtibat subayıdır.

Betty ondan ayrılamıyacaktır bir türlü. Gösteremez bu kuvveti. Seviyor çünkü bahriyeliyi. Babasına her şeyi açar. İşte aldığı cevap: Sen İngiliz değilsin! diye kovulmak olmuştur.

İngiliz gemileri ağır ağır Mar-

(Arkası 42. sayfada)

ESERİN MUHARRİRİ: ESAT MAHMUT KARAKURT

SERİYİ HAZIRLIYAN: ZAHİR GÜVEMLİ

Acaip Şeyler

İTLYA'DA, Coserta şehri yakınlarında bulunan Aversa kasabasında, Carlo Massimo adında bir komünist'in evinde, şehirde vukuu bulduğu söylenen bir mucize etrafında münakaşalar yapılırken, karısının iddialarile alay eden Carlo Massimo nihayet sinirlenir ve mucizeye de mukadderata da gayet galiz küfürler salıvermeğe başlar. Fakat, küfürlerini ikmal etmeğe vakit bulamadan ev sarsılmağa ve herşey birbirine girmeğe başlar. Bu şiddetli zelzelede evde bulunmayı doğru bulmayan Carlo Massimo, karısını kolundan yakalıyarak dehşet içinde dışarı fırlar ve herkesin hayretle kendi evlerine baktığını görünce kendisi de hayret içinde kalır. Zira, zelzele filân yoktur. Sadece kendi evleri sallanmaktadır. Bunun üzerine, kızıl ruhlu adam diz çöküp tövbe istiğfar eder ve kiliseye gidip günlerce dua ettikten sonra komünistliği de bir tarafa atarak dini bütün bir adam olur.

COLUMBIA'NIN Monteira şehrinde çıkan "Diario Tropical" gazetesinde geçenlerde şöyle bir haber intişar etmiştir:

"Bolivar Bisikletçilik Kulübü tarafından bir seri sür'at ve mukavemet yarışmaları tertip edilmiştir. Her seride ilk üç dereceyi alan otuz altı kişi şehrin en lüks cenaze nakletme müessesesi tarafından gayet zengin ve hoş ikramiyelerle taltif edilecektir."

AVUSTRALYA'nın Alburg şehrinde, Glen Howe adında yedi yaşında bir çocuk, evlerine bir hırsızın girmekte olduğunu görerek elinde oynadığı oyuncak tabancası ile ateş etmiş yani sadece hakikî bir tabancanın atılışında hasıl olan sesi çıkarmıştır. Tabancanın patlamasile hırsızın yere düşüp ölmesi bir olmuştur. Yapılan muayenede, hırsızın tabanca sesinden korkarak sekteikalpten öldüğü anlaşılmıştır.

İTALYA'nın Udine şehrindeki Tarvisio istasyonunda çalışan amelelerden kırk iki yaşındaki Natalino Marcon, bir pilondaki feneri tamir ederken cereyana kapılmış ve orada yarı ölü bir vaziyette kalmıştır. İmdada çağırılan Mario Francescutti adındaki bir doktor, binbir akrobatik numaralardan sonra pilona tırmanmış ve yine pilonun üzerinde durabilmek için binbir muvazene numaraları yaparak ameleyi tedavi etmiştir.

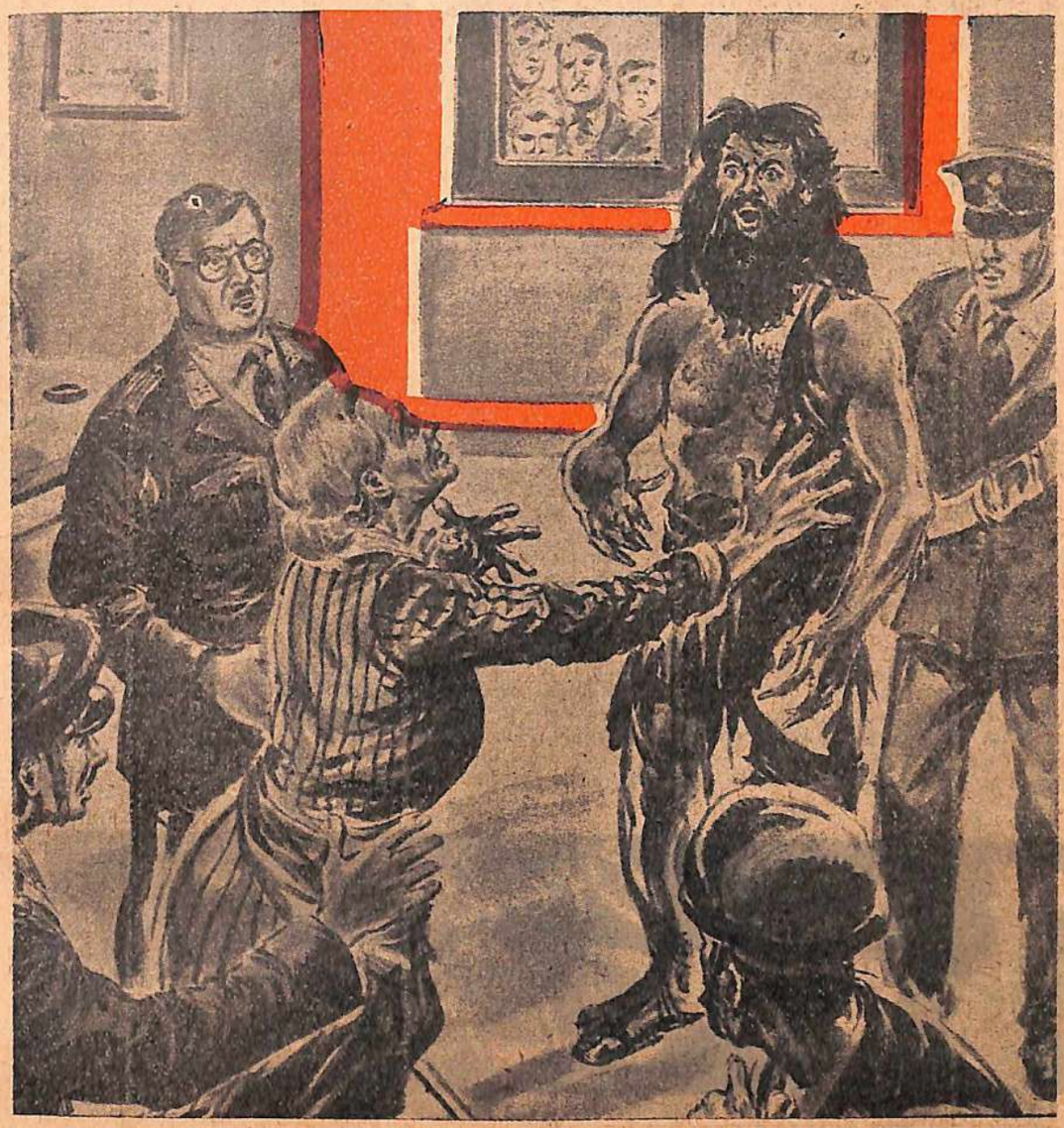

DAĞ TARZANI

İTALYA'NIN Campania bölgesi tepelerinde bir dağ adamının dolaştığı yolundaki söylentiler üzerine, araştırmalara çıkan Tramutola karakoluna mensup Karabinierler (Jandarma) uzun saçı sakalı birbirine karışmış, vahşî bakışlı, yarı çılgın ve çıplak bir adamı bulup şehire indirmişlerdir. Jandarma komutanının yetmiş yaşındaki hizmetçisi, diğer halk gibi merak saikasile karakola gidip bu münzevî adamı görmek istemiştir. İhtiyar kadın odadan içeri girince, aradan uzun yıllar geçmesine rağmen, harp içinde kaybolmuş oğlunu tanımakta gecikmemiştir. Tuhaftır ki, bir cenavar gibi jandarmalara ve halka homurdanıp üzerlerine atılan bu adam da, yaşlı kadını görünce birden bire sakinleşmiş ve kendisine açılan kollara sığınarak ağlamıştır. Bilâhare ihtiyar ana, yanılmadığını, oğlunun vücudündeki bir yara izinden de tesbit etmiştir.

Resim, bu acıklı buluşma ânını canlandırmaktadır.

MİLANO dilencileri bir sendika kurmuşlar, Belediyeye müracaat edip, bütün âzaları için, çalışma ruhsatiyeleri istiyeceklermiş.

Maksatları: rastgele herkesin dilencilik etmesine manî olmak, böylece, dilenciliği makbul meslekler arasına sokmak.

Sendika, içine alacağı âzayı bir elemeden geçirdiği için ruhsatiyesi olan dilenciler doğrudan doğruya sendikaya mensup olacaktır.

Dilenciler sendikasının Belediyeden isteyeceği ikinci imtiyaz da, ruhsatiyeli dilencilerin herbiri için bir dilenme bölgesi tâyini olacaktır. Böylece, her dilenci, her istediği yerde dilenemiyecektir.

BİRLEŞİK Amerika'nın Oxford şehrinde, W. W. Elliott adında yetmiş üç yaşında bir adam, evinin bahçesinde torunlarile beyzbol oynarken bir parmağını kırmıştır.

BİRLEŞİK Amerika'nın Baltimoor şehrinde Lola Dewitt adında bir aktris, soyunma odasında sigara içmesini men eden tiyatro müdürünü ısırıp tokatladığı için, altı gün hapis cezasına mahkûm olmuştur. Lola hapishaneden çıkar çıkmaz, hemen o gün tiyatro müdürü ile evlenmiştir.

BİRLEŞİK Amerika'nın Ohio eyaletinin Canton şehrinde, bulunduğu oteldeki hademe zilinin işlemediğiin gören John Kempt adında birisi, tabancasıile havaya bir kaç el ateş etmiş ve böylece tabanca sesine koşan garsonlara siparişini bildirmiştir.

COLOMBIA'NIN Bogota şehrindeki (La Concordia) barında telefon kabinelerinin kapısına şöyle bir tabelâ asılmıştır. "Beher mükâleme 25 centavosdur. Aşıklar iki mislini kadınlar ise dört mislini öderler."

YAZAN: JESS GREGG — ÇEVİREN: NİHAL YEĞİNOBALI

— 9 —

Barones ellerini piyanodan çekti: "Evet, rica etmek ne demek yalvardım."

— "Ricamızı bu sefer de reddetti, değil mi?"

— "Evet, zaten maksadı buydu: Bir kere beni üzmek, ikincisi de çaresiz bırakıp bir iskandal koparmama sebep olmak."

— "Anlıyorum.. Yalnız emin olmam lâzımdı."

Genç kadın sustu. Tekrar konuştuğu zaman sesi katî bir kafar ifade ediyordu: "Artık Cape Cod'a gitmemin zamanıdır..."

Barones başını kaldırıp baktı: "Ne demek istiyorsun, zamanıdır?"

— "Yani, şey, sizin Marius Renn'le Cape Cod'a kaçışınıza kadar olan her şeyi yazdım da..."

— "Peki oraya gidip ne yapacaksın? Orada beni bilen kimse kalmamıştır, artık.."

— "Ben insanları görmek istemiyorum ki.. Orası hakkında bir fikir edinmek istiyorum. Rüzgârlar, deniz... Bulutlar..."

Barones gözlerini devirerek tavana baktı: "Bu kız benim hayatımı mı yazıyor yoksa hava raporu mu?" diye mırıldandı...

Elizabeth akşam yemeğini şöminede yanan ateşin ışığında yedi. Saat dokuz buçukta kalktı, yatak odasına gitti, ve yattı. Dışarıda fırtına köpürüyor ve dalgalar mütemadiyen sahile vuruyordu. Elizabeth Winslow Carver ile Marius Renn'in kaçtıkları zaman ve daha sonra oturdukları küçük evdeydi. Evi o sabah birkaç hafta için kiralamıştı. Aylardan Nisan olmasına rağmen ansızın çıkan fırtına etrafa bir kış havası veriyordu. Sahillere çarpan dalgaların binlerce sesi vardı... Tek ses haline gelmiş binlerce ses... Bütün gece Elizabeth uyanık anlarında ve rüyalarında bu sesi unutmadı. Sanki coşan, çıldıran deniz binlerce sesiyle ona: "Bekliyorum," diyordu, "bekliyorum ama unutamıyorum... Bir gün gelecek sevgilin Marius Renn'i kollarından alacağım... Senin kollarından alıp kendi sineme çekeceğim onu... Bekliyorum ama aklında..."

Fırtına geçti. Kış da gidiverdi. Kumsal dümdüz ve tertemizdi. Serin ve tatlı bir hava vardı.

Elizabeth sahilde dolaşmağa çıktı... Kimseyle karşılaşmamağa çalışıyordu. Dalgındı. Ufak sahil kasabasının sakinleri bu erken mevsimde tek başına çıkıp gelen ve kimseyle ahbaplık etmeden sahilde dolaşan narin, mağrur kadını merak ediyorlardı.

Bu ıssız sahilde geçirdiği dördüncü gündü. Birkaç sandviç hazırlayıp öğle yemeği için deniz kenarına inmişti. Gökyüzü berrek, deniz sakindi. Yayvan billûr dalgalar memnun bir iç çekişini andıran seslerle kumsala vuruyordu. Ama Elizabeth'in içi sakin değildi. Bir şeyler bekler gibi huzursuz ve endişeliydi. Birden yolda ayak sesleri duyarak irkildi. Döndü, köyden üç kişiydi. Onu görünce yanına yaklaşmıştı. Besbelli biraz ahbaplık etmek, onun hakkında bir şeyler öğrenip meraklarını gidermek istiyorlardı. Elizabeth ise mânasız ve sebepsiz bir sıkıntıyla kalbinin ezildiğini hissediyordu. Adamların sordukları birkaç mânasız suale ve havadan cümleye rüya içinde gibi cevap verdi. Adamlar omuz silkerek uzaklaştılar.

Elizabeth onların gittiğini bile tam mânasiyle farketmemişti. Uykuda yürür gibi eve döndü. Elleri acımağa başlayıp gözleri kararıncaya kadar yazdı, yazdı...

En nihayet bitap düşüp uyuyakaldığı zaman Elizabeth Carver'le Marius Renn'in firarından sonraki günlerin tafsilâtını, kendi yaşamışçasına zengin bir teferruatla anlatmış bulunuyordu... Firarlarını takip eden o sakin, mesut, eşsiz günler... Sonra kocası Senatör Carver'le iki arkadaşının çıkagelişi... Aralarında geçen nazikâne fakat harap edici münakaşa... Elizabeth: "Sevmek günah değildir, onu seviyorum, buna mâni olamazsınız," demişti...

Dalgaların sesiyle uyandı.. Deniz güneş altında pırıl pırıldı. Elizabeth kahvaltı etmeğe bile lüzum görmedi. Eşyasını topladı, evi kilitledi ve oradan ayrıldı. Binlerce sesiyle ona veda eden denize:

— "Korkmuyorum artık," diye fısıldadı... "Kocamla mücadele edeceğim ve eninde sonunda Marius'un olacağım..."

Ansızın Marius'un akıbeti aklına geldi... Marius, onun sevgili Marius'u bir Temmuz fırtınasının ansızın kabaran dalgaları arasında can verecekti.

Elizabeth sulara doğru yürüdü.. Ansızın eğildi ve saf köpüklü sulara elini daldırdı.

— "Ziyanı yok," diye fısıldadı, "eğer buradan benden evvel gitmesi mukadderse ben de onu takip ederim... Artık bizim için ayrılmak diye hiçbir şey olamaz... Dünyada beraber olamıyacağımızı öğrendiğim gün ben de onun arkasından denizin ebediyetine kendimi bırakırım...

Elizabeth'in Cape Cod'a gittiği gündü. Barones von Schillar'a bir ziyaretçi geldi. Onunla konuşmak için salona girdiği zaman kadının yüzü asıktı.

— "Seni bekliyemiyordum, Bentley. Sana geçen sefer yardım ettiğim zaman beni bir daha tâciz etmiyeceğine söz vermiştin."

— "Yardım etmek mi? Sevgili Elizabeth... O ne biçim kelime? Aramızdaki bir nevi iş anlaşması mucibince bana biraz para ödedin. Yoksa senden bir kuruş bile almazdım."

Barones müstehzi gülümsedi: "Öyle kabul edelim... Mademki bu bir iş anlaşmasıydı anlaşmıya sadık kal ve benim canımı sıkma."

Bentley Sprague içini çekti: "Maalesef mecburum, Barones... Vaziyetim çok kötü. Sevgili torunlarım elime bakıyorlar, biliyorsun."

— "Senin torunların beni alâkadar etmez."

— "Ama Elizabeth'ciğim, Marius'un aziz hâtırası sayesinde senin ismin ölmezleşecek. Halbuki benim ismimi şu yer yüzünde yaşatabilmek için yegâne ümidim torunlarımda. Elimde satabilecek ne varsa satarak onların istikbalini emniyet altına almak zorundayım."

Barones ifadesiz bir yüzle sordu: "Zavallı Marius'tan hâlâ niçin bu kadar nefret ediyorsun?"

— "Nefret etmek mi?"

— "Evet, çünkü o meşhur ve büyük oldu, sense hiçbir şey olamadın. Beni üzerek hem para koparmağa hem de ondan intikam almağa bakıyorsun."

Bentley dehşete kapılmış gibi bir ifadeyle ellerini açtı: Günahımı alıyorsun, Elizabeth. Marius'u canım kadar severdim. Ama ne olsa geçim dünyası. Şimdi senin kitabın çıkınca herkes bu genç dâhî hakkında fazla şey bilmek istiyecek. Benim kendisi hakkındaki hatıralarıma da bir hayli para verecek gazete ve mecmualar çıkacağını kabul edersin. Tabiî, ben bu hatıraları deşmek taraftarı değilim. Hattâ onları unutmak istiyorum. Ama dedim ya, geçim dünyası...

— "Böyle bir şey yapmıya kalkışırsan seni mahkemeye veririm. Elinde hiçbir delil yok."

— "Senin de kitabında yazılanların doğru olduğuna dair elinde hiçbir delil yok."

— "Bu zekânı sanatında kullansaydın belki adam olurdun, Bentley. O zaman da böyle eski dostlara şantaj yapacak kadar düşmezdin."

— "Sevgili Barones, öfke sârî bir şeydir. Çok rica ederim benim de itidalimi kaybettirme. Sonra şantaj demeni hiç beğenmedim. Benim yegâne arzum sana tablolarımdan birini satıp biraz para yüzü görmek."

Barones ona doğru birkaç adım attı. Şimdi birbirlerine çok yakın duruyorlardı ve kadın yeşil gözlerinin içine bakıyordu.

— "Bentley, münakaşa etmemiz mânasız. Elimde para olsa verirdim, biliyorsun. Geçen sefer vermedim mi? Fakat tamamen iflâs etmiş vaziyetteyim. Samimiyetime inan. Hazırladığım kitap iyi para getirirse ne âlâ, yoksa belki bu evi de satmak zorunda kalacağım."

— "Peki öyleyse, tablomu kitabın satışa çıkıp eline para geçince alırsın."

— "Artık orasını Allah bilir, Bentley."

— "Yoksa ben de Marius Renn hakkında kendimce bir kitap yazarım."

— "Yazsan da basturamazsın."

Adam güldü: "Bana kim mâni olabilirmiş?"

— "Tahmin et, bakalım..."

Bakışları yine karşılaştı. Bentley'in dudaklarında tuhaf bir tebessüm belirmişti.

— "Bilmem ki... Acaba kendisiyle önceden anlaşsam... Marius hakkındaki hatıralarımı neşretmek zahmetinden beni kurtarır mı?"

Barones sakin: "Zannederim." diye cevap verdi, "Zira malî durumu benimkinden çok daha iyi. Son derece muhafazakâr olduğu için tablolarından hoşlanır, tahmin ediyorum. Yalnız bildiklerini pek pahalıya satmıya kalkışma, Bentley. Makul bir şey istersen verir. Ama çok ileri gidersen belki çıkaramaz."

Bentley omuz silkti: "Çıkaramazsa bir yerden borç bulur elbet.."

— "İleri gitme, Bentley. Makul bir şey istersen verir. İleri gidersen kendi kuyunu kendin kazmış olabilirsin."

Kapıya doğru ilerlemekte olan adam durdu: "Nasıl?"

— "Biliyorsun ki maruf adamdır. Birçok dostu var.. Hâkimler, avukatlar, polisler... İleri gidersen pişman olabilirsin... Güle güle azizim, Bentley..."

Bentley Sprague gibi bir adamı atlatmış olmanın verdiği memnuniyet Barones'i neşelendirmişti. Fakat ertesi gün akşama kadar bu neşe de söndü. İçi sıkılıyordu.

— "Bu kız da çıkıp gidecek zamanı buldu..." diye somurttu. Elizabeth'in bir an evvel geri dönüp gelmesini bekliyordu. Şu son aylar zarfında genç kadının arkadaşlığına bu kadar bel bağladığını kendisi de farketmemişti.

Yalnızlığın üçüncü günü bir an geldi ki Barones bir şeyler yapmaz, kendine bir meşgale bulmazsa deli olacağını sandı. Elizabeth'in şimdi deniz kenarında sevgilisiyle safa sürdüğünü düşünüyor ve kendini böyle yapayalnız bırakıp gitti diye bayağı öfkeleniyordu. Ansızın aklına Elizabeth'in yazmakta olduğu kitap geldi: Kendi hatıratı. Şimdiye kadar Elizabeth'in yazdıklarına hiç bakmamıştı. İçinde bunları okumak için dayanılmaz bir arzu belirdi. Hemen ayağa kalktı ve yukarı, Elizabeth'in odasına çıktı. Odanın intizamı, temizliği ve sadeliği ona Marius'u hatırlattı. Elini gayrı ihtiyarî kalbine götürdü... Marius... Yazı masasının üstünde muntazam bir deste halinde Elizabeth'in müsveddeleri duruyordu. Barones kalbi heyecana benzer bir hisle çarparak sandalyeye oturdu.

Birkaç satır okuduktan sonra burun kıvırdı ve bir kalem aradı. Kız yanlış bir şey yazmıştı. Düzeltmek lâzımdı. Sonra gözleri daha aşağıdaki satırlara kaydı ve yüzü perde perde kızarmağa başladı: Saçmalık, ben ömrümde böyle şey demedim, diye söylendi. Gitgide artan bir öfkeyle okudu, okudu.. Nihayet daha fazla okumağa tahammül edemiyerek aşağı indi ve telefonla New York'ta Harry Mellett'i aradı.

— "Harry," dedi, "derhal buraya gelmen lâzım."

Harry'nin nazik bir şekilde endişeli sesi duyuldu: "Bir şey mi var?"

— "Zannederim. Hemen bu akşam gelmeni istiyorum. Yoksa kitap meselesi sarpa saracak."

Harry Mellett o akşam çıkageldi. Hava esişli olduğu için tayyare yolculuğu kolay olmamıştı. Barones'in telefondaki ifadesi de endişe vericiydi. Onun için Harry vakit kaybetmiyerek derhal sadede geldi:

— "Anlatın bakalım ne oldu."

(Arkası var)

ATEŞLİ KADIN

Yukarıdaki büyük resimde Londra barlarının şarkıcılarından Pat Sherwood görülüyor. Mister M. onun da ahbabıydı ama Ronald Chesney adıyla kendini tanıtmıştı. Ufak resimde de boğazı Nylon bir çorapla sıkılarak öldürülen İsabel görülmektedir.

●

20. Asrın Son Korsanı!

16 Şubat sabahı, Almanyanın Kolonya şehri koruluğunda bir erkek cesedi bulundu. Daha ilk incelemede bu adamın kendini öldürdüğü anlaşıldı. Tabancanın namlısını ağzına sokup ateş etmişti. Yanıbaşında 11 modeli bir Colt duruyordu. Üstünde ihracatçı John D. Milner adına yazılmış bir İngiliz pasaportu çıktı. Cebinde 12 Şubat tarihli Londra gazeteleri vardı. Bu gazetelerin hepsi, birinci sayfalarında, büyük başlıklarla bir çifte cinayet haberi veriyorlardı: Sunset House cinayetil.. Londra, 12 Şubat - Dün sabah, kendisine "Leydi Menzies" adı takılmış bulunan 68 yaşındaki bayan Mary Ann Menzies ve kızı 42 yaşındaki bayan İsabel Veronica Chesney, Londranın batısındaki Ealing mahallesinde Montpellier sokağı 22 numarada kâin ev de katledilmişlerdir. Bu ev "Sunset House" adını taşıyan bir binadır. Ve yaşlıların muayyen bir ücret mukabilinde dinlenip bakıldıkları bir ihtiyarlar pansiyonu şeklinde, maktul iki kadın tarafından idare olunmaktaydı. Scotland Yard, Mister Ronald Chesney adlı zatı aramaktadır. Bu zatın tarifi şöyledir: İri yarı ve şişman, siyah sakallıdır. Sağ kulağı memesinde altın bir halka asılıdır."

Acaba, Kolonya koruluğunda kendini öldüren adam, Londra gazetelerindeki cinayetin tafsilâtını merak etmiş biri miydi?.. Öyleyse, neden merak etmişti?

Korulukta cesedi bulunan adamın sakalı yoktu. Üst dudağında bıyığı vardı, okadar. Ama evvelce sakal bırakmış ve bu sakalı yenilerde kestirmiş olduğu belli oluyordu. Sağ kulağı memesinde altın bir halka da mevcut değildi. Lâkin bu kulak, vaktiyle bir halka taşımış olduğunu belirten izlere sahipti.

Nihayet, adamın cebinden bir veda mektubu da çıktı. Bu mektup, Almanyanın Düren şehrinde, Josef sokağı 51 numarada oturan Sonja Winnickes adlı bir kadına hitaben yazılmıştı. "Masumum. Ama masumiyetimi isbat edecek en ufak şanstan mahrumum..." Bunu yazan adamın cebindeki pasaporta göre son hüviyeti John D. Milner'di ama, daha evvelden veya son zamanlarda işine geldikçe Ronald Chesney adını taşıdığı gibi aynı zamanda John Merrett ismini de kullanmıştı. Sık sık gittiği Düren şehrinde ise kendisini Mister M. diye tanırlardı... İşte Kolonya koruluğunda canına kıyan adam buydu.

Kolonya koruluğunda intihar eden Ronald Chesney ile kamptan kaçırmıya çalışırken yakalandığı Gerda Schaller.

●

Fakat nasıl bir adamdı bu?.. Neden kendini öldürmüştü ve ardında ne biçim bir macera vardı?

Anlatılmıya değer bir hayat hikâyesidir:

Asıl adıyla John Merrett diye anılması gereken bu adam, 17 Ağustos 1908 de Yeni Zelândada doğmuştu. Terbiye ve tahsilini Rusyada ve İsviçrede gördü. Dul bir kadın olan Bertha Merrett, her vakit oğlunun yanındaydı ve biricik evlâdını hudutsuz bir analık sevgisiyle severdi...

Günlerden bir gün ana oğul, İskoçyanın başkenti Edinburg'a yerleştiler ve çocuk orada koleje devama başladı. Mektebin en iyi talebesi olmakta gecikmedi. Annesi, oğlunun diplomat olmasını istedi. Fakat oğlanın böyle şeylere pek hevesi yoktu. Gündüzleri mektepte harikulâde bir talebeydi ama geceleri de Edinburg'un meşhur "Palais" adlı dansinginde bir milyonerzade gibi para harcayıp eğlenen başlıca müşteriydi.

Çocuk henüz 16 yaşında olduğu halde, dansingteki dansözlerle flört ediyordu ve hattâ bunlardan bir tanesi olan Betty Christie, John'un ufak bir çocuk olmasına bile ehemmiyet vermeden onunla basbayağı metres hayatı geçirmişti.

Delikanlı, 17 Mart 1926 akşamı, bu dansözle son defa olarak pek keyifli ve eğlenceli bir gece geçirdi. Fakat o gecenin sabahı da John'un annesi, evinde, başından bir tabanca kurşunuyla gayet ağır yaralanmış bi-

(Arkası 42. sayfada)

MESLEKLERİN ZOR TARAFLARI

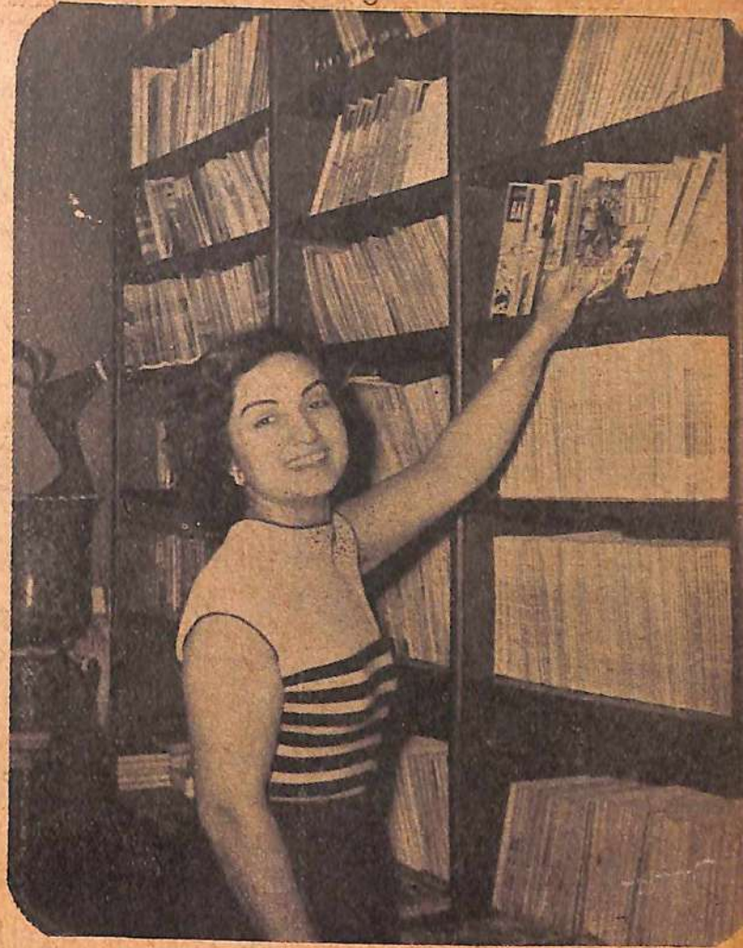

BİR KİTAPÇI BAYAN DİYOR Kİ:

★ Yazan: Oğuz ÖZDEŞ ★

HER mesleğin muhakkak ki kendine göre bir zor tarafı vardır. En az para kazananından en çok kazananına, çöpçüsünden milyonluk tüccarına kadar, herkes mutlaka zaman zaman işinden şikâyet etmiştir.

Kitapçıların dertlerine, daha doğrusu mesleklerinin zor taraflarına gelince, Bâbıâli'yi bırakıp bizi tâ Kadıköy'e götüren sebebi, şöyle izah ettik. Dedik ki: "Bâbıâli kitapçılarının hemen hemen çoğu, kitap basmış, yâni bir nevi editörlük etmiştir. Birinin fikrini alıp diğerinin almasak, belki hatırları kalır. Onun için, hiç kitap neşretmemiş, sadece kitap, mecmua, kırtasiye satmış bir kitapçıyı ele alalım." Böyle düşünürken aklımıza bir bayan kitapçı geldi.

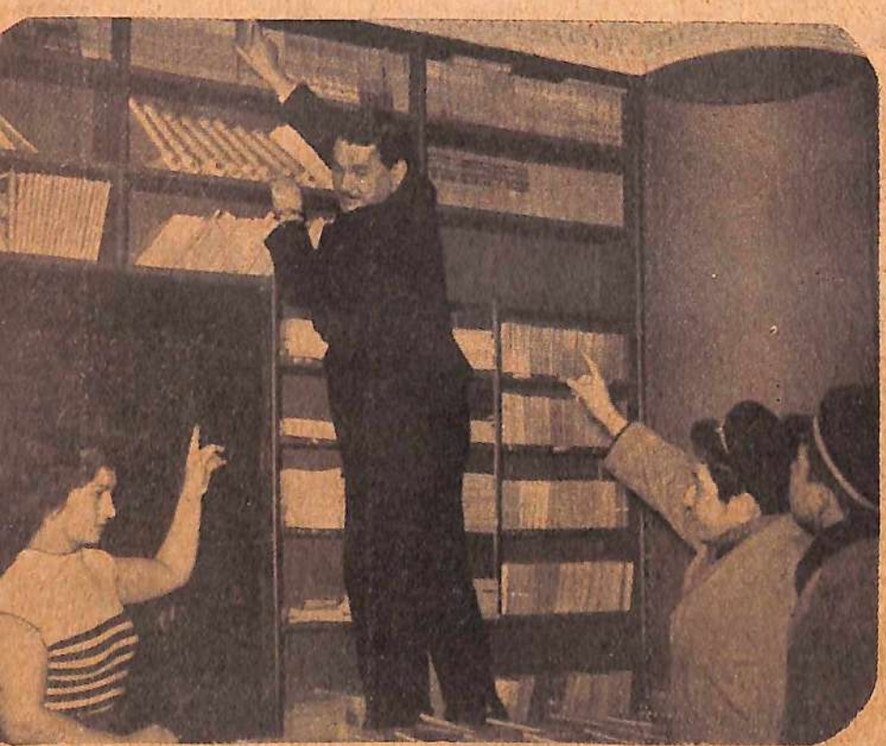

Kadıköy'de altı yol ağzındaki "Türkiye Kitabevi" nin sahibi Nezahat Demiray söze şöyle başladı:

— "Kitapçılığın zor tarafları, muhakkak ki, insana verdiği hazdan daha azdır. Bilhassa en çok yorulduğumuz mevsim olan mektep zamanında, şahsan en büyük zevki duyarım. Sabahleyin mektebe giden veya akşam üzeri mektebinden dönen talebelerin, bilgi hazinesi olan kitapları isterken ve onlara hizmette bulunurken, hayatımın en büyük hazzını hissederim. Çoğunun, aldığı kitap, defter veya kalem mukabilinde müesseseme bıraktığı kazanç, bir kaç kuruştan ibarettir. Buna rağmen, istedikleri leri bulmak ve daha iyilerini, daha faydalı ve öğretici olanlarını sunmak zevki hakikaten hudutsuzdur."

— "Pekâlâ, sabahtan akşama kadar ayakta durmak sizi yormuyor mu?"

— İlk önceleri elbette yoruyordu. Fakat sonraları alıştım. Simdi benim için ayakta durmak, oturmak gibi bir şeydir. İnanır mısınız, kitapçılığa başladığımdanberi en nefret ettiğim şey oturmak oldu."

— "Müşterilerinizin çoğu kadın mıdır, yoksa erkek mi?"

— "Muhakkak ki kadın... Kadınlarımız ve genç kızlarımız erkeklerimize nazaran daha çok okuyorlar."

— "Genç kızlarımızın okudukları hangi cins kitaplardır?"

— "Mektep kitapları istisna edilirse, genç kızlarımız romanları daha çok okuyorlar."

— "Aşk romanlarını mı?

— "Evet."

— "Telif eserlerimizin satışı nasıl?"

— "Maalesef son senelerde telif kitaplar az satılıyor."

— "Sizce bunun sebebi nedir?"

— "Tercüme romanların daha çok kaliteli olmaları."

— "Bundan on yıl evvel telif romanlar satılırken, birdenbire satılmaz olmasında başka sebepler aramak lâzım değil mi? Meselâ nylon devrinin..."

SÖZÜMÜ kesti:

— "Şüphesiz bunun da dahli var. Bir çok genç kızlar tanırım ki, Amerikan mecmualarını, sırf artist resimlerine bakmak için, biraz da etrafa sükse yapmak arzusuyla alırlar. Maamafih bunlar ekseriyeti teşkil etmez."

— "En çok satılan kitaplar hangileridir?"

— "Türkiye Yayınevi'nin çıkardığı Yıldız ve Cep romanları ile son zamanlarda plâstik kapak adı

(Arkası 39. sayfada)

● *Yukarda sağda, Türkiye Kitabevi sahibi Nezahat Demiray. Yanda, bir müşterisiyle telefonla konuşurken. Üstteki resimde Oğuz Özdeş'in hali kitapçılığın zor tarafları hakkında size de bir fikir vermiyor mu?*

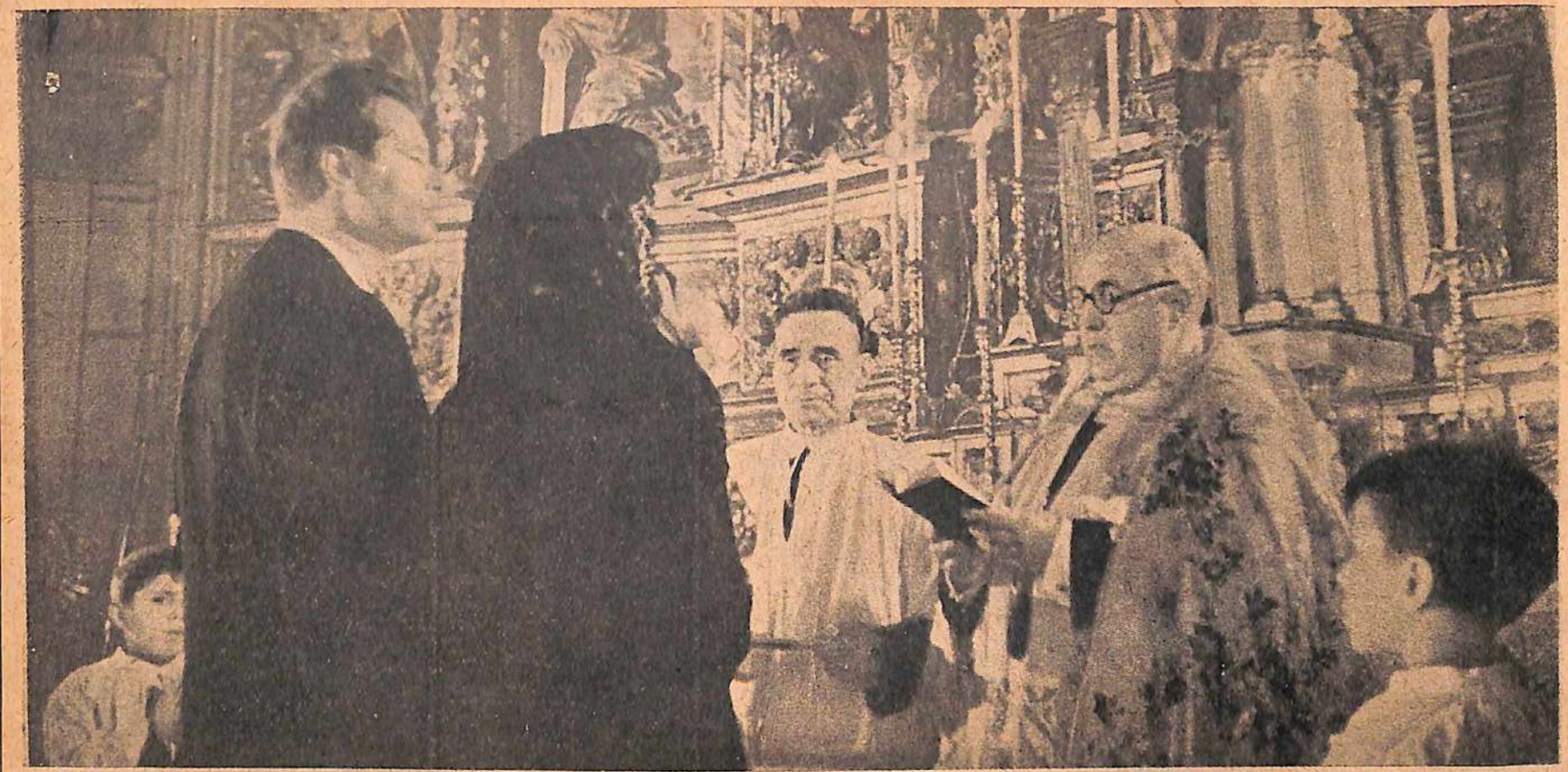

Alman - İspanyol koprodüksiyonu olan filmin son sahnesi del Obispo kilisesinin süslü tarihî dekorları içinde ve hakikî bir katolik rahibi tarafından kıyılan bir nikâhla bitti.

Sinema tarihinde görülmemiş bir hadise

Hakiki Nikâh Sahnesi

Bazan kendi kendimizi acı acı kritik eder ve millet olarak eksik veya kusurlu taraflarımızı ortaya çıkarıp kendi kendimizden dert yanarız. Bu halimiz, bir takımımıza bir nevi "Mahviyet kompleksi" gibi görünse bile netice itibariyle faydamızadır. Çünkü kritik, tashih olma yolunda atılmış uyandırıcı bir adım sayılabilir.

Fakat bazı bazı Batıda da öyle şeyler oluyor, ki hem hayret içinde kalmamak, hem de ileri sandığımız Batının bu noksanlarına bakıp kendi helimize şükretmemek mümkün değildir. Geçen günlerde yine böyle bir enteresan vak'a oldu. Kapı kapamaca hıristiyan olan Batının, kalabalık katolik milletleri, mesele üzerinde durmak bir yana, tamamiyle meskût geçmeği daha münasip telâkki ettiler. Yalnız Protestan memleketlerden bazılarında, bu hâdise, hemen hiçbir komanter ilâve edilmeden neşredildi. Böyle olmasına rağmen enteresanlığından hiçbir şey kaybediyor değil.

Bir Alman film şirketiyle bir İspanyol film şirketi, beraberce bir film çevirerek bu filmin hem Alman, hem de İspanyol piyasasında oynamasını ve böylece iyi para kazanmasını sağlamayı düşündüler. Alman jönprömiyelerinden Volker von Collande ve İspanyol dilberlerinden Delia Garçés bu filmin baş rolleri için angaje olundular. Filmin İspanyada çekilmesi ve Alman teknisyenleriyle birlikte bir İspanyol rejisörünün de çalışması tekarrür etti ve filmin rejisörlüğüne, İspanyol artisti Delia Garçés'in kocası Zavalia getirildi.

Buraya kadar hepsi iyi.. Film çevrildi, bitmesine az kaldı. Derken İspanyanın tarihî ve meşhur kiliselerinden del Obispo'da baş erkek artistle, baş kadın artistin, katolik usulünce kilise nikâh töreninin filme alınması icap etti. Fakat İspanyol dinî makamları "Mukaddes bir kilisede, papaz kıyafetine girmiş sahte bir rahibin bir takım dinî usûl ve âdetleri yerine getirerek dualar okumasını ve mukaddes kilise eşyasını kullanmasını" dine karşı bir hürmetsizlik telâkki ettiklerini açıkça bildirdiler. Rejisör, içinin tezyinatı çok meşhur olan bu kiliseden caymayı istemediği için, dîn makamlarından, filmde nikâh törenini idare etmek üzere hakikî bir rahibin tavzif olunmasını rica etti. İspanya Katolik kilisesi idarecileri her nasılsa buna razı oldular. Böylece del Obispo kilisesine projektörler ve saire getirilerek işe başlandı. Kilisenin hakikî rahibi de merasim elbisesini giyerek rejisörün: "Haydi!" işareti üzerine nikâh dualarını okumıya ve karşısında duran çifti, katolik usullerince nikâhlamıya koyuldu. Tören, tam mânasiyle hakikî bir nikâh töreni oldu ve 185 metre film çekilerek bütün teferruatiyle tesbit edildi.

Nihayet iş bitti. Rahip, iki baş artisti tebrik ederek:

— Bu andan itibaren sizi izdivacın mukaddes bağıyla bağladım. Artık karı kocasınız! dedi.

Tabiî hem iki baş artist, hem rejisör, hem de filmin alınmasında çalışan teknisyenler, rahibin bu sözünü güzel bir şaka farzederek kahkahalarla güldüler.

Ama rahip ısrar etti:

—Hıristiyan dininee sizleri resmen nikâhladım. Şimdi kilise

(Arkası 40. sayfada)

Sağdaki resimlerden biriude İspanyol rejisörü Zavalia ile karısı Delia Garçés'i, diğerinde de Alman artisti Volker von Collande ile zevcesi ve küçük çocuğunu görüyoruz.

BİR AYNA ANLATIYOR

AH ŞU aynalar... Onların hali başkadır vesselâm... İnsanlara en fazla yaklaşan, hallerini en iyi anlayan eşya hiç şüphesiz aynadır. O, herşeyi görür, her şeyi işitir. Siz sevinçliyseniz, baktığınız ayna da sevinçlidir. Kederliyseniz akıttığınız göz yaşları onun da saf çehresini buğulandırır. Evet, ayna insanların en mühim sırlarını dahi bilir. Unutulan çehreler, hep aynanın bir köşeciğinde gizlidir, ne kadar silseniz kaybolmazlar. Acı ve tatlı hatıralar da öyledir. Sizin olmaktan çıktığı zaman artık aynanızın malıdır. Tevekkeli falcılar bile istikbali aynadan okumaya çalışmazlar... Demek o, ucuz pahalı, oymalı, sade çerçevelerinin içinde herzaman ve heryerde ayni vekarla duran aynaların da bir dili var, ama bu bizim bildiğimiz dillere benzemiyor. Sessiz, anlatmadan öğreten bir dil.

Sandal bedesteninde, bir köşeye insafsızca atılmış, hain tozların esiri, zavallı bir ayna, diğer eşya kardeşlerinin yanında öyle mahzun, öyle kederli duruyordu ki, almaya hiç niyetim olmadığı halde gayriihtiyari yanına yaklaştım. Eski püskü bir konsolun kırık mermer taşı üzerine konmamış, adeta insanca bir tavırla, bitkin yığılmıştı. Karşılıklı geçip dertleştik. Bana denizaşırı uzak ülkelerden gelişini, sonra bu konsolla evlendirilip dükkândan dükkâna evden eve geçişini anlattı. İlk gittiği evin minicik bir kızı varmış, ortalıkta kimselerin olmadığını görünce hemen aynanın önüne geçer, dilini çıkarıp aynacığı yalar dururmuş. Bazan da arkadaşlarıyla aynaya yüzlerini dayayıp, orada gördükleri yabancı çehrelerle alay edermiş. Sonra o kız büyümüş, bizim aynacık bir de bakmış ki o dilini çıkarıp komik işaretler yapan kızın yüzünde mahzun bir ifade var. Belli ki üzgün... Ayna onu teselli etmek istemiş ama elinden ne gelir ki... Derken kızcağız bir vakitler tükrükleriyle ıslanan aynaya başını dayayıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamış. O yaşlar, aynanın üzerinde hâlâ duran yol yol lekeler bırakmış.

Bundan sonraki hayatı hep o evden o eve dolaşmakla geçmiş: "Bereket ki yanımda konsol da vardı" diyor, "Yoksa yabancı insanlar arasında tek başıma sıkılırdım. Eeh, işte bizim de kaderimiz böyleymiş... Paşa konaklarında, tüccar evlerinde şaşaalı bir ömür geçirdikten sonra nihayet buraya düştük. Son sahibim pek ihtiyar bir adamdı, üstelik evinde de kalabalığı çoktu. Kalpten küt diye gidince, hanım borçları ödemek için evin lüzumsuz eşyalarını buraya getirdi. Bizler satılacağız, o da borçlarını ödeyecek. Fakat benim hiç ümidim yok. Bu zamanda kırık bir konsolla eski bir aynaya kim para verir?"

● *Sandal bedestenınde her şey satılır. Ev eşyası, halı ve mücevher. Bu sayfadaki resimlerde, satılmak için mezada çıkarılan ayna, semaver ve elbiselik kumaş görülmektedir.*

AYNA konuşurken ben bir aralık başımı arkaya çevirmiş, bedesteni seyre dalmıştım. Dostum benim düşüncelerimi anlamakta gecikmedi: "Buranın karanlığına bir türlü alışamıyorsun değil mi? Haklısın. Şu kubbe şeklindeki tavana, şu karanlık salonlara bak... İlk geldiğim zaman küf kokusu beni bir hayli rahatsız etmişti ama şimdi alıştım. Ya tellal

(Arkası 39. sayfada)

Sandal Bedesteninin Kısa Masalı

YAZAN: AZİZE ERTEN

İMALİ GÜÇ FAKAT MÜHİM!

Bir Tek Sigara 304 KURUŞ

BİR sigaranın kaç kuruş olduğunu hiç hesapladınız mı aziz okuyucularım? Hayır, hayır... Öyle, tütünün iyisinden başlayıp, işçiliğin inceliğine doğru giden bir hesaba girişmeyiniz... Bildiğimiz tekel sigaralarının en ucuzunu alınız. Meselâ bir köylü... Evet bir köylü sigarası, tam tamanına 304 kuruş ...Biliyorum, şimdi içinizden:

— Yahu, sende bizi aldatmaya mı çalışıyorsun yani?

Diyecek ve köylü sigarasının 20 tanelik bir paketini, bayilerin 20 kuruşa sattığını söyliyeceksiniz. Size:

— Haksızsınız.

Demiyorum ki... Ben bir tek köylü sigarasını 304 kuruşa içen bir vatandaşla karşılaştım. Hemen:

— Kim bu bonkör?

Diyorsunuz değil mi? Ne işe tartışmayı bırakalım da, geliniz sizinle Beyoğlu sinemalarından birine gidelim.

— Hangisine mi?

Yok, öyle sentimental filmlere değil. Çocukluğunuzda, yani sinema ücretlerinin yüz para olduğu günlerde gittiğiniz cinsten bir filme gidelim. Meselâ bakınız, şu sinemada 31 kısımlık bir film oynuyor. İsmini mi istiyorsunuz? İsmi "Kara Örümceğin İntikamı"... Kapısının hemen ağzında, arkadaşına filmi anlatan şu 10 yaşındaki küçüğü dinlemez misiniz?

— "Abi, inanmazsın, öyle güzel flim ki... Canım çıksın eğer yalan söylüyorsam. Ah, bir param olsa daha on kere seyrederim. Oğlan öyle bir döğüşüyor ki sorma. Hele bir yerinde yedi kişiyi yere seriyor!... Valla billa... Eğer yalanım varsa canım çıksın abi... Ah bir param olsa ...Şu resimdeki çocuk var ya, küçük çocuk... İşte o neler yapıyor bir bilsen..."

Küçüğü biraz daha dinlersek sinemaya girmek ihtiyacını duymayacağız. Buyurun girelim. Film başlamış olmalı ki içerisi karanlık. Makina dairesinden beyaz perdenin üzerine uzanan ışık hüzmesi kirli bir duman renginde. Sinema hemen hemen ağzına kadar dolu. Bilhassa ön sıralardan yükselen dumanların haddi hesabı yok. Arka sıralarda daha ziyade uyuklayanlar yer almışlar. Keyif bu!... Hem sigara içmek hem de sinema seyretmek... Kim karışır? Bu sırada ön sıraların sağ yanından kuvvetli bir ışık parladı. Aydınlıkta, önündeki asndalyenin arkasına ayaklarını uzatmış yatarcasına sinema seyreden birisi var. Ağzında sigara... Işığı tutan meğer polismiş. Kuvvetli aydınlık karşısında gözleri kamaşan ehlikeyf, ilk defa sinirli sinirli bağırdı:

— Çek su meret ışığı be!...

Ama polisin eli omuzundan yakalayıp sandalyeden yıkarcasına çekince işin cehresi değişiverdi bir anda. Polisle, sigaralı delikanlı koridorda sohbete başladılar.

Polis sordu :

— Sigara içiyorsun ha?

Ehlikeyif reddetti:

— Yok be abi!...

— Peki ağzındaki ne?

Üstü başı perişan delikanlı, ucu ıslak izmariti eline alarak:

— İzmarit!... Sönük izmarit...

Dedi. Polis başını iki yana sallayıp yanındaki sinema müstahdemine:

— Ah, ah. dedi. Bunlar ne hinoğlu hindirler bilmezsiniz... Bir saniyede, sigarayı ağızlarının içinde çevirip, ateşi dilleri ile söndürürler .

Koridorun loş aydınlığında boş nazarlarla polise bakan delikanlı inadla söylendi:

— Valla izmarit abi!...

Polisin sinirleri ayakta idi. Birden kükredi.

— Yeter artık sizden çektiğimi uğraşacağız?

BİR ara durdu, sonra kestirip attı:

— Ceza vereceksin!...

Beriki aptal aptal bakmaya devam etti:

— Ne cezası?

— Ne cezası olduğunu sen daha iyi bilirsin...

— Valla bilmiyorum abi...

— Bil öyle ise, para cezası.

Ehlikeyf afalladı:

— Para mı? Para nerde abi? Para olsa karnımı doyururum...

Polis gittikçe kızıyordu. Sinemanın müstahdemine dönüp sordu:

— Film başalmadan önce belediyenin emrini göstermediniz mi?

Adam cevap verdi:

— Gösterdik.

Polis bu sefer sigara içene döndü:

(Arkası 40. Sayfada)

İstanbul sinemalarının çoğunda film oynarken sigara içmek âdeta moda haline gelmiştir. Nedense Belediyemiz bunlarla pek meşgul olmaz ve sinemada sigara içenlerden polisçe yakalanan olursa, 304 kuruş ceza alır.

★

RÖPORTAJI YAPAN:
NECMİ ONUR.

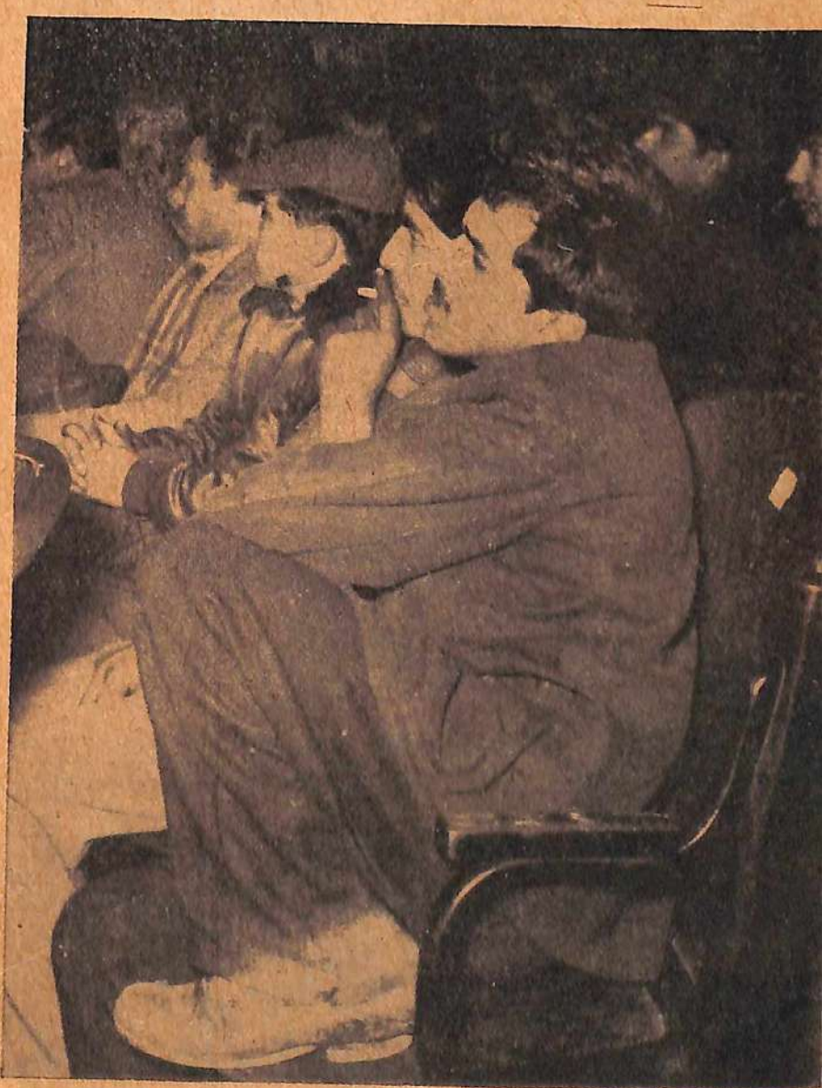

● *Yukarda solda, sinemada sigara içerken polis tarafından yakalanan bir genç. Üstte, bir taraftan film seyrederken bir taraftan da sigara içen bir delikanlı. Bu fotografı pek güçlükle tesbit eden foto muhabirimiz, sonradan sigara içen gençlerin hücumuna uğramıştır.*

(Foto: Mehmet Biber)

BİR AYNA ANLATIYOR

(Başı 37. sayfada)

lın ikide birde "saat-tım" diye yükselen sesi yok mu, ah o beni mahvediyor. O bir tek kelimenin biz eşyalar ve bekleşen alıcılar için neler ifade ettiğini bilse... Buraya gelenler daima ihtiyaç içinde kıvranan insanlar olduklarından garip bir matem havası esiyor. Karşıya bak, zavallı eşyaların acıklı hallerini görüyor musun?... Ya şu ihtiyar ?Dişinden tırnağından arttırdığı parayla mezattan eski türkçe resimli bir kitap almış. Evine gidinceye kadar meraktan çatlamaktansa şuracığa satılık bir koltuğa oturuvermiş, kitabını okuyor. Duvarlara istedikleri kadar 'Satılık eşyalara doknulmaz' diye yazsınlar, ihtiyarcık sere serpe koltuğa yerleşmiş ya gerisi vız gelir..."

Bedestene gidenleriniz bilir. Üç şubesi vardır: Ev eşyası, halı ve mücevher. Tabii en kalabalık şube eşya şubesi. Halı ikinci, mücevher ise üçüncü geliyor. Cumartesiden başka hergün satışa müsaade olduğu halde bugün mücevher bölümünde kimsecikler yok. Eşya tarafı ise aksine pek kalabalık. Ayak sesleri ve uğultu halinde konuşmalar hiç bitmiyor. Satış salonuna gitmeye lüzum kalmadan Ayna, benim yerime herşeyi görüp anlatıverdi:

"Buraya bak, tellal, eski bir erkek elbisesini almış etrafa gösteriyor. Bu elbisenin sahibini tanırım. Zavallı küçük bir memurdu, kanserden öldü. Tıpkı benim sahibim gibi onun karısı da öteyi beriyi satıp borçlarını ödeyecek. Biliyor musun, bu bedestende giyim eşyalarının satışları pek acıklı oluyor. Meselâ bu pantalonda sahibinin dizlerinin izi hâlâ duruyor. Şimdi o diz yerini başka bir diz dolduracak. Bütün bunları düşünmek bana bile acı veriyor, satan adama ne yapmaz? Dün gene satış vardı. Akşama doğru, tellal yepyeni bir kol saatiin avucunun içine alıp dolaştırdı. Kapının yanına geldiği zaman bir de baktım, onsekiz ondokuz yaşlarında bir delikanlı, gözleri dolu dolu olmuş, derin bir hasretle saati süzüyor. Neredeyse, 'Bırak onu, Benim. Kimseye veremezsin' diye avaz avaz haykıracak. Fakat onu susturan bir tek sebeb var: İHTİYAÇ.

Biz eskilerin yanında, üzerlerine 'esnaf malı' yazılmış yeni eşyalar da var. Tüccar kimbilir hangi sebeblerden dolayı satamadığı eşyasını burada elden çıkarmaya bakıyor. Doğrusu o yeni eşyalara acıyorum. İnsanların dünyasına girmek için hiç de uygun bir yer değil burası... Hem senelerce sonra dönüp dolaşıp belki gene bedestene düşecekler. Neyse çok yoruldum artık. Daha fazla konuşamıyacağım. Üzerimi kaplayan tozlar ve bu ağır küf kokulu hava beni boğuyor."

Benim zavallı, cefakâr aynam, demek sen de insanlarla beraber ıstırap çektin, hayat seni de onlar gibi yıprattı... Ve nihayet müzayede ile satılacak eşyalar arasına, aç kalmış bir kız gibi düştün. Fakat üzülme, belki seni alan müşteri ahır zamanında iyi günler yaşatır. Fakat belki de bir afacanın yumuk elinden fırlayan bir taş seni paramparça eder. Herşey kader kısmet... Mademki sen de bizdensin, şu halde kadere bağlısın sayılır.

İSTANBUL METROYA KAVUŞUYOR

(Başı 8. Sayfada)

vardığımıza göre, bundan sonra hemşerilerimizi metroyla ve üstelik daha da emin ve sür'atli bir şekilde taşıyacağız. Zaten şehrin ilerideki inkişafını da gözönüne alınca, metrodan başka çıkar yol görülemiyor.

— Metronun başlangıç ve bitme noktaları nereleri olacaktır?

— Metronun başlangıç ve bitiş noktaları, Mecidiyeköy ile Yenikapı'dır. Yenikapı'nın seçilişinin sebebi, Sirkeci'deki kalabalığı azaltmak ve aynı zamanda, o tarihe kadar bitecek olan elektrikli trene aktarma vererek, Bakırköy ve Florya ile şehrin irtibatını temin etmektir. Öbür uçta Mecidiyeköyünun seçilişinin sebebiyse, şehrin Levend'e doğru inkişafı ve garaj ve tamirhane gibi lüzumlu tesislerin yapılmasına elverişli sahanın Mecidiyeköyünde bulunmasıdır.

— Peki, yol nerelerden geçecek?

— Etüdlerden sonra kat'i şeklini alacak olan güzergâhı şimdilik şöyle tesbit ettik: Mecidiyeköy - Harbiye - Taksim - Galatasaray - Tophane - Karaköy - Eminönü - Türbe - Beyazıt - Yenikapı.

— Karaköyden Eminönüne doğru metroyu nereden geçireceksiniz?

— Bu iş için Galata ile Atatürk köprüleri arasında üçüncü bir köprü inşa edilecek, böyle Hal'e gidiş-geliş de kolaylaşmış olacaktır.

— İnşaat ne zaman başlayıp ne zaman bitecek?

— İlk olarak sondaj ve etüdler yapılacaktır. Takriben bir buçuk yıl sürecek olan etüdlerden sonra inşaat da en az üç yıl devam edecektir. Yani metronun tamamlanması işi en az dört buçuk yıl alacaktır.

BİR KİTAPÇI BAYAN DİYOR Kİ:

(Başı 35. Sayfada)

altında neşredilen ucuz romanlar. Halk, muhakkak ki, kaliteli eser aradığı kadar, bütçesine uygun fiatta olanları daha tercih ediyor."

— "Herşeyi anlattınız da mesleğinizin zor taraflarını izah etmediniz. Hem, bana sorarsanız, mesleğinizin pek zor tarafı yok gibi..."

Güldü:

— "Size öyle gelir" dedi. "Müşterilere dert anlatmak için insanın çok defa sabır taşı olması icap eder. Bu arada, olmıyacak şeyler isteyen bazı müşterilere yol ve dükkân tarif etmek te ayrı bir zaman alır."

— "Ne gibi?"

— "Meselâ, çivi, testere, kıravat,boncuk isteyen taşralı müşteriler veya askerler, hiç eksik olmaz. Mesleğimizin asıl zor tarafı..."

Nezahat Demiray sözünü tamamlamaya fırsat bulamadan, dükkâna iki - üç mektepli girdi ve içlerinden biri "Temel Bilgiler serisinden iki sayı istedi. Tanesi on beş kuruştan satılan ve kitapçıya 3 kuruş kâr bırakacak olan bu seri, dükkânın çok yüksek yerindeydi.

Nezahat Demiray, bana dönerek:

— "Mesleğimizin zor tarafını soruyordunuz." dedi. "İşte güzel bir misal: 6 kuruş için, tavana yakın olan şu yerden ve 120 sayı arasından iki nüshayı arayıp bulmak icap ediyor. Aksi gibi, boyum da oraya yetişmiyor."

Bakışlarındaki mânâyı anlamıştım. Gayret bize düşmüştü. Tezgâhın üzerine çıkmak, diğer kitapları devirmeden, istenilen nüshaları uzanarak bulmak hakikaten bir meseleydi. Hayli ter döktükten sonra güç halle mektepli yavruların istedikleri yardımcı ders kitaplarını bulabildim. Yere indikten sonra da:

— "Artık mesleğinizin zor tarafını izaha hacet kalmadı" dedim. "Hakikaten, tok açın halinden anlamıyor."

TASHİH

Geçen sayımızın 6. sayfasında Prof. Scharffenberg'in Basın toplantısınd aadı geçen Bayan Zekâvet Zati Öget'in ismi musahhih hatası olarak Şekâvet Öget şeklinde çıkmıştır. Düzeltiriz.

Zevkinize uygun en son moda renkleri yalnız **Viz Zan De** *tırnak cilasında bulacaksınız*

Viz Zan De

Son modanın yeni sedefli altı muhtelif rengini arayınız.

BÖCEK DÜNYASI

(Başı 13. sayfada)

lerini "Sevgiden" yemek huyu tesbit olunmuştur.

Zehirli böceklerin zehirleri, hassas insanlarda felç, hattâ ölüm sebebi olabilir. Zehirli bir örümcek, bir fareyi 3-5 dakikada; bir kurbağayı da 7-8 dakikada zehiriyle öldürebilir.

Su akrebi denen böcek, suya daldığı vakit denizaltılar gibi su yüzüne bir boru uzatır. Su sineği kurtları da su içinde, başlarından aldıkları suyu ardlarından püskürtmek suretiyle yani tepkili uçaklar gibi hareket ederler.

BİR TEK SİGARA

(Başı 38. sayfada)

— Sen de görmedin mi?

— Film başladıktan sonra geldim abi...

— Benim aklım ermez... Sökül paraları.

— Valla yok abi...

— Yoksa yürü karakola.

"Karakol" kelimesi delikanlıyı, loş aydınlıkta bile görülecek şekilde titretti.

Polis tekrar etti:

— Haydi... Ya para, ya karakol!...

Delikanlı bir fısıltı halinde:

— Abi!...

Dedi ...Ama polis insafa gelmiyordu...

— Bir değil iki değil lan... Hangi biri için göz yumalım?

Sigara içen yeniden boyun kıvırarak:

— Abi!...

Dedi. Polis kafasını sinema müstahdeminden tarafa çevirdi. Müstahdem iri iri açılmış gözleri ile polise bakıyordu. Polis suratını asıp:

— Abisi falan yok...

Dedi. Çaresiz kalan delikanlı:

— Kaç kuruş?

Diye sordu. Polis, cebinden bir defter çıkarıp:

— 304 kuruş!...

Dedi. Sigara içen suçlu, elini ceblerinde dolaştırıp az sonra bu parayı tamamladı.

— All.

Delikanlı birşey söylemeden çekip gitti...

İşte size 304 kuruşluk bir tek sigaranın hikâyesi...

JAPON İNTİHAR UÇAKLARI

(Başı 18. sayfada)

resmen son verdiği haberi dünya radyolarıyla yayınlandıktan birkaç saat sonra, 5 inci Japon hava filosu kumandanı General Ugaki, kendi eliyle ölüme göndermiş olduğu subaylar gibi şerefli bir şekilde hayatına son vermeyi kararlaştırdı. Apoletlerini ve nişanlarını söktükten sonra, gemisinin güvertesinde adamlarına:

— "Japonya'nın teslim olduğunu görmeğe tahammülüm yok," dedi. "Okinawa'da düşmanın üzerine pike yapmak için uçacağım. İstiyenler benimle beraber gelebilir."

Okadar çok gönüllü çıktı ki, gemideki tayyareler yetişmedi. 11 uçaktan mürekkep filo, birkaç saat sonra geridekilere, Okinawa üzerinde bulundukları ve düşmana pike yapmağa hazırlandıkları mesajını gönderdi. Bir daha kendilerinden haber alan olmadı.

Aynı akşam Tokyo'da, Genel Kurmay İkinci Başkanlığına yükselmiş bulunan Amiral Ohnishi, evindeki yazı masası başında, teessürlü bir ifadeyle şu satırları kaleme alıyordu: "Vatanın selâmeti için seve seve ölümün kucağına atılan arkadaşlarım; kalbimin her zaman için sizinle beraber olduğunu Allah biliyor!.. Belki ölümüm, sizler ve aileleriniz tarafından affedilmemi temin eder."

Sonra kalemi bıraktı ve "samurai" kılıcıyla karnını deşerek hara-kiri yaptı. Her türlü tıbbi müdahale teklifini ve mutad dini merasimi bile reddeden Amiral Ohnishi ertesi akşamın altısına kadar can çekiştikten sonra öldü.

Bu işkenceye istiye istiye katlanmasının sebebi herhalde, dünyada ilk ve belki de son defa olarak kullanılan çılgınca bir savaş usulünü icadetmiş olmaktan doğan vicdan azabına galebe çalmaktı.

SIHHİ ÖĞÜTLER

(Başı 18. sayfada)

4 — Yemek kaplarının sıcak sabunlu su ile yıkanmasına dikkat etmeliisniz.

5 — Nerede olursanız olunuz, aksırırken, öksürürken ağzınızı mendilinizle kapatmalısınız. Buna imkân ve fırsat bulamazsınız elinizin tersi ile kapayıp, ilk fırsatta elinizi yıkamalısınız.

6 — Küçük çocukları öpmekten daima kaçınmalısınız.

7 — Elinizi ağzınıza götürüp başka yerlere sürmemelisiniz. Bilhassa yiyecek satan kimseler, sattıkları şeyleri sarmak üzere aldıkları kâğıtları tutmak için parmaklarını kat'iyen tükürüklememelidirler.

Bazı kimselerin nefesi kokar. Bu vaziyet dişleri günde bir defa fırçalamakla giderilemez. Ağzı çalkalamak için kullanılan gargaralar da bu vizayeti düzeltmez. Çünkü ekseriya bu kokuyu şu sebebler tevlit eder:

1 — Mide bozukluğundan.

2 — İyi temizlenmemiş dişler arasında gıda kırıntılarının kalmış olmasından.

3 — Vücuttaki bir iltihaptan (Bu iltihap çok kere ağızda değildir.)

4 — Kadınların aylık mutat rahatsızlıklarından.

Bu kokuyu gidermek için mikropları öldürecek kadar kuvvetli gargaralara baş vurmak doğru değildir. Zira, bu garagra ları devamlı surette kullandığı mız vakit ağzınızın içini tahriş et mis olursunuz.. Kokuyu izale edi ci klorofilli müstahzarlar ve klorofilli şekerler vardır.

Ağızda iltihap, dil paslanması, acıma, kanama, yara, uçuk ağzın etrafındaki catlak ve yara gibi hastalık belirtileri görünce hemen bir doktora baş vurmalısınız.

Ağzım kokacak mı diye, üzülmeyiniz. Nefis, lezzetli ağzı boyamayan

DEODORO-PAR

Klorofil Pastilleri

Sarımsak v.s.. yemekten, içkiden veya sair sebeplerden bütün AĞIZ KOKULARINI MİDEDEN yok ederek giderir. Bütün eczanelerde bulunur. Fi: 85 krş. Geyran Laboratuarı P.K. 2006 Tel: 82721 İstanbul.

HAKİKİ NİKÂH SAHNESİ

(Başı 36. sayfada)

defterine kayıtlarınız geçecektir..

Delia Garçés atıldı:

— Aman rahip efendi, nasıl olur?.. Ben zaten evliyim, kocam da Senor Zavalia'dır.

Volker von Collande de ilâve etti:

— Ben de evli ve çocuk babasıyım!..

Rahip:

— Şu halde bana evli olmadığınızı söylemek suretiyle büyük bir günah işlediniz. Ne yapayım, ki şimdi resmen karı kocasınız!..

Demez mi?..

Hakikaten de nikâh töreni inkitasız bir surette devam ettiği ve usulünce bittiği için muteber sayılmak iktiza edermiş. Katoliklerde boşanma da olmadığı için şimdi bu işin çaresine ancak Papa bakabilecekmiş.. Binaenaleyh iki baş artistin Romaya gidip Papanın huzuruna çıkmaları gerekeckemiş... Lâkin bu işin Romaya gitmeğe lüzum kalmadan halledileceğini de söylüyorlar.

Dahası var. Dünya yüzünde ilk defa olarak hakikî bir nikâhla biten bu filmin 185 metrelik sahnesinin İspanya sinemalarında gösterilmesi de meğer Katolik teamüllerine uymazmış. Binaenaleyh filmin nikâh sahnesi sadece Almanyanın Protestan bölgelerindeki sinemalarda gösterilecek, diğer yerlerde kilise sahnesi kesilecekmiş!..

İleri Batının ne kadar geri tarafları var, değil mi?..

GÜZELLEŞİNİZ:

Yüzünüzde : ergenlik, kırışıklık, mesame genişliği, yağlı veya kuruluk, siyah nokta ve saire,

Saçlarınızda : dökülme, kaşıntı, kepek, yağlanma, uç kırılması ve saire,

Vücudunuz : Şişmanlık, karın çatlakları, Göğüs bozuklukları,

Tuvalet : nasıl makyaj yapmalı, ne renkler sürmeli, nasıl saç tuvaleti yapmalı ve saire için,

Amerikan Güzellik Üniversitesinde tahsil görmüş, New York ve Hollywood da salon işletmiş mütehassıs idaresinde.
Her türlü görüşme ve tavsiye parasızdır.

Müşküllerinizi halledecek Güzellik Kitaplarımızın listesini isteyiniz. Taşradaki bayanların müşkillerine mektupla derhal cevap verilir.

PRENS GÜZELLİK ENSTİTÜSÜ

ALYON SOKAK, No.11
(Hacı Bekir köşesindeki sokak.)

ÇARŞAMBA KARISI

(Başı 14. sayfada)

çarşamba karılarına yaptırırlardı bu işi!..

Evvelâ evin ismini tekinsize çıkarırlar, sökmedi mi işi başka şekle dökerlerdi. Meselâ, karanlık bir gecede tık tık taşlar atarlar. Kömürlüğün yanındaki odadan gıcırtılar duyulur, odanın dışından kâh aşağı, kâh yukarı bir karış boyda, kafalı kollu bir gölge dolaşır, inip kalkar. Bu mutlaka bir Rüküş, bir Gulyabani, bir cadıdır. Ve hemen evi boşaltırlardı.

Bazan, bu gibi şeyleri konaklara, evlere göz koyanlar, orayı kiralamak, veya satın almak istiyenler yaptırırlar, bundan sahiplerinin asla haberleri olmazdı. İpsiz külhanbeyinin birini bulurlar, bahçe duvarından atlatıp pencereden taşlığa soktururlar, gürültü patırdı yaptırırlar taş attırırlar, kedi gibi miyavlatırlardı.

Evdekiler, ağaç diplerine lohosa şerbeti, dökerler, nöbet şekeri serperler, fakat nafile, patırdı, gürültü her gece devam eder. Nihayet, palas pandıras başka yere göç ederlerdi. Ve buralara bir daha kiracı falan çıkmadığından mal sahipleri ilk talebe, yani gözü olanlara yok pahasına satarlardı.

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın "Cadı", "Gulyabani" isimli romanlarında, böyle cini, perisi ve tekinsiz evlere dair güzel sahneler vardır.

Kırk yıl evvel ben de böyle bir roman yazmıştım. İsmi (Çarşamba karısı) dır. Arap harfleriyle yayınlandı.

Yazımı bir fıkra ile bitiriyorum:

Kamburun biri, kamburuk derdinden kurtulmak için yanıp tutuşuyormuş. Demişler ki:

— "Hamamlarda hava kararınca paydos ederler, el ayak ortadan çekildikten sonra cinler orada top oynar, sohbet ederler. Eğlenceye koyulurlar. Git belki onlardan bir yardım gürürsün!"

Kambur bir Çarşamba akşamı hamama gider, yıkanır. Ezan zamanı müşteriler gider. Kambur bir kenara çekilip bekler. Derken cinler birer, ikişer gelmeğe başlar. Yirmiyi bulunca hep bir ağızdan tuttururlar:

— "Çarşambadır, Çarşamba!"

Kambur da, bir fayda sağlamak ümüdiyle aralarına katılır. Bunu gören baş ecinni:

— "Var ol evlât! der. Bize uydun. Mükâfat olarak senin kamburunu alalım!" Ve sözünü bitirir bitirmez, kamburun sırtı dümdüz olur; çekmecenin yerinde yeller eser!

Ertesi günü mahalle kahvesinde başından geçeni anlatırken, başka bir kambur da kulak kabartır, o da kamburunu aldırmak maksadıyla hamamı boylar, yıkanıp paklandıktan sonra beklemeğe başlar. Toplanan cinler, bu sefer:

— "Perşembedir, Perşembe!" diye oynamağa başlarlar.

Fakat usulcacık aralarına sokulan kambur, "Çarşambadır, Çarşamba!" demeğe başlar. baş ecinni bunu duyunca öfkeden barut kesilir, arkadaşlarına:

— "Bu yangoboz herif bize uymuyor, der. Evvelki kamburdan aldığımız çekmeceyi buna ekleyin!"

AĞA HANIN GELİNİ

(Başı 9. Sayfada)

yon sterlin civarındaymış. (Yani bu hesapla, Ağa Han'ın asgarî serveti bizim resmî kurdan hesap edilirse 1 milyar 600 milyon Türk lirası, sterlinin serbest piyasadaki kıymetinden hesap edilince de 3 milyar Türk lirası tutmaktadır. Fena para değil, değil mi?)

— Peki, veliaht Prens Ali Han sizde nasıl bir intiba bıraktı?

— Veliaht Prens Ali Han çok konuşkan ve neşeli bir insandır. Ali Han gayet misafirperver bir adam olup kendisini götürdüğüm Türk lokumuna defalarca teşekkür edecek kadar nazik ve mütevazidir.

Gözlerinize nasıl yeni ve cazip bir ifade verilebilir ?

Kirpiklerinize biraz RİCİL'S sürünüz. Bu takdirde onların her birini tek tek kıvrılmış ve daha uzun göreceksiniz....

Hayret .. Gözleriniz şimdi daha büyümüş görünmekte, gözbebeklerinizden değişik ziyalar aksetmektedir. Kirpiklerinizin tek bir hareketi ile gözleriniz, dukaklarınızdan daha fazla mana kazanmaktadır.

RİCİL'S

CENNET VE HURİLERİ

(Başı 27. sayfada)

soruyor: "Neye bu rahiplere bir şey söylemediniz?.."

Yerliler: "Canım söyleyip de heveslerini mi kıraydık?.. Hem zaten biçareler ne vaaz verdiler, ne bir şey.. Bizi güzelce eğlendirip gittiler." diyorlar.

Mesele şu: Raroya adası halkı, zaten senelerce evveli Fransız misyonerleri tarafından tamamen katolik yapılmış imiş.. Hattâ bütün Tuamotu adalarında dinsiz yerli kalmamış.. Fakat yerliler, Amerikalı misyonerleri üzmemek için ses etmemişler...

İsveçli seyyah, Raroya adası kızlarından da bahsetmektedir. Bu kızların güzelliklerini, cana yakınlıklarını ve sevdikleri insana bağlılıklarını anlata anlata bitiremiyor. Bu hususta şöyle demektedir: "Kadın adını verdiğimiz mahlûkun, tabiat tarafından ne kadar incelikle, ne iyi hasletler ve meziyetlerle bezendiğini görmek istiyenler, Polinezyalı genç kızları görmelidirler. Hiç şüphe yok, medeniyetin beyaz ırkın kadınlarını ne kadar bozduğunu o zaman anlıyacaklardır. Okyanusya adaları yeryüzünün cenneti iseler, bu cennetin hurileri de Polinezya kızlarıdır."

İPNOTİZMA

(Başı 17. Sayfada)

da böyle karardığını ben bilmediğim gibi kimse de izah edememiştir.

İpnotize olmuş güçlü kuvvetli bir adama ancak beş kiloluk bir sandalyeyi göstererek,

— "Bu sandalye 1000 kilo olduğundan kaldırmana imkân yoktur," deyince dünyada kaldıramaz, ondan sonra da seyirciler arasından küçük bir çocuğu çağırıp ona aynı sandalyeyi kolaylıkla kaldırtabilirim.

Yahut ipnotize ettiğim kimseye bir gözlük verip:

— "Bu gözlük röntgen makinesi gibidir, insanı çırılçıplak gösterir" deyince hakikaten karşısındaki insanları çıplak olarak görür.

Yukarıda verdiğim misallerden de anlaşılacağı gibi imkânsız gibi görülen pek çok şey ipnotizma sayesinde yaptırılabilinir: maamafih bunu yaptırmak için bir nevi psikolog olmak ve insana yapacağı şeyin doğruluğunu ikna etmek lâzımdır.

İpnotizmacılık en zevkli, aynı zamanda en güç mesleklerden biridir...

HAMAMLARI GÖZETLİYEREK

(Başı 11. sayfada)

kızın sesini bile duyamaz. Evlendikleri akşam kız haremde kocası ile karşılaşır, gözlerini yere indirerek peçesini açar.

Kız güzelse bu an erkek için gayet zevklidir, ama şayet tahmin ettiğinden çirkinse felâket o zaman başlar. Adam, "Boşsun deyip haremi terkedebilir.

— "Böyle bir şeye sebebiyet vermek istemediğimden kız tellâllarını adamakıllı sıkıştırdım. Geldiğimden beri sesi güzel iyi danseden birçok kız ismi verdiler, kızları hamamda yıkanırken gözetleyip güzel olup olmadıklarını anlıyorlar, ama bu tellâlların sözlerine inanmıyorum, alacakları para onları, daha ziyade alâkalandırıyor. Kendim gidip bizzat görmek isterdim ama mevkiim icabı yapamam. Ah, istediğim tipte bir kız bulabilsem!... Bir kere filmde görmüştüm. Senin gibi Amerikalı bir kız benim gibi müslüman bir prensle evli. İsmi... Ah ismini söyliyeyim mi?.. Rita Hayworth."

İsmini okşar gibi söyledi, sonra hemen bana dönüp, "Amerikada ona hiç rastladın mı?"

"Evet," dedim,

Ritayla beraber radyoda bir konuşma yapmıştık, Hollywood'da bir kaç kere görmüştüm. Ama şimdi ayrıldılar

Muhammet bunu duyunca ne yapacağını şaşırdı. Heyecanla "dostum," dedi, "mademki Rita Hayworth'u gördün bana çok büyük bir iyilikte bulunabilirsin. Tellâl Ritaya çok benziyen bir kız bulduğunu söylüyor. Kızıl kıvırcık saçları, uzun kirpikli büyük gözleri, dik göğüsleri varmış, belini de baş parmağınla işaret parmağı arasına alınabilecek kadar inceymiş. Yarın öğleden sonra hamama gidecekmiş, sen de tellâla gidip şu kızın Ritaya hakikaten benzeyip benzemediğini bir görsem."

Olmaz dememe vakit bırakmadan yerinden fırladı, hararetle elimi sıkarak teşekkür ve minnetlerini bildirdi ve hemen bana kadın kıyafeti hazırlamaya başladı.

Ertesi gün bütün ısrarlarıma rağmen beni kadın kıyafetine soktular, yüzüme de peçe takıp dar sokaklardan hamama doğru yollandık. Kızı görüp hemen Muhammedin bizi heyecanla beklediği yere döndük.

Adamcağız ne sorsa şaşkın şaşkın "evet" diyordum. O düğün hazırlığına başlarken ben de oradan sıvışmak üzere çantalarımı yerleştirmeye koyuldum.

Arkadaşım Abdül Muhammede hamamdaki kızın Ritaya hiç benzemediğini söyliyememiştim. Tuhaf bir tesadüf eseri olarak tıpkı Judy Garland'a benziyordu. Acaba prens Judy'yi beyeniyor muydu? Bunu bilmeden oralarda nasıl kalırdım.

HAFTA İLÂN FİYATLARI:

Baştan 2 sayfa sm.		300 Kr.
Metin sayfaları	"	350 Kr.
Arka sayfaları	"	250 Kr.
Arka kapak renkli		300 T.L.

ALLAHAISMARLADIK

(Başı 30. Sayfada)

mara'dan geçip giderlerken, İzzet Moda'daki evlerinin balkonunda Betty'le beraberdir. Genç kız beyaz mendilini mavi ufuklara sallar, gözleri yaşlı:

"— 'Allahaismarladık benim bedbaht babacığım...' der, 'Allahaismarladık benim duman renkli, mağrur bakışlı, güzel vatanım Büyük Britanya... Hepinize Allahaismarladık hepinize...'"

Ve iki sevdalı, "yürüyorlar. Elleri birbirlerinin avucunda, gözleri birbirlerinin içinde, kadere boyun eğen iki âvare gönül gibi yürüyor, gidiyorlar..."

20. ASRIN SON KORSANI

(Başı 34. sayfada)

halde bulundu. Konuşabilecek bir hale geldiği vakit kadına:

— "Sizi kim vurdu?.. Oğlunuz John mu?.." diye sordular.

Kadın sadece ağladı ve sustu. Başındaki yara yüzünden öldüğü zaman da John'u tevkif ettiler. Anasını öldürmekle suçlandırılıyordu!

Lâkin çocuk, sorgu hâkimi karşısında, kendisine isnat olunan suçu isyanla reddetti:

— "Ben öldürmedim!"

— "Ama kendisini ağır yaralı bulduğumuz vakit başucunda siz diz çökmüştünüz?"

— "Kendi kendine ateş etmişti."

— "Neden?"

— "Çünkü ben annemin imzasını taklit edip bir çek imzalamıştım. Paraya ihtiyacım vardı. Benim daima paraya ihtiyacım oldu."

Muhakeme dokuz gün sürdü. Onuncu gün karar tefhim edildi: "Sahte çek tanzim etmekten bir yıl hapis. Cinayet isbat olunamamıştır."

Bir müddet sonra çocuğu Mary Ann Bonner adlı bir dul kadın evlâtlığa aldı. Bu kadın sonradan, hiçbir asalet unvanına sahip olmadığı halde kendini Baron diye takdim eden Mister Menzies adlı bir adamla evlendi. Bunun üzerine ahbapları, alay olsun diye kadını da "Leydi Menzies" diye anmıya başladılar. Derken bu lâkap öylece kaldı. İşte yenilerde Sunset House'de cesedi bulunanlardan biri bu kadındır.

Leydi Menzies'in bir de güzel, hayatı ve eğlenceyi seven kızı vardı, ki adı İsabel idi. Bu kız on yedisinde, John da on dokuzunda iken bir gece ikisi bir ipten kayarak evden kaçtılar. Bir müddet izlerini dahi bulmak mümkün olamadı. Nihayet gazeteler, Glasgow'da Ronald Chesney adlı bir gencin sahtekârlıktan 9 ay hapse mahkûm olduğunu yazdılar. Bu haberi süsliyen resimde de delikanlıyla güzel İsabel, mahkemede suçlu sırasında bir arada oturur görünüyorlardı.

Chesney'le karısı özledikleri sergüzeşt hayatına devam ettiler. Bu sergüzeştler içinde bazan onları kısa bir müddet hapiste ikamete mecbur edenler de oluyordu ama pek umursamıyorlardı. İstedikleri gibi bol para harcıyarak yaşamanın çaresini bulmuşlardı ya...

Karı koca Armenartas adlı ufak bir yat tedarik ederek Cezair'le Nis arasında mekik dokumıya ve Şimal Afrikaya keyif verici zehirlerle silâh kaçırmıya koyuldular.

Chesney, doğrusu kabiliyetsiz bir adam değildi: İngilizce, Almanca, Fransızca, Arapça ve İspanyolca konuşurdu. İnsafsız bir tüccardı. Dehşetli yemek yer ve bir okadar dehşetli içerdi.

Hani karısı da ondan aşağı kalmıyordu. İsabel, kocası kadar içmeğe başlamıştı. Fakat John daha beterini yapıyordu. Sakal bırakıyor, çiğ çiğ et yiyor, nazarı dikkati celp için kulağına küpe takıyordu. Bu küpeyi görenler, kendisine "Yirminci asrın son korsanı" adını taktıkları vakit, bayağı iftihar duymuştu.

İkinci Dünya Harbi gelip çatınca Chesney'in sergüzeştleri, meşru kahramanlıklar haline geldiler. İngiltere bahriyesinde yedek üsteğmen olarak bir hızlı sahil müdafaa gemisine kumandan tâyin edildi. Fakat gemisi Tobruk önünde Almanların baskınına uğradı. Chesney esir düştü... Ama dokuz ay sonra tekrar Londraya varıyor ve Bahriye Nezaretine başvuruyordu. Esaretten kaçmış, geceleri bütün hızıyla yol alarak, her dakika yakalanma tehlikesi içinde, İtalyayı, Fransayı ve Belçikayı aşmıştı. Nihayet Manş denizini de bir balıkçı teknesiyle aşarak İngiliz adalarına ulaşmıştı.

Harp bitince Jahn'un karısı İsabel'e olan aşkı da söndü. Buxtehude'deki Alman esirleri kampına kumandan tâyin edilmişti. Orada Gerda Schaller adlı Alman kızıyla tanıştı. Bu kıza bir üniforma tedarik ederek bahriye yardımcı teşkilâtına mensup bir İngiliz kızıymış gibi İngiltereye kaçırırken yakalandı. John'u muhakeme ettiler, ufak bir ceza verdiler ama o da böylece askerlikten istifa etti.

Ondan sonra tekrar eski kaçakçılık işine başladı. Bu sefer Avrupa ile İngiltere arasında iş yapıyordu. Düren şehri, kıtadaki merkezi, Londradaki ihtiyarlar pansiyonu da İngilteredeki kaçak eşya deposuydu. Son aylarda Düren'de tanıdığı Sonja ile evlenmek için karısından boşanmıya karar vermiş, lâkin karısı bu teklifi reddedince ne yapacağını şaşırmıştı. İsabel, kızdırılacak, terkedilievrecek bir kadın değildi. Kocasının kaçakçılıkları hakkında çok şey bilirdi. Nitekim Londrada kaçak eşya yataklığını da annesiyle beraber İsabel yapıyordu.

Genç kadının cesedi önce bir Nylon çorapla gırtlağı sıkılarak boğulmuş, sonra su dolu banyo badyasına batırılmış halde bulundu. Annesi de kaatili görmüş, fakat kafasına madeni bir vazo vurularak beyni parçalanıp öldürülmüştü.

Lâkin polis, İsabel'le annesini John'un öldürüp öldürmediğini hâlâ izah ve isbat edebilmiş değildir. Adam da kendini öldürdüğüne göre bu sır, belki bir daha hiç açıklanamıyacaktır.

Perdemizin genç istidadlarından

Ayten Çankaya

"cildinize benim gösterdiğim ihtimamı gösteriniz„ diyor!

Ben, banyo ve lavabomda PURO Tuvalet Sabunu kullanırım.
Puro Tuvalet Sabunu, tahayyül ettiğiniz o kadife gibi yumuşak teni, sihirli güzelliği temin eden en mükemmel güzellik müstahzarıdır.
PURO'yu tavsiye ederim. „

PURO
100 de 100 Saftır.

Ayten Çankayayı bu sene 1002 inci Gece, Balıkçı Güzeli, Köroğlu, İstanbul Canavarı filimlerinde seyredeceksiniz.

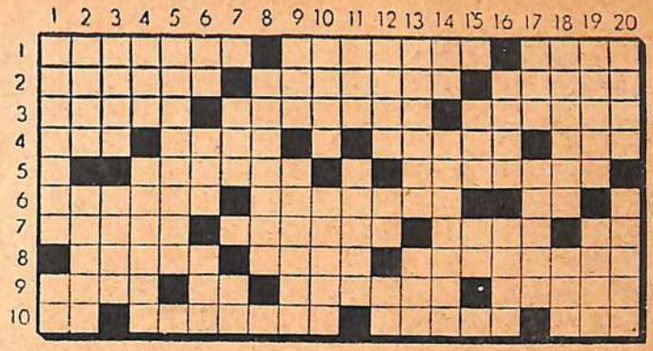

SOLDAN SAĞA:

1: Nazik olanın yaptığı - Geceleri denizde görülen pırıltılar - Nilgün'ün melike olduğu diyar. 2: Unsur - Gemileri tamire çekmek - Günümüzün meşhur romancısının soyadı. 3 - Hindistan Sihirbazı - Güzellik ve incelik - İpliğin sevgilisi. 4: Valde - Emreden - Atın tuvaleti - Sıcak iklim yemişlerinden. 5: Eskiden fakirlerin beslendikleri müesseseler - Hastalıktan sonraki vaziyet. 6: Boş yere can yakma - Bakanlık - Beyaz. 7: Geri bırakma - İrmikle yapılan bir tatlı - Doğu Anadolu'da bir nehir - Uzak işaretidir. 8: Uzun ve yanı tahta, köpeklerin en sür'atlisi - Doğup büyünülen toprak. 9: Okuyucu - Bir uzvumuz - İçinde bulunduğumuz devir - Sonuna bir harf alırsa Mısır, Suriye v.s. halkı için kullanılır. 10: Köpek - Bir nevi at - Rusyanın petrol merkezlerinden - Kısa kadın mantosu.

YUKARDAN AŞAĞI:

1: Güzellik, zariflik - Bir edat 2: Halen - Sadakanın bir çeşidi. 3: Akıllılık - Kiralanan şey. 4: Kapalı bir şekilde belirtmek - İyilerin yaptığı. 5: Bir nevi şeker. 6: Üstünlük derecesi katan kelime - Donuk renk - Baş. 7: Bir eski zaman çalgısı - Bir nota. 8: Eski zaman kanapesi. 9: Lüks ve şahsî gemi - Alçak gönüllülük. 10: Saha - Sert koca. 11: Kimisinin burnu oralardaki dağa kadar çıkar - Bayan. 12: Güzel kadın - (Tersi) Vilâyet - Su 13: Sabah seansı - Anne. 14: Hayvan yiyeceği - Cesaretli olma. 15: Fiil takısı - Eski Mısırlıların tanrılarından. 16: Siyah Halk. 17: Sonuna bir harf alırsa, ötücü bir kuş olur - Harab olan şeyler. 18: Kaybını bulmaya çalışmak - Bir nevi kâse. 19: Ateşli silâhların enerji kaynağı - Bir deniz aracı. 20: Şiddetli kuru soğuk - Bir nevi tas.

Geçen Haftaki Bilmecenin Halli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	K	E	L	E	B	E	K	■	A	S	A	B	İ	Y	E	T	■	S	A	L
2	E	L	A	L	E	M	■	A	Z	İ	L	■	F	A	R	A	B	İ	■	A
3	S	E	M	E	R	■	E	K	A	N	■	K	A	R	A	M	E	L	A	■
4	A	M	E	L	E	■	L	A	M	A	■	E	D	A	T	■	K	A	R	E
5	F	A	■	E	■	H	E	M	E	N	■	R	E	■	■	S	A	H	A	N
6	E	N	T	■	S	A	M	E	T	■	S	A	■	E	M	İ	R	■	B	A
7	T	■	E	S	A	R	E	T	■	S	A	M	İ	M	İ	■	■	S	A	L
8	■	A	Z	A	M	İ	■	B	A	L	E	T	■	Z	İ	Y	A	■	■	A
9	A	R	A	M	A	K	■	P	A	K	E	T	■	B	A	R	A	K	A	■
10	K	A	T	A	N	A	■	A	R	A	P	■	C	İ	N	İ	■	A	D	A

Yıldızınıza Bakıyoruz

(Bası 2. Sayfada)

Fakat cesaretinizi kaybetmeyiniz. Meslek hayatında ihtiyatsızca hareketten dolayı üzüleceksiniz. His hayatında daha temkinli davranmalısınız. Dedikodu mevzuu oluyorsunuz. Maamafih bunlara fazla aldırmaya değmez. Bu günlerde size büyük bir talih kuşu konmak üzeredir.

YAY BURCU

(23 Kasımla 22 Aralık arasında doğanlar): Biraz rahatsız olacaksınız. His hayatında yanlış bir hüküm sevdiğiniz kimsenin sizden uzaklaşmasına sebep olacak. Gönlünü almak için uğraşınız. Bu günlerde hayatınızı tamamen değiştirecek bir hadise de sizi çok memnun edebilir.

OĞLAK BURCU

(23 Aralıkla 21 Ocak arasında doğanlar): Sıhhatiniz daha iyidir. His hayatında kıskanç bir kimse aleyhinize dedikodu ediyor. Dikkat ediniz. Meslek hayatında durgunlaşıcı bir hafta. Bu haftanın ilk yarısı için daha sanslı denilebilirse de ikinci yarısında da bir sürpriz olma ihtimali mevcut. Bu sürpriz his hayatında olacak gibi görülüyor.

KOVA BURCU

(22 Ocakla 19 Şubat arasında doğanlar): Kararlarınız çok isabetli oluyor. Arkdaşlarınıza karşı biraz daha iyi davranmanız, meslek hayatında, ilerde işinize yarayabilir. His hayatınız formunda gidiyor. Bu gidişle aleyhinize bir değişiklik olacağı da yok. Cidden tebrik edilmeye değer bir insansınız. Çünki en zor anlarda bile sevdiklerinizin kalbini kazanabiliyorsunuz.

BALIK BURCU

(20 Şubatla 20 Mart arasında doğanlar): Sıhhatiniz hakkında konuşmaya değmez. Çünkü çok iyi gidiyor. His hayatındaki endişelerinizi bertaraf ediniz. İşleriniz düzelecek. Yalnız fazla para sarfetmeyiniz. Önümüzdeki günlerde biraz sıkıntı çekmeniz ihtimal dahilinde.

Tazelik ve Canlılığın sırrı...

GEZGİNCİ YAY NEVİ
Avrupa ve Türkiye Yayınları
Kırtasiye [illegible] Yeri
Her Türlü Okul [illegible]
Kürkü Saat [illegible] Adana